

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

MODALITĂȚI DE ADMITERE ÎN MAGISTRATURĂ ÎN STATE MEMBRE UE

studiu documentar

decembrie 2025

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

La nivelul Uniunii Europene, abordarea generală față de *selecția magistraților* pune accentul pe admiterea în cadrul unor sisteme specializate. Recrutarea judecătorilor și procurorilor în vederea asigurării îndeplinirii tuturor cerințelor absolut necesare exercitării corespunzătoare a profesiei constituie o preocupare permanentă pentru majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene.

Prezentul material cu caracter documentar încearcă să evidențieze *aspecte comparative privind modalități de admitere în magistratură* în unele state membre UE (ex: **Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Grecia, Letonia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Spania, Suedia, Țările de Jos**).

De asemenea, formarea magistraților, atât inițială, cât și continuă, reprezintă o componentă esențială a sistemului judiciar, ce permite profesioniștilor din domeniul dreptului să-și perfecționeze cunoștințele.

Mai mult, stabilirea unor modalități de recrutare *directă sau alternativă* trebuie să permită o selecție cât mai bună a magistraților și delimitarea unui profil adecvat care să stea la baza asigurării unui corp de magistrați care să răspundă nevoilor actuale ale justiției.

CUPRINS

INTRODUCERE	5
ASPECTE COMPARATIVE	12
AUSTRIA	12
BELGIA	16
BULGARIA	18
CEHIA	22
DANEMARCA	25
ESTONIA	27
FINLANDA	30
FRANȚA	34
ITALIA	39
GERMANIA	41
GRECIA	45
LETONIA	47
LUXEMBURG	49
POLONIA	52
PORTUGALIA	53
SPANIA	58
SUEDIA	63
ȚĂRILE DE JOS	68
WEBOGRAFIE :	74
ANEXĂ - Tabel privind modalități de admitere în magistratură în state membre UE	75

INTRODUCERE

Recrutarea unui corp de profesioniști care să corespundă profilului optim al magistratului constituie un deziderat a cărui atingere este necesară pentru a răspunde nevoilor actuale ale sistemului judiciar¹.

Astfel, la nivel european au fost stabilite condițiile ce trebuie a fi îndeplinite de către magistrați care să răspundă exigențelor din sistemul juridic². Formarea unor astfel de magistrați, perfecționarea sistemului de pregătire și mai ales de *selecție* a acestora constituie preocupări permanente în statele membre UE³.

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) a luat act de marea diversitate a metodelor prin care sunt numiți judecătorii, precum și de faptul că, la nivelul statelor membre UE, există o unanimitate evidentă referitoare la faptul că *numirile trebuie să fie „bazate pe merit”*. Deși experiența profesională corespunzătoare este o condiție importantă pentru promovare, aceasta nu mai poate fi general acceptată ca principiu dominant de determinare a promovării⁴.

De asemenea, CCJE argumentează în Avizul nr.1/2001 că: *“Independența judecătorilor nu este un prerogativ sau un privilegiu în interesul lor, ci în interesul statului de drept și a celor ce caută sau așteaptă justiție”*. În aceeași opinie, CCJE subliniază că: *“fiecare decizie legată de numirea sau de cariera judecătorilor ar trebui bazată pe criterii obiective și ar trebui luată fie de o autoritate independentă fie să aibă suficiente garanții care să-și asigure că nu este luată în afara acestor criterii”* (Avizul CCJE Nr.1 /20018).

Avizul menționat cuprinde o analiză comparată a principalelor modalități de numire a judecătorilor, constatându-se diferențe majore între sistemul de **drept continental**, în care, de regulă, numirea se face în urma *promovării unui concurs*, și **sistemul de drept anglo-saxon**, în care, de regulă, *judecătorii sunt numiți din rândurile practicienilor cu experiență*. Standardele obiective se impun nu numai pentru a exclude influențele politice, ci și pentru a preveni riscul apariției favoritismului, conservatorismului și a „nepotismului”, care există în măsura în care numirile sunt făcute într-o manieră netransparentă.

Luând în considerare diversitatea **statutului procurorilor** în statele membre ale Uniunii Europene, nu este posibilă aplicarea aceluiași principii de o manieră similară tuturor procurorilor. Cu toate acestea, Recomandarea nr.19/2000 a Comitetului de miniștri privind rolul procurorului în sistemul judiciar penal arată că: *“recrutarea (...) procurorilor trebuie să aibă loc urmărind proceduri corecte și imparțiale care să ofere garanții*

¹ <https://inm-lex.ro/concurs-admitere-in-magistratura/>

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2_ro_act_part1_v2.pdf

³ <https://www.just.ro/wp-content/uploads/2021/08/Raportul-CEPEJ-2018-date-din-2016-Sisteme-Judiciare-Europene-en.pdf>

⁴ <https://www.forumjudecatorilor.ro/index.php/archives/285>

împotriva oricăror încercări de favorizare a intereselor unor grupuri specifice, și cu excluderea discriminării...”

Tot în acest sens, [Recomandarea nr.94 \(12\) a Comitetului de miniștri către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor](#) (adoptată la data de 13 octombrie 1994) îndrumă guvernele statelor membre să adopte toate măsurile necesare pentru a promova **rolul judecătorilor** ca indivizi și a sistemului judiciar în ansamblul său și, în particular, pentru a le statua independența și eficiența, prin implementarea unui număr de principii.

Primul principiu enunțat este cel al *respectării, promovării și protejării independenței judecătorilor*, în asigurarea căruia toate deciziile care privesc cariera profesională a judecătorilor trebuie să aibă în vedere criterii obiective, iar selecția și cariera judecătorilor trebuie să se bazeze pe merite, având în vedere evaluările, integritatea, abilitățile și eficiența. *Autoritatea competentă în materia selecției și a promovării judecătorilor trebuie să fie independentă de guvern și de administrația publică.* Pentru a garanta independența acesteia, trebuie prevăzute dispoziții exprese pentru a se asigura, desemnarea membrilor respectivei autorități de către puterea judecătorească însăși, aceasta din urmă fiind cea în măsură să decidă asupra regulilor de procedură ale desemnării.

Al treilea principiu enunță o cerință imperativă pentru asigurarea independenței magistraților, respectiv existența unor condiții de muncă adecvate: „pentru a crea condiții adecvate de muncă, ce permit judecătorilor să lucreze în mod eficient, este absolut necesar să se recruteze un număr suficient de judecători și să li se permită acestora să dobândească pregătirea profesională necesară (spre exemplu, stagii practice în instanțe și, dacă e posibil, pe lângă alte autorități și instituții) înaintea numirii și în cursul carierei lor. Această pregătire trebuie să fie gratuită pentru judecător și să pună accent mai ales pe legislația recentă și pe jurisprudență”. În ceea ce privește criteriul competenței profesionale, din ansamblul reglementărilor internaționale se desprinde ideea că acesta trebuie să prevaleze, referirile la acest criteriu fiind repetate și este absolut necesar „să se prevadă o structură a carierei bine definită pentru a se recruta și menține judecători competenți”.

CJCE a constatat că la nivelul statelor membre există o mare diversitate a metodelor prin care sunt numiți judecătorii, observând totodată că există o unanimitate evidentă referitoare la faptul că numirile trebuie să fie „bazate pe merit” și efectuate conform unor criterii obiective, orice considerente politice fiind inadmisibile. Orice „criterii obiective” care caută să garanteze că recrutarea și cariera judecătorilor se bazează pe merit, ținând cont de pregătirea profesională, integritate, capacitate și eficiență nu pot fi definite decât în termeni generali.

Se urmărește în primul rând conferirea unui conținut aspirațiilor generale spre „numirea pe baza de merit” și „obiectivism”, alinierea teoriei la realitate.

În opinia CJCE, s-ar impune ca autoritățile din fiecare stat membru responsabile cu numirile și propunerile de numire și promovare să introducă, să publice și să pună imediat în aplicare criteriile obiective în scopul de a se asigura că selectarea și promovarea judecătorilor se fac pe bază de merit, ținând cont de calificarea profesională, integritate, capacitate și eficiență. De asemenea, se mai arată că vechimea în muncă nu trebuie să fie principiul care guvernează promovările, precizându-se în același timp că o experiență profesională adecvată este relevantă, iar condițiile legate de anii de experiență pot asigura principiul independenței.

După cum se arată în *Avizul nr.1/2001 al CCJE*, „*cerințele privind vechimea în muncă, bazate pe numărul de ani de experiență profesională, pot servi la consolidarea independenței*”, acestea fiind o condiție importantă pentru promovarea magistraților, fără a fi absolutizată, în detrimentul celei privind competența profesională.

Formarea profesională inițială a magistraților apare, în lumina principiilor expuse în documentele internaționale, atât ca o obligație, cât și ca un drept al acestora, în scopul pregătirii adecvate și specifice exigențelor profesiei, pornindu-se de la premisa că magistratura reprezintă o profesie nouă pentru toate categoriile vizate (după cum se arată în [Avizul nr.4/2003 al CCJE](#)).

De asemenea, [Carta Europeană cu privire la statutul judecătorilor](#), adoptată de către Consiliul Europei în 1998, referindu-se la procedura de selecție și numire a magistraților, prevede că ***selectarea și recrutarea judecătorilor trebuie efectuate de către o instanță sau comisie independentă și trebuie să se bazeze pe capacitatea acestora de a aprecia liber și imparțial situațiile judiciare cu care se confruntă și de a aplica dreptul în spiritul respectării demnității persoanelor***. În reglementarea statutului judecătorilor, trebuie să fie prevăzute condițiile în care este garantată aptitudinea de a exercita funcțiile judiciare specifice, arătându-se cerințele cărora trebuie să le corespundă diplomele obținute sau experiența anterioară și fie asigurată candidaților selecționați pregătirea pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, prin instruire adecvată care îi revine statului.

Mai mult, potrivit [Declarației de la Bordeaux – Judecătorii și procurorii într-o societate democratică](#) (document al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni și Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni, elaborat în noiembrie 2009 la solicitarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei), împărtășirea unor principii juridice și valori etice comune de către toți profesioniștii implicați în procesul judiciar, este esențială pentru administrarea corectă a justiției. Formarea, inclusiv formarea managerială, reprezintă atât un drept, cât și o obligație pentru judecători și procurori. O astfel de formare trebuie să fie organizată pe fundamentul imparțialității și evaluată în mod obiectiv și regulat în ceea ce privește eficiența. Acolo unde este cazul, formările comune pentru judecători, procurori

și avocați pe teme de interes comun, pot contribui la realizarea unei justiții de înaltă calitate.

Profilul optim al candidatului admis în cadrul formării inițiale cuprinde calități și aptitudini ale viitorului magistrat ce trebuie evaluate în momentul recrutării. Se impune identificarea capacității de a interpreta și aplica normele juridice și a capacității de gândire logică, structurată, nu a capacității de memorare și redare mecanică a informațiilor acumulate. Legat de acesta, profilul viitorului magistrat se construiește pe 2 axe principale: **axa aptitudinilor profesionale** care se identifică prin susținerea de către candidat a unor probe de evaluare a cunoștințelor profesionale și **axa personalității** care este de natură a fi examinată prin prisma cunoașterii și înțelegerii regulilor de comportament și deontologie, prin interviuarea candidatului.

Raportat la **aptitudinea profesională**, potrivit [Avizului nr.10/2007 al CCJE](#), în recrutarea magistraților trebuie să se asigure o **transparență** totală a condițiilor de selecție, pentru ca ansamblul de judecători și societatea însăși, să poată verifica dacă această selecție este în exclusivitate bazată pe meritele candidaților apreciați după calificările lor prin următoarele coordonate: **competență, integritate, spirit de independență și imparțialitate, eficiență**. Profilul profesional va fi astfel delimitat și va cuprinde toate competențele absolut necesare în vederea satisfacerii cerințelor de bază ale profesiei de magistrat.

Criteriile ce stau la baza sistemului de selecție sunt: transparența, previzibilitatea, accesibilitatea, nediscriminarea, oportunitatea. Organizarea sistemului de recrutare în magistratură este necesar a fi realizată în conformitate cu anumite criterii astfel încât să garanteze o procedură de selecție care să nu fie bănuită de favoritism și influențe exterioare de orice natură.

Criteriul accesibilității și previzibilității impune să fie asigurat efectiv și concret, prin toate mijloacele actuale de transmitere, accesul la toate informațiile ce privesc procedurile de selecție a magistraților. Aceste informații trebuie să fie prezentate de o manieră clară, explicită, astfel încât candidatul să fie avizat asupra tuturor condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească și asupra tuturor cerințelor și exigențelor pe care le va impune selecția. De asemenea, odată aduse la cunoștința publică toate aceste informații, este de dorit ca acestea să nu mai comporte modificări pe durata desfășurării procesului de recrutare.

Criteriul nediscriminării impune ca în cadrul procedurii de selecție să nu fie impuse drept condiții cerințe de natură a crea discriminări între persoane bazate pe vârstă, sex, opinie, statut, religie, origine etnică etc. astfel cum se subliniază în actele adoptate de organisme europene și internaționale, principiul fiind garantat și în [art.16 din Constituția României](#).

Criteriul oportunității impune ca organizarea procedurii de **selecție** să răspundă nevoilor sistemului judiciar în ambele sensuri, atât din perspectiva cerințelor de personal, cât și din perspectiva cerinței de asigurare a calității actului de justiție.

Pentru a se realiza acest criteriu este nevoie de analiza consecințelor pe care o modalitate de recrutare le produce pe termen scurt, mediu și lung în cadrul sistemului și alegerea celei mai adecvate metode de recrutare în vederea asigurării unui sistem judiciar performant și independent.

De asemenea, [Avizul nr.4 din 27 noiembrie 2003 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni \(CCJE\)](#), privitor la o **formare inițială și continuă pentru judecători** la nivel național și european conține următoarele recomandări:

„...În opinia CCJE, ambele grupuri (*magistrații recrutați fără a avea o experiență anterioară și cei care au o experiență, cum ar fi, de exemplu, persoanele care au vechime într-o funcție juridică de 5 ani*) trebuie să beneficieze de formare inițială: obligațiile pe care le incumbă profesia de magistrat reprezintă pentru ambele grupuri o profesie nouă și implică o abordare specifică în multe domenii, în special în ceea ce privește etica și deontologia profesională, procedura, precum și relația cu persoanele implicate în activitatea din cadrul instanței . (...) Astfel, CCJE recomandă o formare inițială obligatorie, adaptată însă experienței profesionale a celor vizați”.

Așadar, se insistă asupra necesității de organizare a unui **sistem de acces/admitere în magistratură** care să permită o selecție riguroasă prin verificarea tuturor aptitudinilor cerute pentru modelul de magistrat european, precum și asupra evaluării continue a necesităților sistemului de justiție, în vederea elaborării unei politici de personal adecvate și eficiente. În categoria „necesităților sistemului” se înscrie nevoia de oameni bine pregătiți, la curent cu ultimele evoluții legislative și jurisprudențiale, cu noțiuni temeinice de drept comunitar și protecție a drepturilor omului. Pentru a răspunde acestor necesități, *principiul de bază în recrutarea magistraților trebuie să fie verificarea și evaluarea cu prioritate a competenței profesionale.*

Statutul Judecătorilor

Un judecător este o persoană împuternicită să ia o decizie sau să ia parte la luarea unei decizii judiciare opozabilă părților care pot fi entități fizice sau juridice, pe parcursul unei judecăți. Această definiție se regăsește și în [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#), precum și în practica judiciară a [Curtii Europene pentru Drepturile Omului](#). În particular: "judecătorul decide, în conformitate cu legea și pe baza procedurilor judiciare organizate, în orice problemă din cadrul jurisdicției sale".

Trei tipuri de judecători se regăsesc la nivelul sistemelor judiciare ale statelor membre UE, așa cum sunt definite și în [Raportul Comisiei Europene pentru Eficientizarea Justiției - CEPEJ din 2010](#), respectiv: *judecători profesionali* (acei judecători care au fost formați, sunt plătiți și au ca funcție principală activitatea de judecător), *judecători profesionali care desfășoară activități în cadrul unei instanțe cu caracter ocazional* (și care sunt plătiți în consecință) și *judecători non-profesionali* (voluntari cărora li se compensează cheltuielile) care dau hotărâri judecătorești obligatorii în cadrul instanțelor.

Judecători profesionali: Sunt judecătorii definiți ca fiind persoanele recrutate, formate și plătite ca să desfășoare doar activitatea de judecător. O distincție se poate face între sistemele ale căror judecători sunt profesioniști (*Austria, Bulgaria, Danemarca, Grecia, Irlanda, Olanda, România*) și sistemul britanic unde rolul judecătorului non-profesional este esențial în toate domeniile legale. Sistemul judiciar din Luxemburg nu beneficiază de categoria de judecători profesionali cu timp parțial, dar jurisdicțiile administrative sunt dotate cu magistrați delegați, recrutați dintre magistrații din sistemul judiciar.

Judecători profesionali cu caracter ocazional: Pentru a soluționa cererea legitimă din partea cetățenilor pentru o justiție rapidă și de “vecinătate”, unele state UE au crescut numărul de judecători prin introducerea de judecători care prezidează un caz în mod ocazional. În alte țări europene, acești judecători profesionali se mai numesc și “judecători care nu prezidează” sau “judecători delegați”. Această opțiune este disponibilă în statele care posedă un sistem de drept “common-law” și se adresează avocaților care urmează să devină judecători profesionali cu activitate permanentă. În consecință, aceștia sunt profesioniști în domeniul legal cu o bază solidă de pregătire și care au beneficiat deja de formare profesională specifică. În **Spania** se utilizează și *judecători de înlocuire sau de substitut*, care acționează în funcție de specificul cazurilor, pe o perioadă certă de timp (de regulă în caz de boală sau concediu de maternitate al titularului postului).

Judecători non-profesionali: Pot fi judecătorii consultanți (*lay judges*) de exemplu în **Finlanda**⁵ care nu au nicio pregătire juridică, recrutați de la caz la caz datorită expertizei lor specifice și pentru a asigura participarea cetățenească la activitățile judiciare. Judecătorii astfel numiți se organizează în colegii.

În anumite state UE, *judecătorul de district* este un judecător profesional plătit ocazional, în timp ce în alte țări, acesta este considerat a fi judecător non-profesional. Acest element influențează structural capacitatea de judecată a curților. Judecătorii non-profesionali judecă în principal cazuri fără caracter penal, referitoare la litigii de muncă și comerciale. Aceștia sunt aleși fie de către consilii locale sau regionale (cazul **Cehiei**) fie de către membrii breslei din sectorul de activitate al acestora.

Statutul Procurorilor

În [Recomandarea Nr.19/2000](#), adoptată de Comitetul Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei, **procurorii** sunt definiți ca fiind "autorități publice care, în numele societății și pentru interes public, asigură aplicarea legii acolo unde încălcarea legii atrage sancțiuni penale, luând în considerare, atât drepturile individuale, cât și necesitatea efectivității sistemului judiciar penal." Fiecare stat UE are, sub denumiri diferite, o autoritate publică însărcinată cu stabilirea și derularea cercetărilor penale.

⁵<https://tuomioistuimet.fi/en/index/tuomioistuinlaitos/tuomioistuimet/yleisettuomioistuimet/karajaoikeudet/layjudges.html>

Pe de altă parte, în timp ce instituția judecătorului este reprezentată relativ omogen la nivelul statelor membre UE, cea a procurorului comportă disparități. Aceasta se datorează diferențelor dintre sistemele juridice care se bazează pe dreptul civil și cele din sistemele de common law.

Observând rolul procurorilor în cadrul sistemelor judiciare, precum și nivelul de independență a acestora față de alte sisteme, se constată că în toate țările europene aceștia joacă un rol important în cercetarea cazurilor penale, evidențiindu-se totuși câteva state UE la nivelul cărora procurorii au și responsabilități în aria de drept civil sau chiar administrativ. Un alt aspect important de subliniat când vorbim despre diferitele nivele de autonomie ale unui procuror este faptul că în unele state UE aceștia beneficiază de aceeași protecție a independenței ca și judecătorii, în timp ce în alte țări UE politicile penale emană de la Ministerul Justiției, iar nivelul de independență este unul limitat.

Sistemul parchetelor este organizat diferit la nivelul statelor membre UE. În anumite țări, precum Austria, Franța și Polonia, Ministerul Justiției este responsabil de activitatea parchetelor, în timp ce în Belgia și Țările de Jos o autoritate colectivă conduce serviciile de cercetare, investigare și urmărire penală. Și totuși, în majoritatea statelor UE există un Procuror General (la vârful sistemului).

La nivelul tuturor statelor UE, procurorul îndeplinește rolul de punere sub acuzare în cauzele penale și introducerea acțiunii în instanță. În ceea ce privește exercitarea căilor de atac, procurorul are dreptul să exercite o cale de atac în fața unei instanțe superioare. Înainte de înaintarea dosarului la instanță și introducerea acțiunii penale, procurorul are un rol important în derularea fazei de investigare a cauzei penale. Solicitățile adresate judecătorilor pentru măsuri concrete de investigație (de exemplu percheziția unui imobil pentru găsirea probelor) fac parte din procedura de aplicare a legii penale. În majoritatea statelor membre UE, nu este obligatoriu ca procurorul să introducă acțiunea penală în instanță. Sunt posibile și alte opțiuni decât punerea sub acuzare, respectiv închiderea cazului (*clasarea lui prin declararea neînceperii urmăririi penale*) fără a mai fi nevoie de o hotărâre judecătorească în acest sens, fenomen ce conduce la reducerea volumului de muncă al instanțelor.

În cele ce urmează vom prezenta *aspecte comparative și un tabel anexat privind modalități de admitere în magistratură* în state membre UE.

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

În Austria, cerințele pentru numirea în funcția de **judecător** în cadrul instanțelor de drept comun sunt: cel puțin **4 ani** de experiență în domeniul juridic și promovarea **examenului** pentru profesia de judecător după finalizarea studiilor de drept.

O parte din experiența profesională este constituită de un **stagiul** în instanță cu o **durată de cel puțin 7 luni** (practică în instanță, cunoscută anterior sub denumirea de „an judiciar”) la care au dreptul absolvenții; acest stagiul este, de asemenea, o condiție prealabilă pentru toți cei care doresc să exercite profesia de avocat sau notar. Restul cerințelor obligatorii pentru exercitarea profesiei sunt îndeplinite, de regulă, prin intermediul unui **stagiul special de pregătire** pentru profesia de judecător în calitate de judecător stagiar în cursul formării judiciare, însă aceste cerințe pot fi îndeplinite și prin intermediul unei alte activități în domeniul juridic, de exemplu în calitate de avocat stagiar.

Annual, aproximativ 100 de avocați stagiați participă la cursuri de formare pregătitoare. **Stagiul de pregătire pentru profesia de judecător** (inclusiv stagiul în instanță) **durează, în principiu, 4 ani** și se desfășoară în cadrul instanțelor districtuale, al instanțelor regionale, al parchetelor, al penitenciarelor, al centrelor pentru protecția sau asistența victimelor sau la birourilor unui avocat, notar sau procuror financiar. O parte din această formare poate fi realizată, de asemenea, la Tribunalul regional superior, la Curtea Supremă, la Ministerul Federal al Justiției, la administrația penitenciarelor, la centrele care oferă servicii persoanelor eliberate condiționat, sau la oficiile de asistență socială pentru tineret, la biroul comisarului pentru protecție jurisdicțională sau în sectorul financiar.

Stagiul de pregătire pentru profesia de judecător se încheie cu susținerea examenului pentru funcția de judecător. În cazul persoanelor care își schimbă parcursul profesional după ce au dobândit experiență profesională în alte profesii juridice, perioada de formare se reduce în mod corespunzător. O persoană care a promovat deja examenul pentru profesia de avocat sau de notar trebuie să susțină numai un examen suplimentar, nu și examenul pentru profesia de judecător. În urma promovării examenului pentru profesia de judecător, persoanele în cauză trebuie să își depună candidatura pentru ocuparea unui post vacant de judecător sau procuror.

Nu există niciun stagiul de pregătire pentru profesia de judecător în cadrul **instanțelor de contencios administrativ** ; cu toate acestea, judecătorii care își desfășoară activitatea în instanțe de contencios administrativ trebuie să aibă cel puțin **5 ani de experiență profesională** anterioară (de exemplu, în cadrul unei autorități administrative) și nu susțin un examen.

Judecătorii instanțelor de drept comun se pot transfera la instanțele de contencios administrativ. *După 5 ani de activitate în cadrul instanțelor de contencios administrativ, judecătorii instanțelor de contencios administrativ pot, de asemenea, să fie numiți judecători în cadrul instanțelor de drept comun.*

Numirile în funcția de judecător sau procuror sunt făcute, de regulă, de ministrul federal al justiției. Dreptul de a face numiri este rezervat președintelui federal numai pentru anumite funcții. În schimb, judecătorii Tribunalului Administrativ Regional sunt numiți de guvernul provinciei respective. Doar cetățenii austrieci pot fi numiți în funcția de judecător sau procuror.

Judecătorii numiți în cadrul **instanțelor federale de drept comun și de contencios administrativ** sunt funcționari federali. În afară de Legea constituțională federală [[Bundes-Verfassungsgesetz \(B-VG\)](#)], principalul temei juridic pentru selecția, formarea și statutul profesional al judecătorilor este **Legea privind judecătorii și parchetele** [[Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz \(RStDG\)](#)]. Legea menționată stabilește o serie întreagă de dispoziții (inclusiv în materie disciplinară), atât pentru judecători, cât și pentru procurori.

Judecătorii numiți în cadrul **tribunalelor administrative regionale (Landesverwaltungsgerichte)** sunt funcționari publici din provincia respectivă. Statutul lor profesional este reglementat de Constituția federală și de legislația provincială specifică. Toți judecătorii de profesie sunt numiți pe o durată nelimitată și se pensionează la sfârșitul lunii în care împlinesc vârsta de **65 de ani**.

În conformitate cu **art.87 și 88** din [Constituția federală](#), judecătorii acționează în calitate de organ independent al statului atunci când interpretează legea și când pronunță hotărâri. Această independență este exprimată prin libertatea judecătorilor de a nu urma instrucțiunii (independență materială) și prin faptul că aceștia nu pot fi îndepărtați sau transferați într-o altă funcție (independență personală). Judecătorii se supun numai legii și hotărăsc pe baza propriilor convingeri juridice. De asemenea, aceștia nu au obligația de a respecta hotărârile anterioare pronunțate în chestiuni juridice similare de către o altă instanță (precedente).

Organizarea ierarhică a unui **parchet** corespunde, în linii mari, structurii unei instanțe. Pe lângă fiecare dintre instanțele competente în materie penală (17 în total) funcționează câte un parchet. În afară de acestea mai există și *Parchetul de urmărire a infracțiunilor economice și a actelor de corupție* ([Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft, WKStA](#)), care are competență pe întregul teritoriu al Austriei.

Pe lângă fiecare curte de apel își desfășoară activitatea un procuror-șef ([Oberstaatsanwaltschaft](#)), iar pe lângă Curtea Supremă funcționează Parchetul general ([Generalprokuratur](#)). Birourile procurorilor-șefi și Parchetul general se află în subordinea directă a Ministerului Federal al Justiției.

Pregătirea și numirea procurorilor - recrutarea pentru profesia de procuror corespunde celei pentru profesia de judecător. În funcția de procuror pot fi numite numai persoanele care îndeplinesc cerințele pentru numirea în funcția de judecător. La fel ca și posturile de judecător, **posturile vacante** de procuror se ocupă prin **concurs public**.

Dreptul de numire a procurorilor îi revine Președintelui republicii. Ca și în cazul judecătorilor, Președintele republicii și-a delegat acest drept ministrului federal al justiției pentru majoritatea posturilor vacante de procuror.

Sistemul judiciar austriac⁶ este responsabil de **recrutarea și formarea** inițială a judecătorilor și procurorilor⁷. Etapa de formare inițială pentru judecători și procurori în Austria este obligatorie și este organizată și coordonată de președinții celor 4 curți regionale superioare (Viena, Graz, Linz și Innsbruck). În Austria, spre deosebire de alte state UE, **nu există o școală de magistratură sau academie judiciară**, ci mai degrabă o abordare descentralizată a formării specializate.

Judecătorii și procurorii stagiați urmează aceeași formare inițială cu o durată de **4 ani**; în această fază nu există specializare. Elementele de bază ale formării inițiale sunt definite de [Legea privind serviciul judecătorilor și procurorilor](#) și de [Regulamentul de formare pentru judecătorii stagiați](#).

Structura și conținutul specific al formării inițiale sunt stabilite de președinții celor 4 curți regionale superioare. După absolvirea facultății de drept, fiecare absolvent are dreptul să urmeze un **stagiul cu durata de 7 luni** la tribunal, care este o cerință legală pentru exercitarea unei profesii juridice „clasice” (ex: judecător, procuror, avocat și notar). Atunci când solicită un stagiul la tribunal, candidații trebuie să declare dacă doresc să fie admiși în serviciul pregătitor judiciar (adică să devină judecători sau procurori). În anumite circumstanțe, este posibilă o declarație retroactivă.

Procedura de selecție pentru admiterea în serviciul pregătitor judiciar este condusă de Curtea Regională Superioară competentă, în funcție de locul de reședință al candidatului. Stagiul la tribunal constă în misiuni de 2-3 luni la diferite instanțe ordinare care se ocupă de chestiuni de drept civil și penal.

După prima etapă, fiecare candidat trebuie să susțină un test în fața președintelui Curții Regionale competente, care acoperă subiectele misiunii anterioare. Dacă candidatul promovează testul, acesta are dreptul să participe la următoarea etapă a procedurii de selecție. A doua etapă constă în 2 examene scrise de drept civil și penal, în cadrul cărora candidații trebuie să redacteze o hotărâre judecătorească pe baza unui dosar real.

⁶ https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/at_ro

⁷ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/at_en

Durata acestor examene este de 5 ore fiecare. Proiectele de hotărâri sunt evaluate de judecători sau de procurori implicați în formarea inițială.

Președintele Curții Regionale Superioare nominalizează ulterior candidații selectați Ministerului Federal al Justiției, pe baza rezultatelor rundelor de selecție, precum și a evaluărilor scrise standardizate redactate de judecătorii responsabili cu formarea în timpul misiunilor judiciare.

În final, Ministerul Federal al Justiției invită candidații nominalizați la un interviu. Ministrul federal al Justiției numește ulterior candidații selectați în funcția de judecători și procurori stagiați. Toate examenele și interviurile menționate anterior pot fi susținute o singură dată; întreaga **procedură de selecție durează aproximativ 14 luni**.

Ca **modalitate alternativă**, *avocații cu pregătire completă sunt invitați să candideze pentru un post vacant de judecător stagiar. Aceștia trebuie să urmeze o fază de formare inițială adaptată și un examen suplimentar.*

După faza inițială de formare, cu o durată de 4 ani, urmează o pregătire la locul de muncă. Aceasta înseamnă că judecătorii și procurorii stagiați sunt repartizați la o instanță sau la un parchet urmare a formării inițiale.

Atribuția lor principală este de a-și asista judecătorul sau procurorul de formare respectiv prin redactarea de hotărâri judecătorești, conducerea ședințelor de judecată, reprezentarea parchetului în timpul proceselor etc., sub supravegherea acestuia. Aceste stagii durează între 2 și 4 luni fiecare și acoperă instanțele de toate nivelurile (adică instanțele districtuale, instanțele regionale, instanțele regionale superioare etc.), parchetele, dar și cabinetele de avocatură.

În plus față de aceste stagii în instanțe, toți judecătorii și procurorii stagiați efectuează un stagiul de 2 săptămâni la o organizație de protecție a victimelor, precum și un stagiul de 3 săptămâni la un penitenciar.

Examenul final are loc în ultimele 4 luni ale fazei inițiale de formare (**art. 20 RStDG**). Acesta constă în 2 examene scrise (drept civil și drept penal), în cadrul cărora stagiarul trebuie să redacteze o hotărâre pe baza dosarelor instanței, într-un interval de 10 ore. În plus, examenul final constă într-un interviu în fața unei comisii formate din 4 judecători/procurori (unul dintre ei fiind președintele Curții Regionale Superioare competente) și un avocat. Examenul oral acoperă dreptul penal, dreptul procedural penal, dreptul civil, dreptul procedural civil, dreptul comercial, dreptul constituțional, drepturile omului și drepturile fundamentale, noțiunile de bază ale dreptului administrativ, desfășurarea ședințelor de judecată și dreptul european. Examenul oral nu este public și durează cel puțin 2 ore. Examenul poate fi repetat o singură dată.

După promovarea examenului final și a celor 4 ani de formare inițială, judecătorul stagiar poate fi numit judecător sau procuror. În acest scop, stagiarul trebuie să candideze pentru un post vacant. Toți candidații sunt clasați de una sau două comisii (în funcție de postul pentru care au aplicat), formate din judecători aleși de colegii lor, pe baza aptitudinilor lor

pentru posturile respective. Comisia prezintă o listă de 3 candidați clasați pe fiecare post vacant ministrului federal al justiției, care numește judecătorul sau procurorul în conformitate cu lista.

BELGIA

Statul belgian se întemeiază pe principiul separării puterilor în stat, și anume, puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească⁸.

Potrivit [Codului judiciar](#), capitolul referitor la organizarea judecătorească și [Legii din 31 iulie 2007 privind formarea judiciară și înființarea Institutului de Formare Judiciară](#), cu modificările ulterioare se face distincție între **judecătorii** din cadrul tribunalelor și **consilierii** din cadrul curților (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*), care se pronunță asupra cauzelor cu care sunt sesizați și **procurorii** din cadrul Ministerului Public (*la magistrature debout/de staande magistratuur*), și anume magistrații din cadrul parchetelor⁹.

Sistemul judiciar este format din curți și tribunale care pronunță hotărâri în cauzele juridice. De asemenea, sistemul judiciar realizează controlul legalității actelor executivului. În general, magistrații din cadrul tribunalelor care se pronunță asupra cauzelor sunt numiți „judecători” (*«juges/rechters»*), iar cei din cadrul curților sunt numiți „consilieri” (*«conseillers/raadsheren»*). Judecătorii din categoria „magistrature assise” au misiunea de a aplica legea în cauza/litigiul care le este înaintat, precum și în cazul persoanelor care au săvârșit o infracțiune. În anumite tribunale, există atât judecători de profesie, cât și judecători non-profesionali.

Judecătorii non-profesionali își desfășoară activitatea în cadrul următoarelor instanțe: tribunale comerciale: judecători de profesie și judecători consulari (denumiți *juges consulaires/consulaire rechters*); tribunale de dreptul muncii: judecători de profesie și judecători sociali (denumiți *juges sociaux/sociale rechters*); tribunale pentru aplicarea pedepselor (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*) respectiv judecători de profesie și asesori pentru aplicarea pedepselor (*assesseurs en application des peines/assessoren in straitvoeringszaken*).

Consiliul Superior de Justiție ([Conseil supérieur de la justice](#)) are o triplă misiune: joacă un rol determinant în politica de numire a magistraților pe criterii obiective și apolitice; exercită un control extern asupra funcționării sistemului judiciar, inclusiv asupra soluționării plângerilor; emite avize în atenția factorilor politici de decizie, cu scopul de a îmbunătăți funcționarea magistraturii. De asemenea, reprezintă magistratura în fața autorităților în ceea ce privește statutul, condițiile de muncă și drepturile judecătorilor. Mai

⁸https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/be_en

⁹ <https://justice.belgium.be/fr>

mult, Consiliul Superior al Justiției (*Conseil supérieur de la Justice/Hoge Raad voor Justitie*) contribuie la funcționarea mai eficientă a sistemului judiciar belgian, jucând un rol esențial în selecția și numirea judecătorilor, efectuând evaluări externe ale modului de funcționare al justiției, în special prin audieri, anchete individuale, soluționarea plângerilor și emiterea de avize.

Institutul de formare judiciară (*Institut de formation judiciaire/Instituut voor Gerechtelijke Opleiding*) este un organism federal independent responsabil cu elaborarea și punerea în aplicare a unei politici de selecție și formare profesională pentru judecători și personalul din sistemul judiciar și contribuie la asigurarea unor standarde înalte de calitate.

Formarea inițială este obligatorie pentru toți stagiarii din domeniul judiciar și magistrații nou numiți. Aceasta este organizată de Institutul de formare judiciară, atât în limba franceză cât și neelandeză¹⁰. Astfel, formarea inițială se adresează către 2 grupuri țintă:

Stagiarii judiciari

Stagiarii judiciari sunt selectați în urma unui **concurs organizat anual de Consiliul Superior al Justiției**. Numărul de locuri disponibile este stabilit în fiecare an de Ministerul Justiției pentru fiecare limbă. Numai candidații care îndeplinesc condițiile necesare pot începe **stagiul judiciar, care începe la 1 octombrie în fiecare an și durează 2 ani**. Formarea inițială obligatorie are loc în timpul stagiului.

Magistrații nou numiți

Consiliul Superior al Justiției organizează **examene anuale** de aptitudini pentru candidații la funcția de magistrat cu cel puțin **5 ani** (în parchet) sau **10 ani** (în instanțe) de experiență profesională, precum și examene de evaluare orală (așa-numitul „examen de a treia cale”) pentru avocații cu cel puțin **20 de ani** de experiență. Candidații admiși primesc un certificat care le permite să candideze pentru un post vacant în magistratură în termen de 5 ani de la primirea certificatului. Procedura de selecție este organizată, de asemenea, de Consiliul Superior al Justiției. După numire, aceștia trebuie să urmeze un program de formare inițială personalizat (în limba franceză sau neelandeză).

Pentru magistrații nou numiți, care își depun candidatura pe baza certificatului de aptitudine și încep să exercite funcția de magistrat imediat după numire, se organizează un program de formare specializat. Acesta include cursuri de formare obligatorii relevante pentru funcția lor.

Atât stagiarii din domeniul judiciar, cât și magistrații nou numiți pot urma cursuri de limbi străine, însă acestea nu sunt obligatorii. Majoritatea cursurilor de formare sunt predate de magistrați în funcție și de experți externi. Toate cursurile de formare acordă o atenție deosebită aplicării practice a competențelor dobândite, prin organizarea de ateliere, exerciții sau jocuri de rol.

¹⁰ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/be_en

Toate posturile vacante pentru magistrați sunt publicate în Monitorul Oficial. Candidații care au promovat examenul de aptitudini profesionale și examenul de evaluare orală, stagiarii care dețin un certificat de stagiu și magistrații deja numiți pot aplica pentru aceste posturi vacante prin intermediul Ministerului Justiției.

Ministerul Justiției solicită opinii despre candidați, de exemplu de la Barou (pentru avocații care candidează), de la viitorul administrator al instanței și de la actualul conducător al instanței (dacă este cazul).

Dosarul de candidatură (inclusiv opiniile primite) este trimis Consiliului Superior al Justiției, care invită apoi candidații la o audiere în cadrul căreia aceștia pot motiva și furniza informații suplimentare cu privire la candidatura lor. Pe baza tuturor acestor elemente, Consiliul Superior propune ministrului justiției candidații cu cele mai bune rezultate în vederea numirii oficiale.

BULGARIA

În Bulgaria¹¹, *Legea privind sistemul judiciar*¹² prevede că judecătorii¹³ sunt *numiți, promovați, retrogradați, transferați și eliberați din funcție* prin decizia **Consiliului Judiciar Suprem**¹⁴- BCC. Procesul de selecție implică un **concurs** și este gestionat de BCC¹⁵. Astfel, *Comisia pentru atestare/evaluare și concursuri* din cadrul Colegiului/Camerei judecătorilor și *Comisia pentru atestare/evaluare și concursuri* din cadrul Colegiului/Camerei procurorilor, sunt organismele care efectuează o evaluare obiectivă a calităților profesionale și morale ale magistraților.

Conform **art. 4** din *Ordonanța nr. 2 din 23.02.2017 privind indicatorii, metodologia și procedura de evaluare a unui judecător, președinte și vicepreședinte al unei instanțe* are ca obiective: 1. afirmarea statului de drept și asigurarea protecției efective a drepturilor judecătorilor; 2. asigurarea unei proceduri legale, transparente și echitabile pentru avansarea în carieră; 3. creșterea motivației personale pentru dezvoltarea profesională a judecătorilor, menținerea și îmbunătățirea calității muncii acestora; 4. prevenirea corupției în sistemul judiciar; 5. contribuția la creșterea încrederii în sistemul judiciar.

Evaluarea reprezintă aprecierea obiectivă a calităților profesionale și morale ale unui judecător, președinte și vicepreședinte al unei instanțe, demonstrate în exercitarea funcției sale. Un formular de evaluare unificat pentru un judecător, președinte și

¹¹ <https://judiciaryhub.eu/country/bulgaria/>

¹² https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/bg_en

¹³ <https://judges.bg/>

¹⁴ <http://www.nij.bg/Articles/Articles.aspx?lang=en-US&pageid=1793>

¹⁵ <https://rm.coe.int/bulgaria-country-fiche/1680a7785d>

vicepreședinte al unei instanțe se completează conform unui model prevăzut în anexa privind rezultatul evaluării (art. 5 din Ordonanța menționată).

De asemenea, evaluarea garantează perfecționarea profesională, oportunități egale și echitabile pentru dezvoltarea carierei judecătorilor, pe baza principiilor legalității, egalității, obiectivității și transparenței (art. 6). Evaluarea nu poate afecta independența și drepturile fundamentale ale judecătorilor (art.7). Mai mult, evaluarea se referă la calificarea, realizările și aptitudinile profesionale, precum și la respectarea normelor de conduită etică de către un judecător, președinte și vicepreședinte al unei instanțe.

Calificarea este un ansamblu de cunoștințe profesionale, competențe și abilități personale dobândite de persoana evaluată. Realizările sunt rezultatele calitative și cantitative personale, obținute de persoana evaluată în activitatea sa practică. Aptitudinea profesională este calificarea specifică pentru o funcție definită în mod specific. Respectarea normelor de conduită etică este o cerință prevăzută de normele codului de etică respectiv (art. 8). Conform **art. 196** din Legea privind sistemul judiciar, evaluarea se efectuează: - **inițială** - pentru o perioadă de **3 ani** de la numirea unui judecător, procuror sau anchetator - prin participarea la un concurs sau în cazul unei propuneri de promovare în grad; - **în scopul obținerii titularizării**: la împlinirea a **5 ani** de serviciu în calitate de judecător, procuror sau magistrat de instrucție; - **periodic** - pentru o perioadă de **5 ani** de la atestarea titularizării unui judecător, procuror și anchetator, a unui judecător administrativ și a unui judecător administrativ adjunct; - **extraordinar**: în cazurile prevăzute la articolul 197 alineatul (5). Judecătorii, procurorii și anchetatorii debutanți nu sunt supuși evaluării inițiale. Un raport privind activitatea lor este întocmit de către superiorul ierarhic în al doilea an de la numirea lor¹⁶.

Calea principală de **recrutare** în sistemul judiciar¹⁷ este admiterea la **Institutul Național pentru Justiție**.Candidații care doresc să devină magistrați stagiaari trebuie să promoveze concursuri centralizate, organizate de camera respectivă a Consiliului Judiciar Suprem¹⁸ -CSJ. În conformitate cu **art.176 alin. (1) din Legea privind sistemul judiciar**, camera respectivă a CSJ anunță **organizarea unui concursul anual**. Candidații trebuie să fie îndeplinească următoarele **condiții**: *să fie cetățeni bulgari, să dețină o diplomă universitară în drept, să fi dobândit competența juridică prin absolvirea stagiului profesional și să posede calitățile morale și profesionale necesare*, în conformitate cu [Codul de conduită etică al magistraților bulgari](#).

[Institutul Național de Justiție](#) este o instituție publică responsabilă cu menținerea și perfecționarea calificării personalului din sistemul judiciar (inclusiv judecători stagiaari, procurori stagiaari, judecători, procurori, anchetatori, agenți de executare publică,

¹⁶ <https://nij.bg>

¹⁷ https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/bg_ro

¹⁸ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/bg_en

judecători de înregistrare, asistenți judiciari și procurori, grefieri), precum și a inspectorilor din cadrul Inspectoratului Ministerului Justiției și a altor funcționari ai Ministerului Justiției. În conformitate cu art. 6 din regulamentul său, scopul principal al NIJ este de a spori eficiența justiției prin formare profesională de calitate și promovarea calificării categoriilor de cursanți menționate mai sus, precum și de a colecta, prelucra și disemina informații pentru nevoile de formare și de a desfășura activitățile unui centru de documentare în domeniul dreptului UE pentru sistemul judiciar.

O **cale alternativă de recrutare/admitere** în magistratură este procedura prevăzută la **art. 178 alin. (1)** din *Legea privind sistemul judiciar (JSA)*. Astfel, Camera respectivă a CSJ desemnează posturile vacante din instanțele regionale, districtuale, parchetele respective, instanțele administrative și autoritățile de urmărire penală, care urmează să fie ocupate prin **concurs**.

Numărul posturilor vacante se stabilește ținând seama de necesitățile autorității judiciare respective. **Selecția se bazează pe un examen, care include o probă scrisă și una orală (art. 184 din JSA)**. Candidații admiși sunt numiți judecători, judecători administrativi, procurori și magistrați de instrucție. Spre deosebire de concursul pentru magistrați juniori, există o cerință privind experiența profesională: **3 ani** pentru a deveni magistrat la nivel regional și **8 ani** pentru a deveni judecător districtual, judecător administrativ, procuror districtual sau magistrat de instrucție. Candidații numiți sunt obligați să urmeze, în primul an după intrarea în funcție, o formare inițială obligatorie (**art. 259, JSA**) în cadrul Institutului Național al Justiției - NIJ. De asemenea, lor li se atribuie un **judecător sau procuror mentor**, în conformitate cu art. 259 JSA.

Pentru **judecătorii** care au vechimea necesară există următoarele funcții:

- judecător la [Curtea Supremă de Casație](#) și judecător la Curtea Supremă Administrativă – cu cel puțin 12 ani de experiență în domeniul juridic;
- judecător la o curte de apel, judecător la o curte militară de apel, judecător la Curtea de apel penală specializată cu cel puțin 10 ani de experiență în domeniul juridic, sau pentru judecătorii din cadrul Curții de apel penale specializate cel puțin 12 ani de experiență în domeniul juridic, din care cel puțin 8 în calitate de judecător în cauze penale;
- judecător la o instanță regională, judecător la o instanță administrativă, judecător la o instanță militară, judecător la instanța penală specializată – cu cel puțin 8 ani de experiență în domeniul juridic, însă pentru judecătorii de la instanța penală specializată – cel puțin 10 ani de experiență în domeniul juridic, din care cel puțin 5 ani în calitate de judecător în cauze penale;
- judecător la o instanță raională – cel puțin 3 ani de experiență în domeniul juridic;
- judecător debutant – nu se cere experiență în domeniul juridic doar promovarea unui examen. Sub rezerva unei evaluări cuprinzătoare favorabile a activității lor, **judecătorii obțin titularizarea prin decizia Consiliului Judiciar Suprem după 5 ani de activitate.**

Serviciul public de urmărire penală este format din procurorul general, Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Casație, Parchetul de pe lângă Curtea Supremă Administrativă, Serviciul Național de Anchetă, parchetele de pe lângă Curțile de Apel, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Specializată, Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel, parchetele regionale, Parchetul Specializat, parchetele de pe lângă instanțele militare regionale și parchetele raionale.

În cadrul structurii parchetelor regionale există departamente regionale de anchetă, iar în cadrul structurii Parchetului Specializat există un departament de anchetă. Parchetele regionale au departamente administrative ale căror procurori participă la instrumentarea cazurilor administrative. Serviciul public de urmărire penală este o structură unificată și centralizată. Toți procurorii și judecătorii de instrucție sunt subordonați procurorului general. Fiecare procuror este subordonat procurorului superior și toți procurorii și judecătorii de instrucție sunt subordonați șefului administrativ al parchetului respectiv. Procurorii și judecătorii de instrucție de la instanțele militare sunt independenți de autoritățile militare în exercitarea funcțiilor lor. Procurorul general este numit (și eliberat din funcție) de către Președintele Republicii Bulgaria, care hotărăște în acest sens pe baza unei propuneri din partea **Consiliului Judiciar Suprem** ([Vissh Sadeben Savet](#)) - VSS), pentru un mandat de **7 ani**, fără posibilitatea unui al doilea mandat. Procurorii sunt numiți, promovați, retrogradați, transferați și eliberați din funcție prin decizia Consiliului Judiciar Suprem.

Pentru ocuparea diferitelor posturi de **procuror** se solicită dobândirea unei experiențe juridice anterioare respectiv:

- *procuror la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Casație și procuror la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă Administrativă – cel puțin 12 ani* de experiență în domeniul juridic;
- *procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel, procuror la Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel și procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel – cel puțin 12 ani* de experiență în domeniul juridic, din care **cel puțin 8 ani** ca procuror sau judecător de instrucție;
- *procuror la parchetul regional, procuror la parchetul militar regional, procuror la Parchetul specializat – cel puțin 8 ani* de experiență în domeniul juridic, însă pentru procurorii de la Parchetul specializat – **cel puțin 8 ani** de experiență în domeniul juridic, din care **cel puțin 5 ani ca procuror sau judecător de instrucție**;
- *procuror la parchetul raional – cel puțin 3 ani* de experiență în domeniul juridic;
- *procuror debutant – nu se cere experiență în domeniul juridic*. Sub rezerva unei evaluări cuprinzătoare favorabile a activității lor, procurorii obțin titularizarea prin decizia Consiliului Judiciar Suprem, după 5 ani de activitate.

CEHIA

În Republica Cehă, cadrul legal care reglementează funcția de **judcător** este dat de **art.82 alin.(1) din Constituție**¹⁹, care prevede că magistrații trebuie să fie independenți în exercitarea atribuțiilor lor și nimeni nu poate încerca să le submineze imparțialitatea. De asemenea, **Legea nr.6/2002** prevede dispoziții suplimentare privind *organizarea instanțelor și judecătorii*²⁰. Dacă întrunesc toate **condițiile** legale, judecătorii sunt numiți de Președintele Republicii și intră în funcție la depunerea jurământului.

Pregătirea pentru a deveni judecător implică 3 ani de activitate ca judecător stagiar în instanță. La finalizarea activității pregătitoare, *stagiarii susțin un examen de specialitate.*

Numirea în funcția de **judcător** se face pe perioadă nedeterminată, însă judecătorii pot fi eliberați temporar din funcție de către Ministrul Justiției. Mandatele judecătorilor se încheie la sfârșitul anului în care aceștia împlinesc vârsta de **70** de ani, în caz de deces sau de declarare a decesului, dacă sunt declarați oficial inapți pentru exercitarea atribuțiilor sau dacă își dau demisia.

Condiții privind judecătorii

Pentru a putea fi numită în funcția de judecător, o persoană trebuie: *să aibă cetățenia cehă, să aibă capacitate juridică deplină, să nu dețină cazier judiciar, să aibă vârsta de cel puțin 30 de ani, să dețină o diplomă în drept acordată de o universitate cehă, să fi promovat examenul de specialitate, să prezinte calitățile morale care garantează exercitarea corespunzătoare a funcției, să accepte numirea ca judecător și desemnarea la o instanță anume. Judecătorii consultanți* sunt numiți din rândul cetățenilor (cu condiția de a nu avea cazier judiciar). Aceștia depun un jurământ în fața președintelui instanței și ocupă funcția respectivă timp de 4 ani.

Condiții privind procurorii

Pentru a putea fi numită în funcția de **procuror**, o persoană trebuie: *să dețină cetățenie cehă și să aibă capacitate juridică deplină; să nu dețină cazier judiciar; să aibă vârsta de cel puțin 25 de ani la momentul numirii; să dețină o diplomă în drept acordată de o universitate cehă; să fi promovat examenul profesional; să prezinte calitățile morale care garantează exercitarea corespunzătoare a funcției; să accepte numirea ca procuror și desemnarea la un parchet anume.*

Procurorii sunt numiți, la propunerea Procurorului General, pe perioadă nedeterminată, însă pot fi suspendați din funcție prin decizie a Ministrului Justiției. Procurorii depun jurământul în fața [Ministrului Justiției](#). De asemenea, Ministrul Justiției

¹⁹ <https://share.google/Xs3ZMx0OnmRlvN03O>

²⁰ https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/cz_en

stabilește bugetul parchetelor. *Statutul procurorului este reglementat de **Legea nr. 283/1993***, cu modificările ulterioare.

Mandatul acestora încetează: la atingerea vârstei de **70** de ani, în caz de deces sau de declarare a decesului sau, de exemplu, în cazul pierderii sau limitării capacității juridice, refuzului de a presta jurământul, pierderii cetățeniei cehe, preluării unei funcții incompatibile cu cea de procuror, condamnării pentru comiterea unei infracțiuni, precum și dacă sunt declarați inapți pentru exercitarea atribuțiilor sau dacă o afecțiune de durată îi împiedică să își exercite atribuțiile. Mandatul încetează, de asemenea, dacă sunt destituiți din funcție ca măsură disciplinară sau dacă își dau demisia.

Cu excepția cazurilor permise de lege, un procuror nu poate să acționeze ca arbitru sau mediator pentru soluționarea litigiilor judiciare, să reprezinte părțile la procedurile judiciare ori să acționeze ca agent pentru un reclamant sau pentru o parte la procedurile judiciare sau administrative. Pe lângă exercitarea funcției de procuror, procuror-șef sau procuror-șef adjunct sau îndeplinirea atribuțiilor rezultate din numirea temporară în cadrul ministerului sau al **Academiei Judiciare**²¹, procurorii nu pot deține niciun fel de funcții plătite și nu se pot implica în nicio altă activitate remunerată, cu excepția gestionării bunurilor proprii și a desfășurării de activități academice, didactice, literare, jurnalistice sau artistice, precum și a deservirii organelor consultative ale ministerului, guvernului sau a organelor parlamentare.

Academia Judiciară asigură formarea inițială a stagiilor, și anume a **stagiilor judiciari** (viitori judecători) și a **stagiilor juridici** (viitori procurori) și, recent, a **candidaților judiciari** (viitori judecători)²².

Cadrul legal pentru **formarea** inițială a stagiilor în domeniul juridic este dat de:

Regulamentul nr.516/20021 Coll., privind selecția, stagiul și examinarea candidaților la funcția de magistrat, cu modificările ulterioare²³, **Legea nr. 283/1993 Coll.**, privind Parchetul, cu modificările ulterioare²⁴ și **Regulamentul nr. 383/2017 Coll.**, privind selecția, stagiul și examinarea stagiilor în domeniul juridic²⁵.

*Stagiilor judiciari li se asigură un stagiul pregătitor de **3 ani***, în cursul căruia aceștia efectuează practica într-o instanță/parchet și participarea la evenimente de formare organizate de Academia Judiciară și de instanțe/parchet. Prin modificarea Legii privind instanțele și judecătorii (**Legea nr. 6/2002**) a fost abrogată funcția de stagiar judiciar cu efect de la 1 ianuarie 2022. Stagiarii judiciari care au fost admiși în serviciul

²¹https://e-justice.europa.eu/sites/default/files/2016-10/Czech%20Republic_Judicial%20Trainee_CZ_en.pdf?id=de0f7d12-0d35-4d50-b38b-19e65929b96c

²² https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/cz_en

²³ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-516>

²⁴ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-283>

²⁵ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-383>

pregătitor înainte de această dată își vor finaliza serviciul pregătitor în conformitate cu planul de serviciu pregătitor existent.

Modificarea menționată mai sus a introdus noua funcție de **candidat judiciar**. **Un candidat judiciar urmează un curs de formare cu durată de 1 an**. Scopul acestuia este de a pregăti candidatul judiciar pentru funcția de judecător în cel mai bun mod posibil. Acest lucru este asigurat, atât prin munca în diferite departamente ale instanțelor de primă instanță și ale curților de apel, cât și prin participarea la evenimente de formare ale Academiei Judiciare, care iau în principal forma unor seminarii practice. Participarea la unele seminarii ale Academiei Judiciare este obligatorie pentru candidații judiciari.

Procesul de selecție pentru admiterea în Serviciul pregătitor pentru stagiați în domeniul juridic este anunțat de procurorul regional, în consultare cu Ministerul Justiției, atunci când este necesar să se ocupe posturile vacante de **procurori**. Acest proces include un test scris, un interviu și o examinare psihologică. Testul scris și interviul sunt utilizate pentru a verifica cunoștințele profesionale și aptitudinile candidatului pentru admiterea în serviciul pregătitor. Promovarea testului scris este o condiție prealabilă pentru a trece la partea orală a procesului de selecție. Rezultatul interviului va fi transmis de comisia de examinare procurorului regional, care va accepta candidatul admis pentru un stagiul pregătitor de **3 ani**.

Procesul de selecție pentru admiterea la serviciul pregătitor pentru candidații judiciari este anunțat de președintele Curții Regionale atunci când este necesar să se ocupe posturile vacante de **judecători**. Condițiile de îndeplinit pentru un candidat judiciar sunt: *cetățenia Republicii Ceha, o diplomă universitară în drept obținută la o universitate din Republica Cehă, un examen profesional judiciar (sau alt examen profesional comparabil), capacitatea juridică și buna reputație, experiența și calitățile morale* ale candidatului oferă garanția că acesta își va îndeplini atribuțiile în mod corespunzător, va trece cu succes procesul de selecție pentru funcția de candidat la magistratură și va depune jurământul în fața președintelui tribunalului regional.

De asemenea, **procesul constă într-o probă scrisă, o evaluare psihologică și un interviu**. **Partea scrisă** include studii de caz cu un nivel de dificultate de bază în drept civil, drept penal, drept administrativ și drept al insolvenței, precum și întrebări care testează raționamentul logic. **Partea scrisă** a procesului de selecție este asigurată și organizată de Academia Judiciară. Promovarea testului scris este o condiție prealabilă pentru a avansa la partea orală a procesului de selecție. Un candidat care avansează la partea orală a procesului de selecție trebuie să se supună unei examinări psihologice înainte de a fi admis la partea orală a procesului de selecție. Rezultatul examinării psihologice este unul dintre documentele prezentate comisiei de selecție.

Formarea unui candidat la funcția de judecător durează un an. La sfârșitul acestei perioade, candidatul la funcția de judecător poate depune o cerere pentru a participa la procesul de selecție pentru funcția de judecător, care este anunțat de ministrul justiției.

Ca **modalitate alternativă pentru admiterea în magistratură**, nu numai candidații la funcția de judecător, ci și alte persoane pot depune cereri pentru a participa la procesul de selecție pentru funcția de magistrat. De exemplu, **persoanele care au deținut funcția de procuror, avocat, notar, executor judecătoresc și judecător al Curții Constituționale timp de 5 ani, precum și persoanele care au exercitat profesia de avocat sau au desfășurat activități științifice sau didactice timp de 10 ani într-un domeniu juridic legat de activitățile decizionale ale instanțelor.**

*Promovarea procesului de selecție pentru judecători este o condiție prealabilă pentru exercitarea funcției judiciare. La momentul numirii, candidatul trebuie să aibă cel puțin **30 de ani**. Judecătorul este numit în funcție de către președintele Republicii.*

*Procesul de selecție constă într-o parte scrisă și una orală. **Proba scrisă** a procesului de selecție este organizată de Academia Judiciară și include studii de caz cu un nivel mai ridicat de dificultate în domeniul dreptului civil, dreptului penal, dreptului administrativ, dreptului insolvenței și dreptului constituțional. Examenul scris verifică cunoștințele profesionale și aptitudinile candidatului pentru funcția de judecător. Un candidat care promovează testul scris și trece la partea orală va fi supus unui examen psihologic înainte de a fi admis la partea orală a procesului de selecție (dacă nu a fost deja supus unui astfel de examen în cadrul procesului de selecție pentru postul de candidat judiciar).*

***Proba orală** a procesului de selecție pentru postul de judecător se desfășoară sub forma unui interviu. **Comisia de selecție** este formată din 5 membri (judecători și experți din cadrul Ministerului Justiției). În timpul interviului, membrii comisiei de selecție pun întrebări axate pe partea scrisă a procesului de selecție, precum și întrebări axate pe aspectul profesional al exercitării funcției de judecător și pe calificările personale ale candidatului. Fiecare membru al comisiei de selecție notează candidatul pe o scară de la 0 la 10, ținând seama de documentele puse la dispoziția comisiei de selecție, de rezultatele părții scrise elaborate de candidat, de rezultatele examinării psihologice a acestuia și de răspunsurile candidatului în partea orală a procesului de selecție, inclusiv de comportamentul și exprimarea sa generală. Numărul de puncte acordate determină succesul sau eșecul unui candidat în procedura de selecție.*

DANEMARCA

[Consiliul danez pentru numiri în domeniul judiciar](#) (*Dommerudnævnelsesrådet*) înaintează recomandări Ministerului Justiției pentru toate numirile judiciare cu excepția postului de președinte al [Curții Supreme](#). Departamentul de resurse umane al Administrației Judiciare Daneze supraveghează recrutarea **judecătorilor** pentru posturi din întreaga țară²⁶. În practică, [Ministerul Justiției](#) urmează întotdeauna recomandările Consiliului²⁷. Procedurile disciplinare privind judecătorii și alți membri ai personalului

²⁶ [Association of Danish Judges \(Den Danske Dommerforening\)](#)

²⁷ https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/dk_en

judiciar din instanțele daneze sunt soluționate de Curtea Specială de Acuzare și Revizuire ([Den Særlige Klageret](#)).

[Administrația instanțelor](#) deține responsabilitatea generală pentru *selecția, formarea și perfecționarea* personalului juridic al instanțelor. **Judecătorii profesioniști** din Danemarca nu se specializează în general într-un domeniu juridic. Aceștia pot deține o poziție permanentă sau temporară („konstitueret”). Judecătorii asistenți și supleanți se ocupă de regulă de cauze mai puțin complexe (precum cele înaintate de executorii judecătorești).

Judecătorii consultanți participă, cu câteva excepții importante, la toate cauzele penale audiate de instanțele reprezentând primul și al doilea grad de jurisdicție. În cauzele civile din primul și al doilea grad de jurisdicție, pot fi invitați să asiste asesori (experți). Judecătorii consultanți și asesori (experți) sunt numiți pe o perioadă de 4 ani.

[Parchetele](#) daneze sunt în responsabilitatea Ministerului Justiției, care supraveghează procurorii publici. Serviciul parchetelor este format dintr-un procuror șef, procurori publici și șefii poliției. Procurorul șef (procurorul general) instrumentează cauze penale aflate pe rolul Curții Supreme și, în plus, participă la audieri în cadrul Comisiei de revizuire a cauzelor penale. Procurorul general este superior ierarhic celorlalți procurori și supraveghează activitatea acestora. De asemenea, acesta se ocupă de plângerile cu privire la hotărârile luate de procurorii publici în primă instanță. Atribuțiile și organizarea parchetelor daneze sunt descrise în **Cap. 10, art.95-107** din [Legea privind administrarea justiției](#).

Danemarca oferă formare inițială pentru judecătorii stagiaari. Există 9 module de formare inițială care acoperă diferite domenii din cadrul instanței. Formarea este obligatorie, cu câteva excepții. *Judecătorii stagiaari urmează o perioadă de 3 ani în care lucrează într-o instanță, în paralel cu absolvirea celor 9 module și susținerea unui examen oral la sfârșitul perioadei de 3 ani.*

Formatul și conținutul formării inițiale

Cele 9 module din diferite domenii ale dreptului totalizează 32 de zile de formare organizate de Administrația Judiciară Daneză. Formatorii sunt în principal judecători numiți sau președinți de instanță. În unele module, experți externi fac parte, de asemenea, din echipa de formatori.

Examenul final constă într-un raport pe care judecătorul aflat în formare trebuie să îl redacteze pentru a demonstra cunoștințele și considerațiile privind propria practică și se încheie cu un examen oral.

ESTONIA

În Estonia, cadrul legal privind magistrații este prevăzut de [Legea privind organizarea instanțelor](#) și [Legea privind organizarea parchetelor](#)²⁸. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească judecătorii, pregătirea aferentă și obligațiile acestora sunt prevăzute în *Legea privind organizarea instanțelor*.

Pentru a putea fi numită în funcția de **judecător**, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele **condiții**: să dețină cetățenia estoniană, să obțină o diplomă în drept recunoscută la nivel național sau o calificare echivalentă în sensul art. 28 alin. (22) din *Legea privind educația sau o calificare echivalentă în străinătate, să aibă cunoștințe avansate de limba estoniană, are o moralitate ireproșabilă și posedă competențele și moralitate necesară pentru a desfășura activitatea de magistrat*.

Judecătorii sunt numiți în funcție pe viață. [Ministrul Justiției](#) nu are dreptul de a da instrucțiuni judecătorilor și nu are autoritate disciplinară asupra acestora. Un judecător poate fi eliberat din funcție numai pe baza unei hotărâri judecătorești definitive. Judecătorii pot să lucreze până la vârsta de 67 de ani, dar această limită de vârstă poate fi prelungită.

Următoarele persoane nu pot îndeplini funcția de judecător: persoanele care au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni; persoanele care au făcut obiectul unei măsuri de interdicție a exercitării funcției de judecător, notar, traducător sau executor judecătoresc; persoanele care au fost excluse din barou; persoanele care au fost excluse din administrația publică din motive disciplinare; persoanele aflate în faliment; persoanele a căror activitate în calitate de auditor a încetat, cu excepția încetării voluntare; persoanele cărora li s-a retras dreptul de a exercita activitatea de agent în domeniul brevetelor, cu excepția cazului în care această retragere s-a produs la cerere.

Persoanele care au încheiat **stagiul pregătitor** sau cele care sunt scutite de efectuarea acestuia și care au trecut **examenul** de magistrat pot fi numite ca judecător la o instanță regională sau administrativă. **Sunt scutite de efectuarea stagiului pregătitor persoanele care au o experiență de minimum 2 ani ca avocat sau ca procuror** (dar nu ca asistent al procurorului) după **susținerea examenului de specialitate** menționat anterior; în mod similar, **sunt scutite de acest stagiul persoanele care au lucrat anterior ca judecător dacă nu au trecut mai mult de 10 ani de la data la care au încetat să îndeplinească această funcție**.

Avocații experimentați și recunoscuți care au trecut examenul de specialitate pot fi numiți judecători la instanțele districtuale. Persoanele care exercitau funcția de judecător în momentul numirii nu au obligația de a trece examenul de judecător.

²⁸https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/ee_en

De asemenea, avocații experimentați și recunoscuți pot fi numiți judecători la Curtea Supremă.

Judecătorii sunt numiți în urma unei **proceduri publice de selecție**. Acestora nu li se permite să exercite alte activități în afară de cea de judecător și a celor legate de învățământ și cercetare. Aceștia trebuie să informeze președintele instanțelor în legătură cu orice alte astfel de activități. Aceste activități nu trebuie să aducă atingere exercitării funcției de judecător și nici obligației de imparțialitate pe care o au judecătorii în administrarea justiției.

Un judecător nu poate fi membru al Parlamentului (Riigikogu) sau al unui consiliu local, membru al unui partid politic, fondator al unei societăți comerciale, asociat sau membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere al unei societăți, director al unei sucursale a unei societăți străine, administrator judiciar, membru al unui comitet al creditorilor, administrator obligatoriu al unui imobil sau arbitru ales de către una dintre părțile la un litigiu. Judecătorii nu pot fi înlăturați din funcție decât prin hotărâre judecătorească. Un judecător de la instanțele de prim și al doilea grad de jurisdicție nu poate face obiectul urmăririi penale decât la propunerea Curții Supreme și cu consimțământul Președintelui Republicii. Un judecător de la Curtea Supremă nu poate face obiectul urmăririi penale decât la propunerea Ministrului Justiției și după obținerea consimțământului majorității parlamentarilor.

Ca **metodă alternativă de admitere în magistratură**, următoarele persoane pot fi numite judecători la instanțe districtuale sau administrative:

- *persoane care au cel puțin 5 ani de experiență într-o funcție sau un post care necesită cel puțin o diplomă de masterat certificată oficial sau o calificare corespunzătoare în domeniul dreptului;*
- *persoane care au lucrat ca grefier sau avocat general timp de cel puțin 3 ani;*
- *persoane care au promovat examenul de judecător sau au fost scutite de acesta.*

Persoanele care sunt avocați cu experiență și recunoscuți și care au promovat examenul de judecător sau au fost scutite de acesta pot fi numite judecători ai tribunalului regional. Persoanele care sunt avocați cu experiență și recunoscuți pot fi numite judecători ai [Curții Supreme](#).

Stabilirea calificărilor unei persoane care candidează pentru funcția de judecător este realizată de comisia de examinare a judecătorilor, iar aceștia trebuie să treacă verificarea efectuată de Serviciul de Securitate Internă din Estonia.

Judecătorii de primă și a doua instanță sunt numiți în funcție de președintele Republicii, la propunerea plenului Curții Supreme. Astfel, Curtea Supremă examinează mai întâi avizul plenului curții cu privire la un candidat. Judecătorii Curții Supreme sunt numiți în funcție de Riigikogu, la propunerea președintelui Curții Supreme. Președintele

Curții Supreme examinează mai întâi avizul dat de plenul Curții Supreme și al Consiliului pentru Administrarea Instanțelor cu privire la un candidat.

Parchetul estonian este o entitate guvernamentală aflată în subordinea Ministerului Justiției. Acesta este structurat pe 2 niveluri: Parchetul General (ca birou al Procurorului General) și 4 parchete districtuale. Parchetul General are competență pe întreg teritoriul Estoniei, iar competența parchetelor districtuale corespunde cu cea a prefecturilor de poliție.

Parchetul General este condus de Procurorul General, care este numit pentru un mandat de 5 ani de Guvernul estonian, la propunerea Ministrului Justiției, după avizul Comisiei de afaceri juridice a Parlamentului estonian. Procurorii-șefi sunt numiți de Guvern, la propunerea Procurorului general.

Procurorii seniori/specializați/de district/ asistenți sunt numiți de Procurorul general (conform Legii privind parchetele). Cu excepția cazurilor prevăzute de lege, procurorii sunt numiți pe durată nedeterminată, până la împlinirea vârstei de pensionare (65 de ani). Anual, cu ocazia sesiunii de primăvară a Parlamentului, Procurorul General trimite Comisiei constituționale a Parlamentului un raport privind activitatea desfășurată în anul calendaristic anterior, în cadrul competențelor atribuite Parchetului prin lege.

Parchetele districtuale sunt conduse de procurori șefi, numiți, de asemenea, pentru un mandat de 5 ani de către Ministrul Justiției, la propunerea Procurorului General. În Estonia există în total 8 tipuri de procurori: *Procurorul General, procurori publici șefi, procurori publici și procurori asistenți în cadrul Parchetului General; procurori șefi, procurori superiori, procurori speciali, procurori districtuali și procurori asistenți în cadrul parchetelor districtuale.*

Odată ce noii judecători vor fi numiți, aceștia vor avea acces la *programul de formare a judecătorilor organizat de Departamentul de Informare Juridică și Formare Judiciară al Curții Supreme și de Consiliul de Formare Judiciară*. Acest **program special de formare** pentru noii judecători, este menit să le îmbunătățească cunoștințele și competențele profesionale. De asemenea, este un program de formare obligatoriu pentru judecătorii nou numiți și include pregătire juridică și formare în domeniul competențelor.

Programul include următoarele activități de formare:

- *Desfășurarea procedurilor judiciare și a ședințelor de judecată; Elaborarea unei hotărâri;*
- *Etica judecătorilor;*
- *Formare în domeniul gestionării timpului;*
- *Formare în domeniul abilităților sociale și al gestionării conflictelor*
- *Formare în domeniul abilităților de mediere*
- *Utilizarea bazelor de date cu informații juridice*
- *Formare în domeniul vorbirii în public și al relațiilor cu mass-media;*
- *Formare în limba estonă.*

Primele 6 cursuri de formare sunt obligatorii pentru judecători și trebuie absolvite în termen de **3 ani**.

Nu există o astfel de formare inițială pentru procurorii estonieni. După numirea în funcția de procuror, acesta trebuie să promoveze programul de pregătire care durează 4 luni. Aceasta reprezintă formarea inițială și este obligatorie pentru fiecare nou procuror numit. În timpul acestor 4 luni, aceștia lucrează deja ca procurori. Acest program de pregătire este un program individual, fiecare procuror nou având un mentor.

Scopul programului de pregătire este de a oferi consiliere cu privire la modul de sprijinire și îndrumare a următoarei generații de procurori ca organizație profesională. Programul de pregătire și alegerea supervisorului se vor baza pe experiența profesională anterioară a persoanei care urmează să fie supervizată.

FINLANDA

În Finlanda²⁹, cadrul legal privind *magistrații* este dat de [Legea nr.673/2016 privind instanțele](#), cu modificările ulterioare. *O persoană care dorește să devină judecător trebuie să aibă studii universitare superioare de drept și să fi efectuat un an de stagiu* într-un complet de judecată în cadrul unei instanțe de prim grad de jurisdicție. Parcursul profesional pentru a ajunge judecător este de a lucra, mai întâi, ca funcționar superior la curtea de apel, după care urmează numirea ca judecător într-un tribunal districtual sau într-o curte de apel după ce va urma *cursuri de formare*. Curtea de apel anunță posturile vacante și Comisia judiciară pentru numirea în funcție evaluează profilul candidaților. Judecătorii sunt numiți de Președintele Republicii.

Tribunalele districtuale au membri consultanți sau „judecători consultanți” care participă la procesul de luare a deciziilor în anumite cauze. În principiu, *judecătorii consultanți* sunt folosiți în cauze penale, însă aceștia pot participa și în materii civile și litigii privind contracte de închiriere. Într-un tribunal districtual, o cauză va fi judecată de un judecător titular, acționând în calitate de președinte, și de 3 judecători consultanți. Judecătorii consultanți sunt autorizați în mod independent și, atunci când este necesar, se ia o decizie prin supunere la vot iar opinia majorității decide verdictul.

Dacă există egalitate în numărul de voturi într-o cauză penală, va prevala opinia cea mai avantajoasă pentru inculpat; iar într-o cauză civilă, președintele completului are votul decisiv. Consiliile municipale numesc judecătorii consultanți pentru mandate de *4 ani*. Fiecare municipiu trebuie să aibă cel puțin 2 judecători consultanți; municipiile mari au un număr mai mare de judecători consultanți.

Condiții necesare pentru numire: Judecătorul consultant trebuie să fie cetățean finlandez. Persoanele sub 25 de ani sau peste 63 de ani nu pot fi numite judecători consultanți. Persoanele care ocupă posturi la curțile de justiție sau în instituții penitenciare nu pot

²⁹ <https://www.oikeus.fi/>

deține funcția de judecător consultant și nici procurorii, avocații sau ofițerii de poliție. Un judecător consultant depune un jurământ sau o declarație solemnă înainte de a-și ocupa funcția. Obiectivul este ca fiecare judecător consultant să participe la o ședință aproximativ o dată pe lună sau de 12 ori pe an. Tribunalul districtual plătește judecătorilor consultanți un onorariu de ședință și îi despăgubește pentru pierderea de venit.

Conform [Constituției Finlandei](#), *Procurorul general* conduce ministerul de resort³⁰. Ministerul Public are o structură pe două niveluri. Aceasta este alcătuită din biroul procurorului general, care este autoritatea centrală a ministerului și din 15 parchete locale cu 50 de birouri. Procurorii șefi districtuali conduc parchetele locale. Există șefi adjuncți și procurori districtuali. Anumite parchete au procurori debutanți, care sunt formați pentru îndeplinirea atribuțiilor de procurori. Numai procurorii generali au competența să instrumenteze cazuri pentru toate infracțiunile comise în jurisdicția acestora.

Un *nou procuror* este recrutat pentru funcția temporară de procuror debutant. În această perioadă, acesta se va familiariza cu activitatea de specialitate și cu rolul său în procedurile penale, precum și va urma *programul de formare „Procurorul începător”*.

Perioada de stagiu este un moment în care se evaluează capacitatea procurorului debutant de a îndeplini această funcție. De asemenea, reprezintă o ocazie pentru procuror de a se asigura că este cu adevărat interesat de această profesie. După perioada de stagiu, procurorul stagiar poartă o discuție de evaluare înainte de a lua o decizie cu privire la continuarea activității în calitate de procuror districtual. De regulă, formarea de bază durează aproximativ *2 ani*, după care persoana respectivă este considerată aptă să exercite funcția de procuror. *Nu se susțin examene*. După parcurgerea acestor etape, persoana respectivă va continua formarea profesională.

Din 2017, în Finlanda există posturi de *asistenți* cu durată determinată de 3 ani la curțile de apel, tribunalele administrative, tribunalul muncii, tribunalul asigurărilor și tribunalul pieței, în scopuri de formare³¹. *Durata* mandatului acestora poate fi prelungită, din motive speciale, cu maximum 2 ani. O persoană care a ocupat funcția de asistent timp de 2 ani poate să ocupe o funcție de judecător la tribunalul districtual sau personal de specialitate juridică la Curtea Supremă sau la Curtea Administrativă Supremă (conform *Legii privind instanțele judecătorești, secțiunea 18, capitolul 1*).

[Consiliul de formare judiciară](#) decide cu privire la anunțarea unui post vacant de asistent, reanunțarea unui post vacant, prelungirea perioadei de depunere a candidaturilor și anularea anunțului privind un post vacant. [Administrația Națională a instanțelor judecătorești](#) se ocupă de aspectele practice legate de necesarul posturilor și de pregătirea și prezentarea unui rezumat al candidaților către Consiliul de formare judiciară.

³⁰ [Frontpage | Syttälaitos](#)

³¹ https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/fi_en

Candidatul pentru admiterea în magistratură trebuie să fie cetățean finlandez, să fie o persoană integă, să dețină o diplomă în drept, și **să aibă cel puțin 3 ani de experiență în funcția avocat sau consilier juridic sau în alte funcții juridice corespunzătoare care pot fi considerate pregătitoare pentru funcția de judecător**. O altă calificare este ca persoana să fi promovat un examen care să demonstreze cunoașterea legislației și a principiilor generale privind funcțiile de judecător (*Legea privind instanțele, secțiunea 18, capitolul 2*).

Consiliul de formare judiciară stabilește criteriile referitoare la selecția candidaților. Conform legislației în vigoare, dosarele de candidatură sunt notate pe baza succesului academic al candidatului, a experienței profesionale și a altor calificări.

Mai mult, **Consiliul de formare judiciară organizează un examen de preselecție o dată pe an, în luna ianuarie**. Toți candidații vor susține examenul. În cadrul examenului, candidatul trebuie să demonstreze cunoașterea dispozițiilor și a principiilor generale privind îndeplinirea atribuțiilor de magistrat. Tematica și bibliografia pentru examenul de preselecție constă, de regulă, în articole juridice și studii de caz. Examenul va fi notat cu calificativul „admis” sau „respins”.

Rezultatele academice, experiența profesională și alte calificări ale candidaților care au promovat testul de preselecție vor fi notate în conformitate cu criteriile stabilite de Consiliul de formare judiciară. Preselecția candidaților va fi confirmată de Consiliul de formare judiciară, după care instanțele în care există posturi vacante vor evalua, de asemenea, candidații prin intermediul unor interviuri. Instanțele propun Curții Supreme și Curții Supreme Administrative candidații pe baza preselecției și a propriei evaluări. Aceștia sunt numiți de conducerile Curții Supremă și Curții Supreme Administrative.

Un **stagiar**, după ce și-a îndeplinit atribuțiile pe o perioadă minimă de **3 ani**, trebuie să prezinte o lucrare finală sau să promoveze un examen final care să demonstreze competențele și cunoștințele necesare în exercitarea atribuțiilor judiciare. Comisia de formare judiciară organizează examenul de specialitate. (*Legea privind instanțele judecătorești, secțiunea 18, capitolul 6, subsecțiunea 2*)

Ca lucrare finală, conform *Legii privind instanțele judecătorești*, se realizează un portofoliu menit să demonstreze dezvoltarea competențelor lor pe parcursul programului de formare de 3 ani. Portofoliile nu sunt evaluate. Acestea sunt verificate pentru a se asigura că includ performanțele solicitate, și anume, judecata formulată și o descriere a acesteia, precum și mostre din lucrările scrise pentru anumite zile de formare. Cel evaluat va prezenta un rezumat al portofoliului său la seminarul final al programului de studii, la sfârșitul celui de-al treilea an. Nu se va susține un examen final propriu-zis, deoarece acesta este înlocuit de portofoliul mai sus menționat.

La sfârșitul mandatului, absolvenții poate candida pentru alte posturi prin intermediul procedurilor normale de candidatură. Primii absolvenți ai programului de formare ocupă posturi căutate în sistemul judiciar.

Potrivit **Secțiunii 4** din [Legea nr.209 /2019](#) prin care a fost modificată și completată Legea nr.673/2016 privind instanțele judecătorești, *publicarea unui post vacant pentru candidaturi* implică următoarele aspecte:

Un post de judecător permanent și un post de judecător șef pe durată determinată trebuie publicate pentru depunerea de candidaturi înainte de a fi ocupate.

Decizia de a declara postul de judecător deschis pentru candidaturi se ia de către:

- 1) *Curtea Supremă, în cazul candidaturii pentru funcția de președinte al Curții Supreme, al Curții de Apel sau al Curții de Muncă;*
- 2) *Curtea Administrativă Supremă, în cazul candidaturii pentru funcția de președinte al Curții Administrative Supreme sau pentru funcția de judecător șef al Curții Administrative, al Curții de Piață sau al Curții de Asigurări;*
- 3) *curtea de apel competentă, în cazul candidaturii pentru funcția de judecător al tribunalului districtual;*
- 4) *instanța în care se află postul, dacă este vorba de un post diferit de cel de judecător menționat la alineatele 1-3.*

De asemenea, **Secțiunea 5 din Legea nr.209/2019** prevede obligațiile Oficiului Instanțelor în numirea judecătorilor. Oficiul Instanțelor se ocupă de măsurile practice legate de anunțarea unui post de judecător pentru candidaturi, în conformitate cu instrucțiunile instanței care decide cu privire la anunțarea postului.

Administrația Instanțelor pregătește un rezumat al meritelor oficiale ale candidaților și al altor merite luate în considerare și îl transmite instanței care a decis să declare postul vacant, instanței unde se află postul și Comisiei de selecție judiciară. Cu toate acestea, măsurile menționate la alineatele (1) și (2) de mai sus sunt luate de Curtea Supremă în cazul în care se candidează pentru funcția de președinte, membru sau raportor al Curții Supreme, și de Curtea Administrativă Supremă în cazul în care se candidează pentru funcția de președinte, membru sau raportor al Curții Administrative Supreme.

Secțiunea 6 din Legea nr.209//2019 - Reanunțarea unui post, prelungirea perioadei de depunere a candidaturilor și anularea candidaturii - Postul de judecător poate fi reanunțat sau perioada de depunere a candidaturilor poate fi prelungită din motive valabile. Candidații anteriori pentru postul respectiv vor fi luați în considerare fără a fi necesară depunerea unei noi candidaturi. Anunțul privind postul anunțat poate fi, de asemenea, anulat din motive valabile. Instanța care a decis să declare un post vacant pentru reînregistrare, să prelungească perioada de depunere a candidaturilor și să anuleze candidatura pentru un post va decide în această privință. Biroul instanțelor se va ocupa de măsurile practice legate de acestea, cu excepția posturilor din cadrul Curții Supreme și Curții Supreme Administrative, pentru care măsurile vor fi luate de fiecare instanță în parte.

FRANȚA

În Franța, **Ordonanța no.58-1270/1958 privind magistratura**³², cu modificările ulterioare, prevede că magistrații de profesie se împart în **2 categorii: magistrați care pronunță hotărâri în instanță și magistrați care lucrează pentru parchete**³³. Judecătorii sunt numiți adeseori „magistrați de instanță”, în timp ce [Ministerul Public](#) este reprezentat de „magistrați ai parchetului”. Cei dintâi judecă litigiile care le sunt înaintate, în timp ce a doua categorie reprezintă societatea și verifică aplicarea legii.

Orice magistrat poate fi numit pe parcursul carierei sale ca judecător de instanță sau reprezentant al parchetelor: acesta este principiul unității corpului judiciar, care a fost reafirmat de către [Consiliul Constituțional](#). Magistrații sunt membri ai autorității judiciare care apără libertățile individuale prin aplicarea art. 66 din [Constituție](#). Cu toate acestea, există anumite diferențe între statutul lor, prin faptul că judecătorii de instanță nu sunt subordonați ierarhic autorității superioare și beneficiază de garanția de inamovibilitate, adică nu pot fi numiți într-un post nou fără acordul lor.

Admiterea în magistratură este condiționată de promovarea unui **concurs** sau de o **procedură de admitere pe baza calificărilor sau a dosarului profesional**. Multiplele căi de acces la **Școala Națională de Magistratură (ENM)** ([ENM](#)) permit recrutarea de candidați cu parcursuri diverse, fie că sunt absolvenți sau profesioniști cu experiență juridică. Această diversitate a profilurilor garantează o reprezentare fidelă a societății franceze³⁴. Numărul de locuri disponibile³⁵ pentru diferitele concursuri este stabilit anual de [Ministerul Justiției](#), în funcție de necesarul estimat de magistrați și de constrângerile bugetare.

ENM organizează în fiecare an 3 concursuri de admitere și un concurs complementar:

- **Primul concurs pentru studenți:** este deschis persoanelor care dețin o diplomă de masterat sau o diplomă echivalentă care să ateste că dispun de o formare juridică de cel puțin **4 ani**, cu **vârsta de maximum 31 de ani**; acesta beneficiază de cel mai mare număr de candidați.
- **Al doilea concurs pentru funcționari**, cu **4 ani** vechime în specialitate juridică, cu vârsta de maximum **48 de ani și 5 luni** la 1 ianuarie a anului concursului. **Condiții** de admitere la al doilea examen de admitere ENM: *candidații să fie funcționari publici, angajați al guvernului, funcționari în administrația locală, angajați al unei instituții publice sau ai unui spital public, să fie cetățeni francezi; să se bucure de drepturi civice depline și să aibă o bună reputație.*

³² <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000339259/>

³³ [Article 14 - Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature. - Légifrance, modifié par LOI n°2023-1058 du 20 novembre 2023 - art. 1](#)

³⁴ [Formation initiale des juges et des procureurs dans l'Union européenne | Portail e-Justice européen](#)

³⁵ [Article 25 - Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature. - Légifrance, modifié par LOI n°2023-1058 du 20 novembre 2023](#)

- ***Al treilea concurs***, deschis *persoanelor care justifică 8 ani de activitate profesională în sectorul privat³⁶ sau au îndeplinit un mandat electiv*; probele sunt comune pentru ambele concursuri. Candidații pot susține al treilea examen de admitere pentru ENM de maximum trei ori. Se ia în considerare numai prezența efectivă la cel puțin una dintre probe, nu simpla completare a formularului de înscriere.
- ***Concursul complementar***, pentru ***persoanele cu vârsta de peste 35 de ani care au cel puțin 7 ani de experiență profesională.***

Pentru primul concurs, ENM a înființat clase pregătitoare „egalitate de șanse” pentru a favoriza diversitatea recrutării și pentru a sprijini candidații merituoși și motivați proveniți din medii sociale defavorizate. Astfel, există 5 clase ce pregătesc anual studenții pentru probele primului concurs de admitere la ENM.

Admiterea la ENM este condiționată de promovarea examenelor medicale prevăzute la articolele 20 și următoarele din [Decretul nr. 86-442 din 14 martie 1986](#). Aceste examene medicale au loc înainte ca studenții să își ocupe locul la ENM, sub controlul unui medic acreditat oficial.

Recrutarea pe bază de titluri pentru calitatea de auditor judiciar³⁷ este rezervată persoanelor ***cu vârsta cuprinsă între 31 și 40 de ani***, care, pe de o parte, justifică o experiență în domeniul juridic, economic sau al științelor umane și sociale care le califică pentru exercitarea funcțiilor judiciare și, pe de altă parte, îndeplinesc condițiile privind diplomele, care variază în funcție de statutul profesional al candidatului.

Condiții de admitere pentru candidați: - *să dețină cetățenia franceză deoarece examenul de admitere la ENM este deschis numai cetățenilor francezi*; - *să aibă o bună reputație și să se bucure de drepturi civice depline*. Se acordă o atenție deosebită acestei condiții, având în vedere natura funcțiilor pe care le vor ocupa candidații admiși după susținerea examenului de admitere. Selecția este efectuată de o comisie pe baza unui dosar întocmit de procurorul general al curții de apel din localitatea de domiciliu.

Pe lângă verificarea cazierului judiciar al candidatului, se va efectua o anchetă aprofundată cu privire la acesta, în special prin consultarea fișierelor automatizate de date cu caracter personal (***articolele L.114-1, L.234-1, L. 234-2, R114-1, R114-2 și R 234-1*** din [Codul de securitate internă](#) și [art. 230-6 din Codul de procedură penală](#)). Orice acte comise de candidat care contravin cerinței de bună conduită, chiar dacă nu au condus la urmărirea penală, pot da naștere unei decizii de respingere a candidaturii pe acest motiv. De asemenea, candidații trebuie să respecte cerințele privind aptitudinea

³⁶<https://www.enm.justice.fr/en/admission-applicants-private-sector>

³⁷ [Article 17 - Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature. - Légifrance, modifié par LOI n°2023-1058 du 20 novembre 2023 - art. 1](#)

fizică necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor ([Art.16-5° din Ordonanța nr. 1270 din 22 decembrie 1958](#), cu modificările ulterioare).

Pot candida pentru **recrutare directă**, fără concurs, persoanele care dețin o diplomă de tip Master 2 și care pot dovedi o activitate profesională care le califică în mod special pentru funcții judiciare. Persoanele interesate trebuie să aibă cel puțin **7 ani** pentru integrarea în gradul al doilea³⁸ (*vârsta minimă necesară: 35 de ani*) și **cel puțin 15 ani** pentru integrarea în gradul întâi³⁹.

Condiții de admitere: pe baza dosarului depus la Ministerul Justiției, care îl transmite unei comisii. Aceasta poate supune candidatul unui stagiului de probă de maximum 6 luni într-un tribunal, înainte de a se pronunța. Acest stagiul jurisdicțional, organizat de ENM, se încheie în urma unui raport de evaluare. La sfârșitul stagiului, candidatul susține un interviu în fața comisiei de evaluare și clasificare a auditorilor de justiție, care emite un aviz cu privire la aptitudinea de a exercita funcții judiciare. Ulterior, comisia se pronunță definitiv asupra candidaturii.

Formările⁴⁰ oferite **candidaților la recrutarea directă și câștigătorilor concursului complementar**, care sunt stagiați cu o experiență profesională de peste 7 sau 15 ani, sunt mai scurte, dar se bazează pe aceeași alternanță între studii la Bordeaux și alte locații. Astfel, candidații admiși la concursul complementar și candidații la recrutarea directă urmează o lună de formare în cadrul perioadei de studii la Bordeaux înainte de a urma un stagiul judiciar timp de 4-5 luni. **Candidații admiși la concursul complementar** efectuează, de asemenea, un stagiul suplimentar odată ce au ales primul post.

Examenul final de aptitudini și clasificare dă naștere unui clasament în ordinea meritelor. Pe baza acestuia, viitorul magistrat își alege prima repartizare dintr-o listă propusă de Ministerul Justiției. După ce s-a pregătit pentru primele funcții, acesta este desemnat ca magistrat în jurisdicția în care a fost repartizat. Ulterior, va depune jurământul de magistrat, iar numirea sa în primul post este confirmată printr-un decret al Președintelui Republicii, adoptat după avizul [Consiliului Superior al Magistraturii](#).

La sfârșitul formării inițiale, stagiații pot fi numiți în **8 funcții** (cu excepția câștigătorilor concursului complementar, care, în prima lor funcție, pot exercita doar funcții de judecător sau de procuror adjunct):

- *judecător;*
- *judecător de instrucție;*
- *judecător pentru minori;*
- *judecător pentru executarea pedepselor;*
- *procuror adjunct al Republicii;*

³⁸ [Article 23 - Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature. - Légifrance, modifié par LOI n°2023-1058 du 20 novembre 2023](#)

³⁹ [Article 24 - Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature. - Légifrance, modifié par LOI n°2023-1058 du 20 novembre 2023 - art. 1](#)

⁴⁰ <https://www.enm.justice.fr/en/initial-training>

- *procuror adjunct al procurorului general;*
- *judecător adjunct al președintelui de instanță.*

Al treilea examen de admitere și recrutarea prin procedura de candidatură în temeiul **art.18-1 din Ordonanța privind statutul magistraților** permit candidaților să fie admiși la cursul de formare inițială de **31 de luni** al ENM. Aceasta nu oferă formare în domeniul dreptului, ci în meseria de judecător sau procuror – și în tehnicile profesionale necesare – prin:

- 30 % predare practică la ENM (schimburi cu judecători și procurori în funcție, partenerii acestora și profesioniști din alte domenii, predare susținută de experți, simulări de audieri, studii de caz etc.);
- 70 % stagii introductive și de profesionalizare (în principal la instanțe, dar și în cabinete de avocatură, la departamentele de anchetă penală ale poliției, în penitenciare, în întreprinderi și instituții publice, în străinătate etc.). Locațiile pentru stagii sunt propuse de ENM.

Judecătorii și procurorii stagiați recrutați prin procedura de candidatură prevăzută la **art. 22 și 23 din Ordonanța privind statutul magistraților** urmează un curs de **12 luni** în calitate de „candidați la integrare directă”. Astfel, recrutarea în temeiul art. 22 și 23 din Ordonanța menționată implică:

- Formare profesională cu titlu provizoriu, remunerată (se ia în considerare durata experienței profesionale), pe o perioadă de **12 luni**;
- *Candidații trebuie să aibă vârsta de cel puțin 35 de ani;*
- Trebuie să dețină o calificare corespunzătoare respectiv **4 ani** de studii superioare (cu excepția grefierilor și a funcționarilor publici de categoria A care au lucrat la Ministerul Justiției timp de **7 ani** pentru gradul 2)
- Trebuie să aibă cel puțin **7 ani** (gradul 2) sau **15 ani** (gradul 1) de experiență profesională într-un domeniu relevant pentru o carieră în justiție.

Procedurile de recrutare care nu implică examene de admitere sunt gestionate de [Direcția Serviciilor Judiciare](#) (DSJ) și nu de ENM. Cursul pentru candidații la integrare directă nu oferă formare în domeniul dreptului, ci în meseria de judecător sau procuror și în tehnicile profesionale necesare, prin:

- **1 lună de predare practică la ENM** (cursuri cu judecători și procurori în funcție, simulări de audieri, jocuri de rol etc.);
- **11 luni de stagiul în instanțe**, în cursul cărora, încă din prima zi, candidații la integrarea directă se află în situația de a lua decizii sub responsabilitatea unui îndrumător de stagiul.

Perioada de stagiul este, de asemenea, o perioadă de probă: judecătorii și procurorii stagiați sunt evaluați în timpul stagiului practic de **6 luni** într-o instanță. Aceștia trebuie să fie declarați apti să exercite funcția de judecător și procuror (înainte de a începe

o specializare de **5 luni** pentru tipul de post pe care l-au ales. Stagiarii sunt remunerați pe durata cursului.

După finalizarea formării, candidații la integrarea directă de gradul 2 pot deveni procurori adjuncți, judecători, judecători de instrucție, judecători de executare a pedepselor, judecători pentru minori sau judecători pentru litigii în materie de protecție.

În ceea ce privește candidații de gradul 1, aceștia pot deveni, de exemplu, procurori adjuncți, vicepreședinți ai unei instanțe sau vicepreședinți specializați responsabili cu judecata în materie de libertăți și custodie.

Examenele complementare de admitere nu se organizează în mod sistematic în fiecare an, iar în ultimii ani posturile oferite au fost doar de gradul 2. Candidații care promovează examenele complementare ENM urmează ulterior un curs de 7-9 luni ca „stagiați”. **Condiții de admitere** la examenul complementar de recrutare al ENM: - *vârsta minimă de 35 de ani pentru gradul 2 sau de 50 de ani pentru gradul 1.*

Gradul 2

- *Examenul de recrutare pentru judecătorii și procurorii de gradul 2 este deschis candidaților care au împlinit vârsta de **35 de ani** la data de 1 ianuarie a anului în care se deschide înscrierea la examen și care au cel puțin **7 ani** de experiență profesională într-un domeniu juridic, administrativ, economic sau social care este deosebit de relevant pentru o carieră în magistratură.*

Gradul 1

- *Concursul de recrutare pentru judecători și procurori de gradul 2 este deschis candidaților care au împlinit vârsta de **50 de ani** la data de 1 ianuarie a anului în care se deschide înscrierea la concurs și care au cel puțin **15 ani** de experiență profesională într-un domeniu juridic, administrativ, economic sau social care este deosebit de relevant pentru o carieră în justiție.*

Formarea „stagiaților” care au fost admiși în urma examenului de recrutare complementar nu vizează domeniul juridic, ci profesia de judecător sau procuror și tehnicile profesionale necesare în acest sens, prin:

- **1 lună de predare practică la ENM** după cursuri de formare electronică (schimburi cu judecători și procurori în funcție, simulări de audieri, jocuri de rol etc.);
- **6-8 luni de stagiul în instanțe**, în timpul cărora, încă din prima zi, stagiarii se află în situația de a lua decizii sub responsabilitatea unui îndrumător de stagiul.

Perioada de formare este, de asemenea, o perioadă de probă: judecătorii și procurorii stagiați sunt evaluați în timpul stagiului practic de **4 luni** într-o instanță. Aceștia trebuie să fie declarați apti pentru a exercita funcția de judecător și procuror înainte de a începe o specializare de **2 luni** pentru tipul de post pe care l-au ales. Stagiarii sunt remunerați pe durata cursului.

ITALIA

În Italia, justiția⁴¹ este administrată în numele cetățenilor iar judecătorii nu se supun decât legii (**art. 101 din Constituție**). Funcția jurisdicțională este exercitată de magistrați numiți și supuși normelor privind organizarea judiciară. Această independență este susținută de **Consiliul Superior al Magistraturii** (*Consiglio Superiore della Magistratura*) -CSM, un organism autonom însărcinat cu numirile judiciare și transferurile, promovările și măsurile disciplinare (**art.105 din Constituție**).

Numirea judecătorilor este permanentă și nu pot fi demisi sau suspendați fără o decizie în acest sens a Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu legile privind sistemul judiciar și cu garanțiile prevăzute în acestea, sau fără consimțământul judecătorului în cauză.

Constituția consacră, de asemenea, *principiile independenței și autonomiei parchetului* (**art. 107 din Constituție**). Mai mult, **art.112** din Constituție stabilește principiul urmăririi penale obligatorii a infracțiunilor: odată ce procurorul competent a fost informat cu privire la o infracțiune, acesta trebuie să efectueze anchete și să prezinte rezultatele acestora unui judecător pentru evaluare, împreună cu cererile relevante. Obligația de a iniția proceduri penale contribuie la asigurarea independenței parchetului în exercitarea atribuțiilor sale și susține, de asemenea, egalitatea tuturor persoanelor în fața legii. Parchetele sunt atașate Curții de Casație, curților de apel, instanțelor ordinare și instanțelor pentru minori.

Cadrul legal privind accesul în magistratură este dat de [Decretul Legislativ nr.160/2006](#), cu modificările ulterioare, care prevede următoarele **condiții** pentru candidați: - *cetățenie italiană*; - *capacitate de exercițiu deplină*; - *conduită ireproșabilă*; - *să nu fi fost respins de 3 ori la admiterea la stagiul de formare profesională*; - *studii universitare de drept, cu durata de cel puțin 4 ani și promovarea examenului de licență, cu excepția persoanelor care au grad de doctor în drept*; - **stagiul juridic cu durata de 18 luni la Școala Națională de Magistratură, pe bază de examen de admitere**.

Numirea în funcția de judecător sau procuror, în conformitate cu **art.106** din Constituție, se realizează prin intermediul unui **concurs public**, reglementat prin *Decretul legislativ nr. 160 din 5 aprilie 2006*, care stabilește **condițiile de participare la examen** (art. 2 și 7), **etapa de depunere a candidaturilor** (art. 4), **componenta și funcțiile comisiei de examinare** (articolele 5 și 6) și **procedura de examinare scrisă și orală** (art.1 și 3).

Sistemul actual de examinare poate fi considerat o selecție de nivel secundar, întrucât o diplomă în drept este o condiție prealabilă pentru concursul public. Candidații care promovează examenul efectuează stagiul în conformitate cu normele prevăzute de

⁴¹https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/it_ro

Decretul legislativ nr. 26 din 30 ianuarie 2006. În general, fiecare concurs prevede numirea a aproximativ 300 de stagieri care, la sfârșitul stagiului, vor îndeplini funcții judiciare. În perioada 2024-2025, având în vedere încheierea unor concursuri mai ample organizate pentru a remedia deficitul de personal, vor fi numiți aproximativ 1000 de judecători și procurori pe an, față de cele 300 locuri obișnuite⁴².

De asemenea, pot susține examenul pentru admiterea la [Scoala Superioară de Magistratură](#) (*Scuola Superiore della Magistratura*) – SSM : **magistrații administrativi și ai Curții de Conturi cu vechime 5 ani, profesorii universitari, funcționarii publici cu studii juridice și vechime 5 ani, avocații care nu au suferit sancțiuni disciplinare, magistrații onorifici cu vechime 6 ani, titularii de doctorate în științe juridice**; - toți magistrații sunt supuși unor evaluări profesionale (în număr de șapte, în întreaga carieră), o dată la 4 ani, de către [Consiliul Superior al Magistraturii](#) - CSM. Dacă evaluarea este negativă, magistratul va fi evaluat din nou, după 2 ani; dacă a doua evaluare este tot negativă, aceasta conduce la concediere.

Școala Națională de Magistratură⁴³ asigură: formarea continuă a magistraților și, în colaborare cu CSM, formarea inițială a magistraților stagieri; formarea șefilor de instanțe judecătorești; și formarea magistraților onorifici⁴⁴. Școala este responsabilă de formarea descentralizată și de activitățile de formare la nivel european și internațional; colaborează la formarea altor profesioniști din domeniul juridic și publică studii și cercetări.

*Formarea*⁴⁵ inițială a judecătorilor și procurorilor⁴⁶ durează, de regulă, **18 luni**, dar în anumite circumstanțe poate fi redusă la **12 luni**, prin decret al ministrului Justiției, pentru a răspunde necesității unei integrări mai rapide a noilor judecători și procurori. Aceasta este rezervată câștigătorilor unui **concurs**, care este organizat, de regulă, în fiecare an de către Ministerul Justiției.

Perioada de formare este împărțită în sesiuni – **6 luni** la SSM și **12 luni** în instanțe judecătorești; normele de punere în aplicare a acestora sunt definite printr-o hotărâre a CSM (**art.18** din Decretul legislativ nr. 26 din 2006).

În cadrul sesiunii organizate la SSM, cursanții participă la cursuri teoretice și practice aprofundate pe teme identificate de CSM prin directivele elaborate pentru fiecare clasă de cursanți nou numiți și pe teme identificate de Consiliul de administrație al SSM

⁴² https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/it_en

⁴³ <https://www.scuolamagistratura.it/web/portalessm/la-formazione-dei-magistrati-in-italia>

⁴⁴ *The organisation of the initial training of judges and prosecutors in Italy. Good practices of training in the Scuola Superiore della Magistratura*

⁴⁵ *Legislative Decree No 26 of 30 January 2006, Institution of the Scuola Superiore della Magistratura, as well as provisions on the traineeship and training of the judicial auditors, professional development and training of judges and prosecutors, pursuant to Article 1(1)(b) of Law No 150 of 25 July 2005 (Articles 18-22).*

⁴⁶ [Regulation for the initial training of ordinary judges and prosecutors](#)

în programul anual. Sesiunea de la SSM are ca scop îmbunătățirea atât a competențelor profesionale, cât și a eticii (**art. 20** din *Decretul legislativ nr. 26 din 2006*).

Sesiunea în instanțe este împărțită în 3 perioade (**art. 21** din *Decretul legislativ nr. 26 din 2006*). Prima, cu o durată de **4 luni**, se desfășoară în instanțe și constă în participarea la activitatea judiciară referitoare la litigii sau infracțiuni care intră în competența instanței într-o componentă colegială și monocamerală. Aceasta include participarea la ședințe.

A doua perioadă, de **2 luni**, se desfășoară în birourile procurorilor. Ultima perioadă, de 6 luni, se desfășoară în locul care corespunde primei repartizări a stagiilor. Programul pentru fiecare grup de stagii numiți este stabilit de CSM în cadrul orientărilor de formare (**art. 2 alineatul (1) litera (o)** din *Decretul legislativ nr. 26 din 2006*).

La sfârșitul stagiului de practică, CSM evaluează dacă stagiului i se pot conferi funcții judiciare pe baza rapoartelor privind activitățile desfășurate în perioada stagiului de practică, întocmite de îndrumătorii desemnați în cadrul instanțelor și de tutorii SSM.

Dacă evaluarea este pozitivă, se conferă funcții judiciare și se face o repartizare. Dacă evaluarea este negativă, stagiul este admis într-un nou stagiul de practică de un an. O a doua evaluare negativă duce la concedierea din funcție (**art.22** din *Decretul legislativ nr.26 din 2006*).

GERMANIA

În Germania, **cadrul normativ** care reglementează profesia de **judecător**, atât în cadrul instanțelor federale, cât și al celor regionale este prevăzut de [Legea privind judecătorii](#) (*Deutsches Richtergesetz – DRiG*).

Dispoziții suplimentare se regăsesc, de asemenea, în legislația de la nivelul landurilor. Miniștrii justiției din cadrul landurilor supraveghează activitatea judecătorilor. De asemenea, activitatea judecătorilor din cadrul instanțelor federale (cu excepția judecătorilor de la Curtea Constituțională Federală) este supervizată de ministerul federal competent.

La nivelul instanțelor există, **judecătorii de profesie și judecătorii consultanți** (*Berufsrichter und Laienrichter*). Judecătorii de profesie sau de carieră (*Berufsrichter*) deservește fie instanțele federale, fie instanțele regionale. Judecătorii la nivelul landurilor își pot desfășura activitatea într-o instanță teritorială (*Amtsgericht*), într-o instanță regională (*Landgericht*) sau într-o instanță regională superioară (*Oberlandesgericht*).

În cadrul procedurilor penale, judecătorii de profesie sunt asistați de **judecători consultanți** (*Laienrichter*). Judecătorii consultanți sunt numiți în această funcție de către autorități și nu primesc nicio retribuție. Teoretic, orice persoană poate fi numită în această funcție, fără a i se cere consimțământul, și poate refuza doar în circumstanțe excepționale.

Judecătorii consultanți participă la toate ședințele de judecată din cadrul instanțelor teritoriale și la ședințele de judecată privind cauzele penale și cu minori din cadrul instanțelor regionale. În principiu, judecătorii consultanți au aceleași drepturi de vot ca și judecătorii de profesie, însemnând că aceștia decid împreună cu judecătorii de profesie cu privire la vinovăția inculpatului și la pedeapsa care trebuie aplicată acestuia.

În conformitate cu **art.36** din [Legea privind organizarea instanțelor](#) (*Gerichtsverfassungsgesetz, GVG*), judecătorii consultanți sunt numiți o dată la 5 ani. Doar cetățenii germani pot îndeplini rolul de judecător consultant (**art. 31 GVG**), iar următoarele persoane sunt excluse: o persoanele cu vârsta sub 26 de ani sau peste 70 de ani la preluarea atribuțiilor (**art. 33 GVG**), o persoanele care nu domiciliază în unitatea administrativă relevantă, - persoanele inapte pentru funcție din motive de sănătate, persoanele inapte pentru funcție din motiv de cunoaștere insuficientă a limbii germane, persoanele cu risc de insolvență financiară, persoanele cu condamnări anterioare sau care fac obiectul unei cercetări penale în curs (**art. 32 GVG**).

Parchetul este organizat ierarhic. Prin urmare, procurorii din cadrul parchetului trebuie să urmeze instrucțiunile superiorilor lor. Activitatea Procurorului General federal este supervizată de [Ministrul Federal al Justiției](#). Ministrul nu are drepturi de supervizare asupra procurorilor din landuri și nu le poate da instrucțiuni acestora.

Parchetele regionale (*Staatsanwaltschaften der Länder*)⁴⁷ instrumentează cauzele privind infracțiunile commune. [Procurorul General federal](#) și parchetele din landuri sunt entități distincte și separate, fiecare acționând la nivelul său. Nu există o legătură ierarhică între nivelul federal și cel al landurilor. Fiecare dintre cele 16 landuri are propriul parchet, organizat după cum urmează: Pe lângă fiecare instanță regională (*Landgericht*) există un parchet, care este competent, de asemenea, pentru instanțele teritoriale (*Amtsgerichte*) arondate respectivei instanțe regionale. de Parchetele de pe lângă instanțele regionale sunt subordonate fiecare parchetului general pe lângă instanța regională superioară corespunzătoare (*Oberlandsgericht*), care, la rândul lor, răspund în fața ministerului de justiție al landului respectiv.

⁴⁷ <https://en.justiz.de/index.php>

Numirea **judcătorilor și a procurorilor**, cu excepția instanțelor federale și a procurorului general de la Curtea Federală de Justiție, intră în competența landurilor. În timp ce **procedurile de selectare și numire** variază la nivel de land, există elemente de bază comune, în special principiul meritului (*Leistungsprinzip* consacrat în art.33.2 din Legea fundamentală) și controlul judiciar al procesului și deciziei referitoare la numiri.

În practică, pentru numirea în funcția de **judcător stagiar**, care în mod normal precedă funcția de judecător pe viață, se iau în considerare notele obținute la [Academia Germană a Judecătorilor](#) (*Deutsche Richterakademie*) care oferă formare continuă (nu inițială) judecătorilor și procurorilor⁴⁸.

Examenul reprezintă un factor deosebit de important în determinarea competenței profesionale. În acest proces, fiecare solicitant are dreptul, echivalent cu un drept fundamental, de a fi inclus în selecția candidaților pe baza rezultatelor, ca postul liber să fie anunțat public, iar numirea să fie un proces decizional transparent. Solicitantul nereușit trebuie să fie informat cu privire la rezultatul selecției în timp util, astfel încât să poată beneficia de protecție juridică efectivă în conformitate cu art.19 alin.(4) din [Constituție](#).

Condiții de admitere în magistratură: - *cetățenie germană*, în sensul art.116 din Legea fundamentală; - *să ofere garanția că apără în orice moment ordinea democratică a statului, potrivit Legii fundamentale*; - *să aibă calificarea corespunzătoare*; - *să aibă abilitățile sociale necesare*. - *studii universitare de drept/științe juridice, cu durata de 4 ani și jumătate, cu promovarea primului examenului de stat, și - un stagiu pregătitor, cu promovarea celui de-al doilea examen de stat.*

Un profesor titular la o universitate de drept/științe juridice este calificat pentru a ocupa funcția de judecător (art.7⁴⁹ din DRiG); de asemenea, poate fi numită judecător pe viață (*Richter auf Lebenszeit*) o persoană care, timp de 3 ani, a profesat ca judecător stagiar; echivalente sunt experiența de minimum 2 ani ca: înalt funcționar public; experiența în serviciul public german sau în serviciul unei instituții interguvernamentale sau supranaționale, dacă tipul și importanța activității corespund unui post superior; profesor de drept titular la o universitate germană; avocat, notar sau evaluator (art.10 din DRiG).

Formarea juridică inițială în Germania este concepută ca o formare comună pentru toți profesioniștii din domeniul juridic și se desfășoară în **2 etape: studii universitare** (*Studium*) și **instruire practică** în cadrul serviciului pregătitor (*Vorbereitungsdienst*).

⁴⁸ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/de_en

⁴⁹ https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_drig/

Studiile juridice se încheie cu **Primul Examen de Drept** (*Erste juristische Staatsprüfung*), care constă în examene scrise și orale. Autoritățile competente pentru Primul Examen de Drept sunt autoritatea de examinare juridică din fiecare Land (*Landesjustizprüfungsamt*) și universitatea în care a studiat candidatul. Autoritățile de examinare sunt responsabile pentru desfășurarea examenelor. Pentru partea Primului Examen, candidații trebuie să susțină între 5 și 7 examene (în funcție de Land), fiecare durând 5 ore. Examenele sunt compuse din cazuri fictive care se bazează pe cazuri juridice reale, pe care candidații trebuie să le rezolve sub forma unei opinii juridice. Ulterior, aceștia trebuie să susțină un examen oral, care reprezintă între 63 și 75% (în funcție de Land) din rezultatul general.

După promovarea primului examen, candidații intră în **serviciul pregătitor**, care durează **2 ani** și este organizat individual de către departamentele de justiție ale celor 16 landuri. Fiecare candidat care a absolvit cu succes primul examen are dreptul la admiterea în serviciul pregătitor. Cu toate acestea, candidații pot fi nevoiți să aștepte deoarece nu există suficiente locuri de formare, în special la instanțe. În timpul acestei practici, aceștia primesc o remunerație lunară plătită din fondurile trezoreriei.

Scopul serviciului pregătitor este de a-l introduce pe participant (stagiar, „referendar”) în realitatea diferitelor profesii juridice. Este important de menționat că serviciul este comun tuturor viitorilor membri ai profesiilor juridice, avocați, judecători, procurori, notari, avocați, etc. De asemenea, obiectivul este de a avea un standard de formare comparabil cu un examen final echivalent, al Doilea Examen de Stat.

Stagiarul va trece prin mai multe etape - la o instanță civilă, la o instanță penală (sau la parchet), în cabinetul unui avocat practicant, la o autoritate administrativă și la o agenție la alegerea sa.

Cunoștințele și abilitățile în materie de drept procedural sunt testate în cadrul celui **de-al Doilea Examen de Stat în Drept** (*Zweites Juristisches Staatsexamen*). De regulă, redactarea unei hotărâri judecătorești sau a unui rechizitoriu, pe baza unui dosar real, formează nucleul examenelor scrise. În cadrul examenelor orale, cazurile sunt din nou studiate cu o anumită concentrare pe aspecte practice.

Pentru al Doilea Examen de Stat, candidații trebuie să susțină între 8 și 11 examene scrise, fiecare cu o durată de 5 ore; examenul scris reprezintă între 60 și 75% din nota finală. În majoritatea landurilor, candidații trebuie să susțină examene în care trebuie să rezolve un anumit caz. Destul de des, aceștia trebuie redacteze o hotărâre judecătorească. În cadrul examenelor orale din unele landuri, candidații sunt obligați să răspundă la întrebări de drept. În alte landuri, aceștia sunt, de asemenea, obligați să pregătească un dosar și să prezinte rezultatul examinerilor.

Al Doilea Examen de Stat în Drept conferă „calificarea pentru funcția judiciară” (*Befähigung zum Richteramt*). Această calificare este condiția prealabilă pentru practicarea aproape tuturor profesiilor juridice, așa cum este prevăzut de lege. După obținerea calificării pentru funcția judiciară, candidatul poate aplica pentru postul de judecător sau procuror în landuri. Condițiile prealabile pentru numirea judecătorilor în Germania sunt stabilite de Secțiunea 9 din Legea judiciară germană. Fiecare land stabilește prevederi mai precise (note la ambele examene, calificări suplimentare solicitate, interviuri de angajare sau centre de evaluare) pentru a selecta cei mai buni candidați.

GRECIA

În Grecia⁵⁰, sistemul judiciar elen prevede existența unor judecători și procurori în fiecare tribunal de primă instanță și în fiecare curte de apel, magistrați care sunt specializați în diferite domenii de drept⁵¹.

Formarea inițială obligatorie pentru judecători și procurori este oferită de [Scoala Națională de Judecători](#), care a fost fondată în 1995 la Salonic ca entitate publică, supravegheată de Ministrul Justiției. Există 4 categorii de **stagiari**:

- *Judecători administrativi* ([Consiliul de Stat](#), *Curtea de Conturi*, *instanțe administrative*)
- *Judecători civili/penali*
- *Procurori*
- *Judecători de pace*.

Baza legală pentru **recrutarea** acestora este dată de **art. 88** din [Constituție](#) și **Legea nr. 4871/2021**⁵² *privind organizarea instanțelor și a Statutului funcționarilor judiciari* care a fost modificată prin *Legea nr. 4938/2022* (în vigoare din 6.6.2022). Aceste acte normative au înlocuit legislația anterioară adoptată prin *Legea nr. 1756/1988*, care a suferit un număr semnificativ de modificări în ultimii ani.

Numărul de *stagiari* din fiecare categorie variază în funcție de numărul de magistrați care așteaptă să se pensioneze în anul următor. De regulă, sunt formați **130-200 de stagiari din toate categoriile pe clasă /an**.

⁵⁰ <https://judiciaryhub.eu/country/greece/>

⁵¹ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/el_en

⁵² <https://www.e-nomothesia.gr/law-news/demosieutheke-nomos-4871-2021.html>

În fiecare an se organizează 3 examene de admitere diferite, unul pentru judecătorii administrativi, unul pentru procurori și unul pentru judecătorii obișnuiți (un examen comun pentru judecătorii civili/penali și judecătorii de pace). Sunt eligibili să aplice:

- **avocații care au practicat avocatura timp de cel puțin 2 ani, cu excepția cazului în care dețin un doctorat în drept, caz în care este necesar doar 1 an de practică,**
- **personalul judiciar care deține o diplomă în drept și care a servit cel puțin 3 ani în instanță,**
- **membrii Serviciului Juridic de Stat,**
- **judecătorii de pace (pentru orice altă categorie).**

Toți candidații trebuie să aibă vârsta cuprinsă între **28 și 40 de ani** (în anul examenului) și nu trebuie să aibă cazier judiciar.

Fiecare examen este susținut în fața unui juriu format din 5 membri (6 pentru judecătorii administrativi), majoritatea fiind judecători și procurori superiori, și cuprinde atât examene scrise, cât și orale. Examenele scrise se desfășoară în 2 faze. În faza 1, candidații susțin un examen de limbă străină (la alegere între engleză, franceză, germană și italiană). Cei care au promovat această fază participă la faza 2, care include 4 teste în diferite domenii ale dreptului intern, relevante pentru fiecare categorie. Toate examenele scrise au loc la Salonic. Candidații care au promovat examenele scrise participă la examene orale pe aceleași subiecte ca și cele scrise (plus dreptul UE), în public, în fața comisiei respective. Examenele orale au loc la Consiliul de Stat (pentru judecătorii administrativi) și la Curtea Supremă Civilă și Penală (pentru toate celelalte categorii)⁵³.

În prezent, nu există căi alternative de acces în magistratură.

Durata instruirii este de **16 luni** și este structurată în 2 faze. **În prima fază (10 luni)**, stagiarii urmează în principal o pregătire teoretică în cadrul Școlii Naționale de Judecători. Această perioadă este împărțită în continuare în 2 părți. În primele 5 luni, stagiarii urmează o pregătire generală, în timp ce în restul de **5 luni**, stagiarii din fiecare categorie se specializează în domeniul de activitate al instanțelor pe care urmează să le deservească (pe baza notei la examenul de admitere și a notei medii din prima parte a fazei 1) și susțin examenele finale. În timpul celei de-a doua faze (**6 luni**), aceștia urmează o pregătire practică în instanțe desemnate, în funcție de categoria lor.

În prima fază a formării inițiale, stagiarii sunt evaluați de 7 formatori. La sfârșitul primei faze, stagiarii care au promovat (cei care obțin o medie de 8/15) susțin un examen scris final, susținut de un juriu format din 3 judecători. Acest examen cuprinde 3 teste pe 3 cazuri ipotetice (nota de trecere: medie de 8/15).

⁵³https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/el_ro

La sfârșitul fazei 1, clasamentul în fiecare categorie se bazează pe:

- *nota examenului de admitere, reprezentând 30% din nota finală,*
- *nota evaluării primei faze, reprezentând 30% din nota finală și*
- *nota examenului final, reprezentând 40% din nota finală.*

Clasamentul în această etapă este deosebit de important pentru judecătorii de contencios administrativ, deoarece, în funcție de clasamentul lor, de posturile vacante din fiecare instanță (Consiliul de Stat și instanțe administrative) și de preferința lor, stagiarii sunt plasați în instanțe diferite pentru faza 2 a formării inițiale (formare practică).

Evaluarea în timpul celei de-**a doua faze a formării** se face prin alocarea fiecărui stagiar într-unul din cele 4 niveluri, în funcție de performanța sa. Cei plasați în nivelul 1 primesc un spor de 1,2 la nota lor din faza 1, cei plasați în nivelul 2 primesc un spor de 1,15, cei plasați în nivelul 3 primesc un spor de 1,1, iar cei plasați în nivelul 4 nu primesc niciun punct. Astfel, se calculează nota finală și se stabilește clasamentul final.

Clasamentul final este important pentru numirea ulterioară a judecătorilor instanțelor administrative, a judecătorilor de drept comun și a procurorilor la instanțele de fond și la curțile de pace din întreaga țară pentru o perioadă de probă de 10 luni (înainte de a fi numiți pe viață). Toate numirile se efectuează oficial prin decret prezidențial, în urma unei decizii a [Consiliului Judiciar Suprem](#) (art.90 din Constituție). Consiliul, la numirea judecătorilor și procurorilor, este obligat să respecte clasamentul de mai sus.

LETONIA

Cadrul legal privind magistratura este dat de [Legea privind puterea judecătorească](#) și [Legea privind organizarea Parchetelor](#).

Astfel, **condițiile de acces în magistratură pentru judecători** implică: - *cetățenia letonă și cunoașterea limbii letone la cel mai înalt nivel;* - *studii superioare de drept cu diplomă de licență, master sau doctorat;* - *reputație impecabilă;* - *vârsta de 30 de ani;* - ***candidații la funcția de judecător vor fi selectați pe bază de concurs***⁵⁴.

La recomandarea ministrului justiției și a președintelui Curții Supreme, Consiliul Judiciar aprobă regulamentul **concursului**:

- pentru numirea ca judecător la o instanță locală: vechime de **5 ani** ca avocat/asistent de judecător;
- pentru numirea ca judecător la o instanță regională: vechime de **6 ani**/master sau doctorat ca judecător local și aviz favorabil; profesor

⁵⁴https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/lv_en

- universitar/avocat/procuror cu vechime de **10 ani**; fost judecător al Curții Constituționale/instanțe internaționale/instanțe supranaționale;
- pentru numirea ca judecător la Curtea Supremă: judecător local/regional cu **10 ani** vechime/masterat sau doctorat; profesor universitar/avocat/procuror cu **15 ani** vechime; fost judecător al Curții Constituționale/instanțe internaționale/instanțe supranaționale.

Nu pot fi numite judecători persoanele care: au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni, indiferent de grațiere, amnistie, prescripție; față de care s-a început urmărirea penală; sunt declarate insolvente de mai puțin de 5 ani; au colaborat cu structurile de represiune comuniste; au fost excluse din profesia juridică pentru abateri disciplinare, de mai puțin de 5 ani.

Condițiile de acces în magistratură pentru procurori: cetățenie letonă, reputație impecabilă, vârsta de **25 de ani**, absolvirea de studii superioare juridice și calitatea de avocat sau deținerea unei diplome de master/doctorat, efectuarea un stagiului în cadrul Parchetului sau un program de stagiul și obținerea avizului favorabil din partea comisiei de atestare a procurorilor, potrivit legii.

Începând cu anul 2020, Letonia oferă cursuri de formare inițială pentru judecătorii nou numiți (după aprobarea pentru postul de judecător) în baza **art. 89, alin.5** din *Legea privind puterea judiciară*, care obligă **fiecare judecător nou numit să participe la programul special de formare în primul an de serviciu**. Publicul țintă al programului de formare sunt judecătorii din jurisdicția generală. Judecătorii nou numiți din instanțele administrative se alătură programului de formare în funcție de cerințele specifice.

Formarea judecătorilor și a personalului instanțelor este responsabilitatea Administrației Instanțelor (CA) din Letonia, însă această atribuție este delegată [Centrului de Formare Judiciară](#) (LJTC). LJTC are experiența și cunoștințele necesare pentru a asigura o formare de calitate pentru judecătorii nou numiți, judecătorii cu experiență și personalul instanțelor. LJTC este reglementat de *Legea Asociațiilor și Fundațiilor*, precum și de un acord pe termen lung între CA și LJTC privind specificul furnizării de formare la nivel național și internațional. În medie, este vorba de până la 15 stagii pe an, atât în jurisdicțiile generale, cât și în cele administrative.

După selecția candidaților pentru funcția de judecător și imediat ce Parlamentul (Saeima) votează pentru candidați, LJTC are voie să înceapă programul de formare. *Nu există o procedură de selecție suplimentară, deoarece aceasta este deja realizată de Comisia de selecție. Există o singură cale de intrare în sistemul judiciar - trecerea tuturor nivelurilor de selecție și aprobarea de către Parlament.*

Cea mai mare parte a instruirii este asigurată de judecători-formatori care sunt instruiți în metodologiile și tehnicile de instruire. LJTC asigură sprijin deplin pentru instruire în timpul dezvoltării/actualizării programelor și pe parcursul instruirii, în special dacă instruirea este realizată online. LJTC se asigură că și judecătorii-mentori care sunt instruiți să ofere mentorat sunt sprijiniți, întâlnindu-se în mod regulat și discutând

provocările. Un mentor este disponibil încă din prima zi a serviciului. În timp ce mentorii sprijină judecători debutanți, se oferă și supervizare profesională care îi ajută pe tinerii judecători să facă față situațiilor atipice, problemelor cu personalul sau impactului cazurilor foarte dificile.

Cea mai mare parte a programului de formare (200 de ore academice – durata 1h academic este de 45 de minute, ***durata totală este de 2,5 - 3 luni***) este oferită ca parte intensivă la începutul serviciului. După prima parte a programului de formare, se oferă o evaluare a nevoilor specifice de formare, luând în considerare specializarea. Profilul complet al stagiului este elaborat împreună cu planul individual de dezvoltare personală. Programul este organizat într-un mod care încurajează stagiul să își asume întreaga responsabilitate pentru dezvoltarea sa profesională și formarea continuă.

După selectarea și aprobarea noilor judecători, sistemul judiciar nu prevede încetarea formării pe durata instruirii. Nu se efectuează examinare sau testare și retestare. Presupunând că comitetul de selecție a aprobat cei mai buni candidați pentru postul de judecător, se oferă o formare incluzivă și interactivă, atât sub formă de seminarii, cât și prin învățare la locul de muncă (sub forma unui stagiul), noul judecător având garanția unei pregătiri de calitate pentru post. ***Un nou judecător este numit pentru o perioadă de probă de 3 ani.***

LUXEMBURG

În Luxemburg, conform [Legii din 7 iunie 2012 privind auditorii judiciari](#) (*attachés de justice*), cu modificările ulterioare, ***recrutarea*** și formarea inițială a viitorilor magistrați⁵⁵ sunt organizate de *Comisia de Recrutare și Formare a auditorilor judiciari*. Această comisie este compusă exclusiv din magistrați, majoritatea fiind conducători de instanțe sau parchete⁵⁶: Procurorul General, Președintele Curții de Apel, Președintele Curții Administrative de Apel, Președintele Tribunalului Administrativ, Președintele Tribunalului Districtual, un Procuror și un Procuror General administrativ.

Activitățile Comisiei se limitează la asigurarea participării magistraților luxemburgezi la formarea judiciară, conferințe, seminarii și cursuri pe teme juridice organizate de entități externe, cum ar fi instituții judiciare, academii, universități, asociații juridice.

⁵⁵ [Les juridictions de l'ordre judiciaire et de l'ordre administratif recruteront pour l'année judiciaire 2025/2026 des attachés de justice - Actualités - La Justice - Luxembourg](#)

⁵⁶ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/lu_fr

Consiliul Național pentru Justiție⁵⁷ emite recomandări privind recrutarea și formarea profesională (**art. 14, Legea din 7 iunie 2012**) și a fost înființat prin [Legea din 23 ianuarie 2023](#) care a intrat în vigoare la 1 iulie 2023.

Conform **art. 17** din legea menționată anterior, atribuțiile sale includ aspecte legate de recrutare, formare, numiri, etică, disciplină, absențe, concedii, serviciu cu jumătate de normă, detașare și pensionare. Mai mult, [Consiliul](#) coordonează formarea continuă a magistraților prin prezentarea de recomandări, menținerea relațiilor cu Ministrul Justiției și participarea la activități desfășurate în cadrul organismelor internaționale sau europene (**art.16(2)** din [Legea din 23 ianuarie 2023 privind statutul magistraților](#)). La propunerea motivată a Consiliului, Ministrul Justiției poate încheia acorduri cu furnizorii de formare⁵⁸.

*Judecătorii instanțelor din sistemele judiciar și administrativ, precum și procurorii, sunt recrutați folosind aceleași proceduri și metode și urmează aceeași formare inițială*⁵⁹. Pentru a fi eligibili să aplice, candidații trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să aibă cetățenie luxemburgheză;
- să se bucure de drepturi civile și politice depline;
- să demonstreze toate garanțiile de integritate necesare;
- să dețină o diplomă de master în drept sau echivalentul acesteia;
- să vorbească și să scrie fluent în limbile luxemburgheză, franceză și germană;
- să fi absolvit cel puțin un an de stagiu juridic sau notarial;
- să aibă capacitățile fizice și mentale necesare certificate în urma unui examen medical și psihologic.

Există 2 căi pentru accederea în magistratură⁶⁰: recrutarea **prin concurs de admitere** în sistemul judiciar și recrutarea **pe baza evaluării candidaturilor** (selecție de dosare profesionale)⁶¹.

Recrutarea prin examen de admitere

Examenul de admitere în sistemul judiciar constă în susținerea a 3 lucrări scrise. Candidații redactează hotărâri judecătorești sau acte procedurale în următoarele domenii: drept civil și procedură civilă, drept penal și procedură penală, precum și drept administrativ și contencios administrativ.

Procedura de selecție este organizată de Comisia de Recrutare și Formare a Funcționarilor Judecători. Membrii acestei comisii evaluează lucrările de examen. Sunt recrutați numai candidații care îndeplinesc criteriile de eligibilitate.

⁵⁷ [Luxembourg - National Council for Justice - EJTN](#)

⁵⁸ [La Justice - Luxembourg](#)

⁵⁹ [Le magistrat - Ministère de la Justice - Le gouvernement luxembourgeois](#)

⁶⁰ [Acte de candidature recrutement attachés de justice](#)

⁶¹ [Recrutement d'attachés de justice pour les juridictions de l'ordre judiciaire et de l'ordre administratif - Actualités - GovJobs - Luxembourg](#)

Recrutarea prin evaluarea candidaturilor (selecție dosare)

În cazul în care numărul de funcționari judiciari, stabilit anual de Ministrul Justiției⁶², nu este atins în urma examenului de admitere în sistemul judiciar, Comisia de Recrutare a Funcționarilor Judecători procedează la recrutarea pe bază de dosare. ***Această metodă de recrutare este deschisă numai candidaților care dețin o diplomă de stagiu judiciar și care au practicat avocatura timp de cel puțin 5 ani.***

Comitetul de Recrutare și Formare a Atașăților Judiciari selectează candidații. De asemenea, candidații vor susține interviuri individuale. Un expert psihologic participă la interviuri și oferă un aviz motivat pentru fiecare candidat⁶³.

Criteriile de selecție includ rezultatele cursurilor de drept luxemburghez și examenul final de stagiu judiciar, experiența profesională, precum și orice calificări și publicații suplimentare.

Stagiul juridic pentru auditorii judiciari durează 12 luni. Acest stagiu poate fi prelungit pentru maximum 12 luni. El este împărțit în 2 părți:

- *Prima parte* constă în participarea la cursuri, seminarii și vizite de studiu. Se administrează examene scrise și orale. Există o colaborare cu *Școala Națională de Magistratură din Franța* (ENM). Sesiunile de formare se desfășoară la Bordeaux (Franța) și Luxemburg pe o perioadă de ***4 luni***.
- *A doua parte* constă în pregătire practică la o instanță sau la un parchet. Auditorii judiciari sunt supravegheați de magistrați desemnați. Aceștia pot fi delegați să înlocuiască un judecător sau un procuror. Competențele lor profesionale și calitățile interpersonale sunt evaluate.

Odată ce stagiarii și-au încheiat cu succes pregătirea provizorie, aceștia pot fi numiți în funcțiile de judecător la tribunalul districtual, judecător la tribunalul administrativ sau judecător adjunct/ procuror. Dacă nu există posturi vacante în sistemul judiciar, aceștia pot fi numiți permanent ca auditori judiciari.

⁶² [Ministère de la Justice - Le gouvernement luxembourgeois](#)

⁶³ [303895.pdf](#)

POLONIA

În Polonia⁶⁴, *admiterea în magistratură* este organizată de *Școala Națională de Magistratură și Procuratură*⁶⁵ care realizează *selecția* absolvenților de drept⁶⁶ pentru formarea inițială judiciară și activitatea de procuratură (conform [*Legii din 23 ianuarie 2009*](#)).

Caracteristici ale formării⁶⁷ la Școala Națională⁶⁸:

- o *procedură de admitere centralizată și transparentă* sub forma unui examen scris în 2 etape, conceput pentru a testa cunoștințele juridice ale candidaților și capacitatea lor de a le aplica în practică;
- o limită anuală a locurilor de înscriere stabilită de Ministrul Justiției;
- cursurile de pregătire alternează cu practica pentru a forma cicluri de pregătire care se încheie cu examene concepute pentru a testa abilitățile și cunoștințele dobândite,
- practica reprezintă 80% din stagiu,
- cursurile de pregătire teoretică sunt predate în cadrul Școlii Naționale, în timp ce pregătirea practică este organizată la toate instanțele/parchetele de pe teritoriul național,
- majoritatea cursurilor sunt predate de judecători și procurori,
- examenul de admitere, precum și examenul profesional pentru judecători și procurori sunt gestionate de comisii numite de Ministrul Justiției,
- stagiarilor primesc burse plătite.

Admiterea la Școala Națională:

Ministrul Justiției anunță înscrierile pentru pregătirea judiciară pentru judecători și procurori și stabilește numărul de locuri, precum și datele și cuantumul taxelor examenului de admitere.

Examenul este împărțit în două etape:

Etapă 1: un test de cunoștințe din diferite domenii ale dreptului;

Etapă 2: un eseu scris care testează abilitățile de argumentare, interpretare și calificare juridică.

⁶⁴ <https://lexlege.pl/prawo-o-ustroju-sadow-powszechnych/dzial-ii-sedziowie-i-asesorzy-sadowi/9867/>

⁶⁵ <https://www.kssip.gov.pl/angielski>

⁶⁶ [Agreement signed to establish a branch of the National School of Judiciary and Public Prosecution in Gdańsk | NEWS - Uniwersytet Gdański](#)

⁶⁷ [National School of Judiciary and Public Prosecution | Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury](#)

⁶⁸ [Poland - National School of Judiciary and Public Prosecution - EJTN](#)

Examenul este pregătit de judecători și procurori care alcătuiesc un juriu delegat de Ministrul Justiției. Concursul este condus de o comisie specială formată din judecători și procurori numiți de Ministrul Justiției la cererea Directorului Școlii Naționale. Clasamentul final depinde de punctajul total obținut în cele două etape ale concursului.

PORTUGALIA

Cadrul legal privind **magistrații**⁶⁹ și organizarea instanțelor judecătorești este reglementat de [Constituție](#) și de *Statutul judecătorilor* ([Estatuto dos Magistrados Judiciais](#)).

Accesul în profesia de **judecător** este un proces în **3 etape**, care include: **un concurs public; un curs de formare teoretică și practică** urmat la [Centrul de Studii Judiciare](#) (*Centro de Estudos Judiciários -CEJ*); și **un stagiul judiciar**. Dacă finalizează cu succes toate cele 3 etape, stagiarii vor fi numiți [Juizes de Direito](#).

Consiliul Superior al Magistraturii⁷⁰ (*Conselho Superior da Magistratura*) efectuează inspecții regulate la instanțele de fond, iar **Consiliul Superior al Instanțelor Administrative și Fiscale**⁷¹ (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) face același lucru pentru judecătorii de la aceste instanțe. După fiecare inspecție, judecătorii sunt clasificați în funcție de merit, folosind categoriile foarte bun, bun cu distincție, bun, suficient și slab. Dacă un judecător este clasat în categoria „slab”, acesta va fi suspendat din funcție și va fi declanșată o anchetă pentru a evalua eligibilitatea sa pentru acest post. Judecătorii își continuă formarea pe tot parcursul carierei.

Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Instanțelor Administrative și Fiscale sunt responsabile pentru numirea, numirea în funcție, transferul, promovarea și luarea de măsuri disciplinare cu privire la judecătorii instanțelor judecătorești și ai instanțelor administrative și fiscale.

Pentru a asigura independența și imparțialitatea judecătorilor, Constituția prevede că: judecătorii în exercițiu nu pot îndeplini alte atribuții, publice sau private, cu excepția activităților didactice neremunerate sau a cercetării științifice în domeniul dreptului. Judecătorii pot fi transferați, suspendați, pensionați sau demisi numai în cazurile prevăzute de lege; judecătorii nu pot fi trași la răspundere pentru deciziile lor, cu excepția cazurilor în care legea prevede excepții.

⁶⁹ https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/pt_en

⁷⁰ <https://www.csm.org.pt/>

⁷¹ <https://www.cstaf.pt/>

Procurorii din cadrul serviciului public de urmărire penală (*Ministério Público*⁷²) sunt responsabili de reprezentarea statului, de efectuarea urmăririlor penale și de apărarea statului de drept democratic și a intereselor stabilite prin lege. Procurorii au propriul statut și autonomie, conform legii.

Accesul în profesia de procuror se face prin concurs public, care constă în teste de cunoștințe, o evaluare a CV-ului și un test psihologic de selecție, toate susținute la Centrul de Studii Judiciare (*Centro de Estudos Judiciários*). Candidații admiși sunt numiți stagiari (*auditores de justice*). După finalizarea cu succes a instruirii teoretice și practice la Centrul de Studii Judiciare (CEJ), aceștia sunt numiți procurori adjuncți debutanți.

Cariera unui procuror public este formată din 5 niveluri, enumerate în ordine ierarhică:

- *Procuror General (Procurador-Geral da República)*;
- *Procuror General Adjunct (Vice-Procurador-Geral da República)*;
- *Procuror General Adjunct (Procurador-Geral Adjunto)*;
- *Procuror Districtual (Procurador da República)*;
- *Procuror adjunct de district (Procurador da República Adjunto)*.

Biroul Procurorului General ([Procuradoria-Geral da República](#)) este cel mai înalt organ din cadrul Serviciului Public de Parchet și este prezidat de Procurorul General. De asemenea, include Consiliul Superior al Serviciului Public de Parchet (*Conselho Superior do Ministério Público*), Consiliul Consultativ, consilieri juridici oficiali și servicii de sprijin.

Consiliul Superior al Serviciului Public de Parchet este responsabil pentru numirea, numirea în funcție, transferul și promovarea procurorilor și pentru luarea de măsuri disciplinare împotriva acestora.

Admiterea în magistratură a judecătorilor și procurorilor se face prin concurs public, prin anunț publicat în Monitorul Oficial (*Diário da República -DR*) și implică diverse metode de selecție. Concursul este anunțat de Directorul CEJ. Aceasta are ca scop ocuparea posturilor vacante din instanțele judecătorești (judecători și procurori) sau ocuparea posturilor vacante de judecători din instanțele administrative și fiscale (TAF).

Pentru cei interesați există **2 modalități** de a aplica:

Calificare academică – solicitantul trebuie să dețină o diplomă în drept cu o vechime de cel mult 5 ani, cu condiția ca aceasta să fie completată, în acest caz, de un master sau doctorat în domeniul dreptului obținut la o universitate portugheză sau prin diplome academice echivalente recunoscute în Portugalia (**articolul 5(b) din Legea nr.**

⁷² <http://www.ministeriopublico.pt/>

2/2008, din 14 ianuarie, coroborat cu articolul 40(c) din Estatuto dos Magistrados Judiciais (EMJ - Statutul Judiciar) și articolul 146(c) din Estatuto do Ministério Público (EMP - Statutul Procurorului Public));

Experiență profesională – candidatul trebuie să îndeplinească cerințele pentru parcursul academic, plus experiență profesională în domeniul criminalistic sau în alte domenii conexe, relevante pentru exercitarea funcțiilor de magistrat, cu o durată efectivă de cel puțin **5 ani**.

În plus, pentru a fi admis la concurs, candidatul trebuie să îndeplinească următoarele **condiții**:

- *să fie cetățean portughez sau cetățean al statelor vorbitoare de limbă portugheză cu reședința permanentă în Portugalia, cu dreptul recunoscut de a exercita funcțiile de magistrat în condițiile legii și în condiții de reciprocitate;*
- *să îndeplinească celelalte cerințe generale pentru exercitarea funcțiilor publice.*

La concursurile pentru ocuparea posturilor vacante din instanțele judecătorești, pentru fiecare magistratură (judiciară și Parchet), este rezervată o cotă de admitere de 25% pentru fiecare dintre cele două căi de admitere. De asemenea, la concursul pentru ocuparea posturilor vacante pentru judecătorii TAF, este rezervată o cotă de admitere de 25% pentru fiecare dintre cele două căi de admitere.

Candidații sunt selectați prin următoarele metode, toate fiind probe eliminatorii:

- *faza scrisă*
- *faza orală*
- *un examen psihologic de selecție.*

Formarea⁷³ inițială a judecătorilor (instanțe judecătorești și instanțe administrative și fiscale) și a procurorilor este asigurată de CEJ (Centrul de Studii Judiciare). Este singura instituție cu această misiune. Printre alte competențe, CEJ este, de asemenea, responsabil pentru promovarea formării juridice și judiciare destinate avocaților, solicitanților și agenților din alte sectoare profesionale ale justiției.

Pentru formarea inițială există două categorii de stagieri: *stagieri pentru a deveni judecători sau procurori de la instanțe și tribunale ordinare și stagieri pentru a deveni judecători de la instanțe administrative și fiscale*. **Recrutarea** pentru aceste două categorii este diferită din punct de vedere al conținutului și al procedurii, dar, în general, concursurile se desfășoară în același timp.

⁷³ [Legea nr.2/2008 privind formarea magistraților](#), modificată prin Decretul-lege nr.57/2020

Stagiarii sunt numiți *auditores de justice*. Formarea inițială este obligatorie. Caracterul obligatoriu al acestei formări este prevăzut, atât în normele stabilite în statutele judecătorilor (*art. 40 litera d*) din Estatuto dos Magistrados Judiciais (EMJ - Statutul judiciar) cât și în cele ale procurorilor (*art. 146 litera d*) din [Estatuto do Ministério Público](#) (EMP - Statutul procuraturii)). În ambele texte legale se prevede că participarea cu succes la cursuri de formare sau stagii este o cerință pentru intrarea în sistemul judiciar sau în Serviciul Public de Procuratură.

Formarea inițială a magistraților (judecători și procurori) pentru toate instanțele include un curs de pregătire teoretico-practică, organizat în două cicluri succesive, și un stagiul de practică (*estágio*)⁷⁴.

Primul ciclu al cursului de pregătire teoretico-practică are loc la sediul CEJ, fără a aduce atingere stagiilor interimare de scurtă durată în instanțe. Acest ciclu începe la 15 septembrie, după examenul de admitere, și se încheie la 15 iulie a anului următor.

Al doilea ciclu al cursului de pregătire teoretico-practică se desfășoară la instanțele judecătorești, în cadrul profesiei alese (judecători sau procurori) și în cadrul Parchetelor. Începe la 1 septembrie, după încheierea primului ciclu, și se încheie la data de 15 iulie a anului următor.

Stagiul de practică (*estágio*) are loc, de asemenea, în instanțe, în cadrul sistemului judiciar ales. Începe la 1 septembrie, după încheierea celui de-al doilea ciclu, și se încheie la data de 15 iulie a anului următor. Aceste termene pot fi modificate prin lege și uneori sunt concepute pentru a răspunde unor nevoi urgente.

Cursul de formare teoretico-practică are ca obiective fundamentale de a oferi cursanților dezvoltarea calităților și dobândirea de competențe tehnice pentru exercitarea funcțiilor de judecător în instanțele judecătorești și în instanțele administrative și fiscale, precum și ca procuror.

Activitățile de formare sunt susținute în primul ciclu la CEJ, de către lectori din jurisdicțiile civilă, penală, de dreptul muncii, de dreptul familiei, de drept administrativ și fiscal și de formatori externi.

Mai mult, cursurile de formare inițială sunt dezvoltate conform unui plan de studii pregătit în prealabil de către Director și sunt supuse aprobării Consiliului Pedagogic al CEJ. Acest consiliu, prezidat de directorul CEJ, include reprezentanți ai Consiliilor Superioare ale Magistraturii, ai Parchetului, lectori ai CEJ, Asociației Avocaților și Parlamentului. Una dintre principalele sale competențe este aprobarea planului de studii pentru cursurile de formare teoretico-practică.

⁷⁴ [Initial training of judges and prosecutors in the European Union | European e-Justice Portal](#)

Pe parcursul cursurilor teoretice și practice, formarea este susținută de o platformă online de e-learning (Moodle), iar toată documentația și eseurile de formare sunt gestionate prin intermediul acestei platforme. Planul de studiu include materii de:

- *pregătire generală* (Drepturi fundamentale și drept constituțional; Etică și deontologie; Organizare judiciară; Metodologie și limbaj juridic; Tehnologii informaționale și de comunicare; Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) privind drepturile fundamentale; Organizarea și metodele de gestionare a cazurilor; Limbi străine (abordare juridică, limba engleză fiind aleasă);
- *pregătire specializată* (Drept european și internațional; Dreptul concurenței; Contabilitate și management; Psihologie criminalistică și sociologie criminalistică; Drept al mediului și urbanism; Drept electoral; Achiziții publice; Răspunderea extracontractuală a statului și pentru stagiarii instanțelor administrative și fiscale; Drept administrativ substanțial și procedural; Medicină criminalistică; Investigații penale și gestionarea anchetelor; și
- *pregătire profesională* pentru instanțele de drept comun (Drept civil și comercial și procedură civilă; Drept penal și procedură penală; Dreptul familiei și al copilului; și Dreptul muncii) și pentru instanțele administrative și fiscale (Drept administrativ și procedură administrativă; Drept fiscal și procedură fiscală; Drept civil și procedură civilă).

Stagiarii intră la CEJ cu scorul obținut la testele de admitere. Acest clasament servește doar ca factor de departajare în atribuirea notelor de evaluare la sfârșitul fazelor 1 și 2 ([art.47 alin. 1 partea 1 și art. 57 alin. 2 din Legea nr. 2/2008](#) (versiunea consolidată)).

Evaluare a cursanților este efectuată de către CEJ. Aceasta se realizează conform modelului de evaluare globală și ia în considerare următoarele:

- performanța pe parcursul fazelor 1 și 2 ale perioadei de formare;
- toată activitatea desfășurată;
- performanța cursanților;
- evoluția activităților de formare.

Nota finală a ciclului 2 este ponderată, nota ciclului 1 fiind de 40%, iar cea a ciclului 2 de 60%.

Stagiarii cu un scor de cel puțin 10 din 20 puncte sunt numiți de Consiliul superior respectiv ca judecător stagiar (*juiz estagiário*) sau procuror stagiar (*procurador da República estagiário*). Aceștia beneficiază de statutul profesional de judecător sau procuror, cu drepturile și îndatoririle aferente, dar vor fi asistați de un tutore pe parcursul acestui proces.

SPANIA

În Spania, justiția emană de la popor și este înfăptuită în numele monarhului de către magistrați și judecători superiori care constituie sistemul judiciar⁷⁵. Doar judecătorii pot înfăptui justiția, numai ei pot pronunța hotărâri judecătorești și le pot pune în aplicare.

Art.117 din [Constituție](#) stabilește principiul unității jurisdicționale, care constituie fundamentul pentru organizarea și funcționarea instanțelor din această țară. Judecătorii sunt independenți de celelalte puteri ale statului și se supun numai Constituției și legii⁷⁶.

Admiterea în cariera judiciară se bazează pe principiile meritului și capacității. Procesul de selecție este obiectiv și transparent, garantând egalitatea de șanse pentru toți cei care îndeplinesc criteriile și care au abilitățile, competența profesională și calificările necesare pentru a ocupa funcția de judecător.

[Legea organică privind sistemul judiciar](#) stabilește 3 categorii de carieră:

- *Judecător la Curtea Supremă (magistrado del Tribunal Supremo)*,
- *Judecător superior (magistrado)*,
- *Judecător (juez)*.

Categoria pentru care există cei mai mulți candidați este cea de judecător. Conform Legii organice privind sistemul judiciar, pentru a deveni judecător, ***candidații trebuie să promoveze un examen*** organizat pentru absolvenții de drept și să urmeze initial cursurile unei facultăți de drept (escuela judicial).

Alți candidați, intră, de asemenea, în sistemul judiciar și urmează cariera judecătorului superior și a judecătorului de la Curtea Supremă. În cele din urmă, judecătorii Curții Supreme sunt numiți de ***Consiliul General al Magistraturii (Consejo General del Poder Judicial)*** dintre judecătorii superiori cu cel puțin **15 ani** de vechime, inclusiv **10 ani** ca judecător superior, în timp ce o cincime dintre judecătorii Curții Supreme sunt numiți dintre avocați cu competențe recunoscute și cel puțin **15 ani** de experiență.

Ministerul Public ([Ministerio Fiscal](#)) este un organ important din punct de vedere constituțional, cu personalitate juridică proprie, care are autonomie funcțională în cadrul sistemului judiciar. Își exercită funcțiile prin propriile structuri, în conformitate cu principiile unității de acțiune și subordonării ierarhice și supus în toate cazurile principiilor legalității și imparțialității.

Procurorul General ([Fiscal General del Estado](#)) este șeful Ministerului Public și are autoritate pe întreg teritoriul Spaniei. El este responsabil pentru emiterea ordinelor și

⁷⁵https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/es_en

⁷⁶ https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/es_ro

instrucțiunilor necesare privind Ministerul Public și funcționarea sa internă, precum și pentru conducerea și supravegherea sa generală.

Procurorii sunt funcționari publici selectați printr-un concurs organizat pentru titularii de diplome în drept și doctorat. Din punct de vedere organizațional, aceștia sunt subordonați Ministerului Public și parchetelor respective ale comunităților autonome.

Școlile judiciare depind de Consiliul General al Magistraturii ([CGPJ](#)), care este responsabil, atât pentru formarea inițială, cât și pentru cea continuă a judecătorilor. Școala Judiciară are două sedii diferite. Cel din Barcelona, situat în Vallvidrera, este Școala Judiciară pentru noii candidați pentru funcția de **judecător** și oferă o formare inițială obligatorie pentru cei care doresc să acceseze cariera judiciară. Astfel, în fiecare an există o nouă clasă de stagiori, formată din aproximativ 150 de viitori judecători.

Sediul Școlii judiciare, situat în Madrid, oferă formare continuă pentru toți judecătorii care doresc să își îmbunătățească sau să își actualizeze cunoștințele, atât în domenii juridice, cât și non-juridice. Spre deosebire de formarea inițială, care este obligatorie, formarea continuă este opțională. Unele dintre sesiuni sunt oferite în diferite locații din țară pentru a facilita accesul tuturor membrilor carierei judiciare la această formare continuă.

Există 2 modalități pentru a accesa cariera judiciară:

Prima se numește „Acces pentru categoria judecătorului”. Necesită promovarea unui examen și un stagiu de selecție la Școala Judiciară spaniolă.

Examenul se organizează minimum o dată la **2 ani**. Pentru a se înscrie la examenul inițial, candidatul trebuie să dețină cetățenie spaniolă, major, fără antecedente penale și să aibă o diplomă în drept.

Examenul constă în 3 probe eliminatorii:

Prima probă constă într-un chestionar cu 100 de întrebări privind cunoștințele de drept general (10 despre dreptul constituțional, 40 despre dreptul civil, 30 despre dreptul penal și 20 despre dreptul procedural). Fiecare întrebare are 4 răspunsuri posibile și doar unul dintre ele este corect.

A doua și a treia probă constau în examene orale. Pentru a doua parte, în mod specific, trebuie pregătite și susținute în fața [Curtii Supreme](#) subiecte de drept constituțional, drept civil și drept penal. În a treia parte a examenului, trebuie pregătite și susținute în fața Curtii Supreme subiecte de drept procedural civil și penal, drept comercial, precum și drept administrativ și drept al muncii.

După promovarea *examenului*, urmează o pregătire inițială obligatorie care durează **2 ani**. Primul an are loc, pentru toți stagiarii la Școala Judiciară, situată la Barcelona. În al doilea an, are loc o pregătire individuală de mentorat, în cadrul căreia fiecare stagiar are propria pregătire cu un mentor specializat într-un anumit domeniu de drept.

În timpul mentoratului, stagiarul petrece diferite perioade cu mai mulți mentori diferiți, fiecare dintre ei concentrându-se pe un anumit domeniu de drept: civil, penal, administrativ, comercial, al muncii, al familiei.

Există o a doua cale de acces în cariera judiciară, numită „Acces pentru categoria Judecător Senior”. Pentru a aplica, candidatul trebuie să fie jurist cu competență recunoscută și cu **10 sau mai mulți ani** de activitate profesională. Odată ce calificările sunt validate, trebuie elaborat un raport tehnic notat și să susțină un interviu. După aceea, urmează o *perioadă de pregătire obligatorie la Școala Judiciară, care durează aproximativ 12 săptămâni și include o perioadă de mentorat.*

Formatul și conținutul formării inițiale

Formarea inițială pentru noii judecători stagiaari implică o pregătire obligatorie, în cadrul Școlii Judiciare, care durează un an, și o perioadă de mentorat care durează încă un an. Atât în cadrul Școlii Judiciare, cât și în cadrul mentoratului, se formează stagiarii, atât în privința dobândirii unor abilități tehnice, cât și în abilități non-tehnice, și, în special, în ceea ce se numește „arta de a judeca”.

În cadrul Școlii Judiciare se oferă stagiarilor o pregătire⁷⁷:

- **Concentrată:** Pe teme principale precum dreptul civil, dreptul penal și dreptul constituțional și al UE;
- **Specializată:** Pe teme precum dreptul administrativ, dreptul muncii, dreptul minorilor, dreptul familiei;
- **Complementară:** Pe teme precum cooperarea internațională, contabilitatea, mass-media, protecția datelor, medicina legală;
- **Multidisciplinară:** Pe teme precum etica, exprimarea orală, leadershipul, mindfulness-ul, limba engleză, prevenirea riscurilor;
- **Stagii scurte:** de aplicare a legii, în închisori, cu procurori, avocați, grefieri, notari publici;
- **Vizite la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și la Curtea de Justiție a Uniunii Europene,** precum și *implicarea în activități internaționale* precum programele Themis sau Aiakos.

Examenul inițial pe care toți candidații trebuie să îl promoveze pentru a intra la Școala Judiciară Spaniolă reprezintă 50% din nota finală. Celelalte 50% provin din perioada de pregătire inițială, împărțite după cum urmează:

• Pregătirea inițială în cadrul Școlii Judiciare - 40%

- 13% drept civil

⁷⁷https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/es_en

- 13% drept penal
- 7% drept constituțional și al UE
- 2% drept administrativ
- 2% dreptul muncii
- 2% participare și implicare
- 1% asistență.

• **Pregătirea de mentorat - 10%**

Pentru a fi evaluați la Școala Judiciară, stagiarii trebuie să fi participat, fizic, la cel puțin 80% din perioada de pregătire. Evaluările constau în rezoluții juridice anonime care sunt revizuite, corectate și evaluate de către formatorii Școlii Judiciare Spaniole. Iar în perioada de mentorat, *mentorul este cel care evaluează candidatul, luând în considerare 40 de subiecte diferite legate de diferitele domenii de pregătire.*

Notele finale (provenite 50% din examen și 50% din pregătirea inițială) sunt folosite pentru a clasifica stagiarii. Pe baza clasamentului, după finalizarea pregătirii inițiale, stagiarii își pot alege prima instanță dintre posturile oferite de Consiliul Judiciar Spaniol.

Judecătorii și procurorii au acces la profesiile lor printr-un examen de stat comun. Procurorii vin la Centrul de Studii Juridice pentru formarea lor inițială. Această formare inițială este obligatorie, deoarece reprezintă a doua fază a întregii proceduri de selecție pentru a deveni procuror (fiind prima din examenul de stat menționat mai sus). Odată ce promovează examenul comun, *judecătorii* sunt formați de Școala Judiciară din Barcelona, iar *procurorii* sunt formați la Centrul de Studii Juridice din Madrid.

Centrul de Studii Juridice este un organism autonom, aflat în subordinea Ministerului Justiției și are un statut juridic, patrimoniu și buget propriu conform Regulamentului aprobat prin [Decretul Regal nr.312/2019](#).

Numărul de stagiaari poate varia. În fiecare an, în oferta de locuri publicată de Guvern, se stabilesc câte locuri oferă fiecareia dintre cele două profesii juridice.

Pentru a deveni **procuror** în Spania, trebuie îndeplinite următoarele **condiții**:

1. *Vârsta de 18 ani sau peste*
2. *Cetățenie spaniolă*
3. *Diplomă de licență în drept (studii universitare complete).*

Pe lângă cele 3 cerințe, candidații trebuie să promoveze un **examen de stat** ce conține 3 etape. *Prima etapă* constă într-un test cu variante multiple de răspuns, iar celelalte *două etape* sunt prezentări orale în care candidații trebuie să explice diferite

teme din diverse domenii ale dreptului, selectate aleatoriu din întreaga listă de materii pe care li se cere să le studieze.

Primul dintre cele 2 exerciții de prezentare orală constă în prezentarea a 5 teme diferite, pe parcursul unei ore: 1 pe Drept constituțional, 2 pe Drept civil și 2 pe Drept penal. Al doilea exercițiu de prezentare orală constă din nou din 5 teme prezentate pe parcursul unei ore, de data aceasta pe următoarele domenii: 2 Procedură civilă, 1 procedură penală, 1 drept comercial, 1 drept administrativ/al muncii.

Nu există alte modalități de a deveni procuror.

Comisia de examen este compusă din: 1 magistrat de la Curtea Supremă/Înalta Curte de Justiție sau un procuror șef, 2 magistrați, 2 procurori, 1 profesor universitar, 1 avocat de stat, un avocat cu peste 10 ani de experiență și un consilier juridic.

După promovarea acestui examen, candidații sunt clasați în funcție de rezultatele obținute. Ulterior, aceștia aleg, în ordinea priorității, fie să devină judecător, fie procuror, în funcție de locurile disponibile pentru aceste profesii din fiecare an.

Caracteristicile formării inițiale:

- Aceasta își propune să completeze cunoștințele teoretice deja dobândite ale candidaților.

- Planul de formare este elaborat de Parchetul General și Centrul de Studii Juridice și aprobat de Consiliul CEJ.

- Constă într-o metodologie activă și participativă.

- Își propune să ofere candidaților abilități tehnice, relaționale și personale.

- Centrul de Studii Juridice nu are formatori interni, iar în fiecare an sunt selectați profesioniști din fiecare domeniu al dreptului cu o vastă experiență și cunoștințe de formare.

Formarea inițială pentru procurori poate fi împărțită în 2 faze:

1. Faza teoretico-practică la CEJ:

- **Durată:** 20 de săptămâni

- Module specifice, formare pe specializări, vizite și conținut suplimentar.

Formarea se desfășoară în format fizic, dar există și excepții, respectiv poate avea loc într-un format hibrid. În această fază, aceștia primesc formare prin următoarele module:

1. *Procuratura și etica profesională;*
2. *Drepturi constituționale și garanții în procedura penală;*
3. *Procedura penală (practică);*

4. *Jurisdicția minorilor/dreptul juvenil;*
5. *Drept civil și urmărirea penală. Protecția persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice;*
6. *Perspectiva de gen;*
7. *Medicină juridică și medico-legală.*

2. Stagiul la Parchete:

- **Durată:** 22 de săptămâni fiind împărțit în jurisdicție civilă, jurisdicție penală, violență împotriva femeilor, jurisdicție minori/juvenilă;

- Participare la procese, redactare diferite acte judiciare, în care este reprezentată procuratura.

- Echipa de formare este compusă dintr-un *coordonator și tutori* (mentori) respectiv procurori care lucrează în fiecare parchet participant la formare. Aceștia sunt îndrumați la rândul lor de un alt procuror cu experiență.

Activități obligatorii:

- *Redactarea deciziilor;*
- *Serviciu de gardă;*
- *Participarea și intervenția în ședințele de judecată;*
- *Controlul persoanelor aflate în arest preventive;*
- *Audiențe orale;*
- *Protecția minorilor.*

Acordarea calificativelor finale după întreaga procedură de selecție revine Consiliul Profesorilor (Junta de Profesores). Aceștia iau în considerare rezultatele diferitelor teste susținute pe parcursul stagiului, notele individuale acordate de fiecare profesor, rapoartele mentorilor în faza de stagiul și participarea activă a candidaților la activitățile practice. Odată ce se obține nota finală a fazei de formare inițială (Curs CEJ + stagiul), aceasta se adaugă la nota obținută la examenul de selecție și astfel se obține calificativul definitiv.

SUEDIA

În Suedia, **judecătorii permanenți** (ordinarie domare) sunt numiți de [Guvern](#), la recomandarea unei [Comisii publice independente](#) (Domarnämnden), însărcinată cu efectuarea propunerilor de nominalizare. În principiu, un judecător nu poate fi revocat din funcție, cu excepția cazurilor prevăzute de [Constituție](#).

Condiții: Doar persoanele care dețin cetățenia suedeză pot îndeplini funcția de judecător. Este necesară și deținerea unei diplome în drept. În anumite condiții, o diplomă obținută într-o altă țară nordică poate fi asimilată cu o diplomă abținută în Suedia⁷⁸.

Majoritatea judecătorilor permanenți sunt angajați ca **judecători** (*rådman*) la instanțele de prim grad de jurisdicție sau la instanțele administrative sau ca **judecători consilieri** (*råd*) la o curte de apel sau la o instanță administrativă echivalentă. Curțile de apel sau instanțele administrative echivalente sunt conduse de un președinte, iar instanțele de prim grad de jurisdicție și instanțele administrative echivalente de un judecător șef (*lagman*). Magistratii de la [Curtea Supremă](#) și cei de la [Curtea Supremă Administrativă](#) se numesc consilieri (*justitieråd*).

Mulți dintre cei care au fost numiți judecători permanenți au urmat o carieră juridică, lucrând **2 ani** ca grefieri (*notarie*) la o instanță districtuală (*tingsrätt*) sau la o instanță administrativă (*förvaltningsrätt*) după care, ulterior, și-au depus candidatura pentru a deveni judecători adjuncți (*fiskal*) la o curte de apel (*hovrättsfiskal*) sau la o instanță administrativă echivalentă (*kammarrättsfiskal*).

După cel puțin un an la o astfel de instanță, un judecător stagiar trebuie să lucreze cel puțin 2 ani ca judecător-adjunct la o instanță de prim grad de jurisdicție (tingsfiskal) sau la o instanță administrativă (förvaltningsrättsfiskal); urmează apoi cel puțin un an la o curte de apel sau la o instanță administrativă echivalentă, ca judecător asociat. După încheierea cu succes a acestei perioade de probă, candidatul este numit judecător asociat la o curte de apel (*hovrättsassessor*) sau la o instanță administrativă echivalentă (*kammarrättsassessor*). **Judecătorii-adjuncți și judecătorii asociați sunt judecători nepermanenți.**

La instanțe există și **judecători de instrucție** (*beredningsjurister*) și **raportori** (*föredragande*). Fiecare instanță de prim grad de jurisdicție, curte de apel sau instanță administrativă echivalentă deține un număr de **judecători consultanți**, non-profesioniști (*nämndeman*). Ei sunt numiți pentru un mandat de 4 ani, de către: - consiliul municipal din municipalitățile aflate în raza de competență teritorială a instanței de prim grad de jurisdicție; - consiliul districtual din districtele aflate în raza de competență teritorială a instanței regionale administrative, a curții de apel administrative sau a curții de apel. Judecătorii consultanți participă la deliberare, atât asupra chestiunilor de fapt, cât și asupra chestiunilor de drept, fiecare având dreptul la un vot.

Serviciul public de urmărire penală este format din [Autoritatea suedeză de urmărire penală](#) (*Åklagarmyndigheten*) și Autoritatea suedeză pentru combaterea infracțiunilor economice (*Ekobrottsmyndigheten*). Aceste două autorități se află în subordinea directă a [Ministerului Justiției](#).

⁷⁸ <http://www.hulthenhem.se/lag/rf1.htm>

Procurorul General al Suediei ([Riksåklagare](#)) conduce Autoritatea suedeză de urmărire penală, în timp ce Autoritatea suedeză pentru combaterea infracțiunilor economice este plasată sub conducerea unui director general. Procurorul General este magistratul aflat pe cea mai înaltă treaptă ierarhică din țară și este responsabil de activitatea organelor de urmărire penală pe care le conduce.

Procurorul General răspunde de evoluția cadrului juridic, de funcționarea Curții Supreme și de sarcinile administrative. **Procurorii superiori** (överåklagare) sunt responsabili de anumite departamente în cadrul parchetelor.

Procurorii publici sunt numiți de Procurorul General și sunt repartizați pe districte, al căror personal este format din procurori districtuali (*kammaråklagare*). Unii procurori districtuali sunt specializați într-un anumit domeniu de drept. Există 32 de parchete locale. Fiecare parchet local este condus de către un procuror șef (*chefsåklagare*). Toți procurorii din cadrul serviciului de urmărire penală sunt complet independenți în luarea deciziilor, ceea ce înseamnă că un procuror superior nu poate interveni într-un caz de care este responsabil un procuror subordonat.

Condiții: Doar persoanele care dețin **cetățenia suedeză** pot îndeplini funcția de procuror. De asemenea, este nevoie de **o diplomă în drept** și de o perioadă de **2 ani de stagiatură** ca grefier într-o instanță de prim grad de jurisdicție (*tingsrätt*) sau într-o instanță administrativă (*länsrätt*). În anumite condiții, o diplomă obținută într-o altă țară nordică poate fi asimilată cu o diplomă în Suedia.

Procurorii lucrează inițial ca **procurori stagiați** (*åklagaraspirant*) pentru o perioadă de **9 luni**, timp în care activitatea acestora este plasată sub îndrumarea unui mentor. După această perioadă, procurorul participă la un program de formare de **2 ani**, în paralel cu activitatea de procuror, înainte de a fi numit procuror districtual. Există 3 centre de formare specializate ([särskilda utvecklingscentrum](#)), situate în Stockholm, Gothenburg și Malmö conduse de un procuror superior. Funcția principală a centrelor de formare este aceea de a derula activități de dezvoltare a cunoștințelor metodologice și juridice în aria de responsabilitate a acestora. De asemenea, acestea au atribuții legate de inspecții și monitorizare legislativă.

[Academia de Formare Judiciară](#) este responsabilă de formarea **judecătorilor**, judecătorilor administrativi și personalului instanțelor judecătorești. Formarea inițială pentru judecători și judecători administrativi este obligatorie. Autoritatea Parchetului Suedez instruește procurorii suedezi. Numărul de participanți la sesiunile de formare inițială este de aproximativ **300** în fiecare an.

Accesul la formarea inițială⁷⁹

Durata formării inițiale este de 4 ani. După absolvirea universității, care durează de regulă 5 ani, stagiul inițial constă în aplicarea pentru un post de grefier juridic timp de ***2 ani***.

Următorul pas (pentru a deveni judecător) este aplicarea pentru un post de *grefier raportor* la o curte de apel sau o curte administrativă de apel. După cel puțin ***1 an*** de stagiul la curtea de apel sau curtea administrativă de apel, judecătorul stagiar se întoarce la o instanță districtuală sau o instanță administrativă regională pentru o perioadă de cel puțin ***2 ani***. *Urmează cel puțin un an de serviciu la o curte de apel sau o curte administrativă de apel, timp în care stagiarul este numit în funcție.* După finalizarea acestei perioade de probă, grefierul raportor este numit judecător asociat. Grefierii raportori și judecătorii asociați sunt denumiți judecători nepermanenți.

Conținutul formării inițiale pentru judecători

Există 9 sesiuni de formare obligatorii (câte o săptămână fiecare). Majoritatea formatorilor sunt judecători seniori sau profesori universitari, dar și medici, psihologi și experți din diferite domenii. Formarea acoperă o gamă largă de subiecte de drept, cum ar fi dreptul civil, dreptul penal și probleme de drept orizontal/domenii specializate ale dreptului, dreptul administrativ și social, dreptul fiscal, comercial, dreptul muncii, arta judecătorească și drepturile fundamentale.

Formarea se desfășoară în grupuri mici cu învățare mixtă (lecturi, seminarii, discuții, webinarii). Numărul mediu de participanți este de 20-25 per sesiune. Nu există cursuri lingvistice.

Încheierea formării inițiale și procesul de calificare

Nu există examen final, dar judecătorii asociați primesc note. După ce a devenit judecător asociat, el trebuie să lucreze în diferite domenii (de exemplu, prin delegare pentru a lucra cu un ministru de stat sau ca asistent la una dintre Curțile Supreme) timp de câțiva ani înainte de a putea aplica pentru o numire permanentă.

În ceea ce privește recrutarea ***judecătorilor numiți permanent (seniori)***, inclusiv promovările, [Administrația națională a instanțelor](#) este competentă să notifice lista posturilor vacante. Numirea în sine, însă, se face de către guvern la propunerea Consiliului Judiciar⁸⁰. Membrii Consiliului sunt numiți de guvern, dar acesta este, de asemenea, o autoritate de stat complet independentă.

⁷⁹https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/se_en

⁸⁰ <https://www.encj.eu/images/stories/pdf/judiciaries/voermansalberscouncilsforthejudiciaryintheeu.pdf>

Consiliul judiciar este competent pentru procesul de selecție a candidaților, care, printre altele, include solicitarea de referințe din funcțiile deținute de candidat în anii precedenți. Odată ce referințele au fost furnizate, Consiliul trimite o declarație scrisă despre candidați președintelui instanței în cauză, care efectuează interviurile cu candidații pe care îi consideră eligibili pentru postul vacant și care ulterior oferă o opinie scrisă despre candidați, inclusiv un clasament. Consiliul își întocmește propriul clasament și trimite recomandarea sa guvernului. Guvernul nu este obligat să respecte recomandarea Consiliului, dar trebuie să solicite opinia consiliului în cazul în care dorește să deroge de la aceasta.

Conținutul formării inițiale pentru procurori

Scopul formării de bază este ca **noii procurori** să dobândească cunoștințe și experiență care să le ofere capacitatea de a gestiona toate cazurile existente care nu necesită competență specializată directă. În plus, formarea de bază își propune să ofere noilor procurori o pregătire substanțială pentru a-i pregăti pentru serviciul de gardă.

Formarea de bază începe cu un curs introductiv digital, care trebuie finalizat în primele 9 luni de activitate ca procuror. Acesta este un program complet digital, în care învățământul la distanță sub formă de webinarii este combinat cu instruire online, videoclipuri și diverse documente de studiat. În această perioadă, ei vor avea, de asemenea, cel puțin un mentor de la biroul procuraturii locale, care îi va îndruma. Următorul pas în pregătirea lor de bază este împărțit în 8 cursuri diferite. Fiecare curs constă în 3 până la 7 zile de instruire la fața locului, precum și 2 până la 4 zile de învățământ la distanță combinat cu studiu individual. Această etapă are loc pe parcursul a aproximativ **2 ani**, iar procurorul va participa în mod normal la 2 cursuri în fiecare semestru.

Fiecare curs are 2 lideri de curs (procurori cu experiență) care planifică și organizează cursul și se ocupă de participanții la curs. Majoritatea formatorilor sunt formatori interni, respectiv procurori superiori din cadrul Parchetului. Există, de asemenea, formatori externi, cum ar fi ofițeri de poliție, judecători, experți criminaliști, psihologi și jurnaliști.

Conținutul formării de bază este foarte amplu, deoarece formarea se întinde pe o perioadă de aproximativ 10 săptămâni. Nu există o formare specifică în dreptul UE. Cu toate acestea, există formare în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în cooperarea judiciară europeană în materie penală (cum ar fi ordinul de anchetă european și mandatul de arestare european). Procurorii vor putea, de asemenea, să aplice la programul [AIAKOS](#) în această perioadă.

Nu există examen final. Participanții lucrează ca procurori încă din prima zi de la angajare. Cu toate acestea, la sfârșitul formării lor, li se vor atribui anchete penale mai complicate. La sfârșitul celui de-al optulea curs, va avea loc o ceremonie de absolvire.

ȚĂRILE DE JOS

În Țările de Jos⁸¹, orice persoană care dorește să devină **judecător**⁸² trebuie să aibă experiență profesională care poate fi dobândită prin urmarea unei cariere juridice și prin cursuri de *formare*⁸³ în cadrul sistemului judiciar⁸⁴.

Judecătorii sunt numiți de Coroană, la recomandarea [Ministrului Justiției](#). **Condiții:** doar *cetățenii neerlandezi pot fi numiți în funcția de judecător; candidații trebuie să dețină o diplomă în drept obținută de la o universitate neerlandeză*.

Persoanele sunt nominalizate pentru numirea în sistemul judiciar⁸⁵ numai la recomandarea unui *comitet național de selecție*, format din membri ai diferitelor instanțe, ai Serviciului Public de Procuratură și a unor reprezentanți ai societății civile.

Un judecător este numit pentru a administra justiția la o anumită instanță. O astfel de numire poate avea loc numai dacă instanța în cauză acceptă potențialul judecător. Aceste condiții sunt concepute pentru a face sistemul de numire cât mai obiectiv posibil.

Judecătorii sunt funcționari guvernamentali cu un statut special. După ce sunt numiți, aceștia nu pot accepta o numire în altă funcție. Judecătorii pot activa până la vârsta de 70 de ani. Înainte de aceasta, aceștia pot fi demisi din funcție doar de către cea mai înaltă instanță a țării, [Curtea Supremă a Țărilor de Jos](#) (*Hoge Raad*), la propunerea procurorului general al acestei instanțe.

Serviciul Public de Parchet (*Openbaar Ministerie* sau [OM](#)) este o organizație națională cu birouri în toate regiunile Țărilor de Jos. Există, de asemenea, un parchet național care se concentrează pe combaterea criminalității organizate (internaționale) și un parchet pentru combaterea infracțiunilor și fraudelor de mediu și financiare.

Există 10 parchete districtuale, unde procurorii, asistați de experți administrativi și juridici, gestionează mii de cazuri pe an. În cazul în care se depune un apel, cazul va fi trimis la unul dintre cele 4 parchete regionale. Reprezentantul OM în aceste birouri se numește Avocat general (*Advocaat-Generaal*). Procurorii șefi și avocații generali șefi sunt responsabili de aceste parchete. La nivel național, OM este condus de Colegiul Procurorilor Generali (*College van Procureurs-generaal*) cu sediul în Haga. Responsabilitatea politică pentru OM revine Ministrului Justiției. Împreună cu Colegiul Procurorilor Generali, Ministrul de resort decide asupra priorităților în materie de investigații și urmărire penală.

⁸¹ https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/nl_ro

⁸² https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/nl_en

⁸³ https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/national-training-systems/initial-training-judges-and-prosecutors-european-union/nl_en

⁸⁴ [Word rechter of raadsheer - Werken bij de Rechtspraak](#)

⁸⁵ <https://www.rechtspraak.nl/>

OM este singurul organism care poate aduce suspiecții în fața instanței. Acesta se asigură că infracțiunile sunt investigate și că se inițiază urmărirea penală. În acest scop, lucrează în colaborare cu poliția și alte servicii de investigații. Procurorul este responsabil de investigații. OM supraveghează, de asemenea, aplicarea corectă a hotărârilor judecătorești: plata amenzilor, punerea în executare a pedepselor cu închisoarea și organizarea efectuării de activități în folosul comunității.

Formarea inițială a judecătorilor este obligatorie. Odată ce judecătorii stagiaari sunt selectați de către un comitet de selecție, vor participa și finaliza un **stagiul de pregătire** la instanța unde vor lucra. Durata programului va fi stabilită în consultare cu **Institutul de studii judiciare** - [SSR](#). [Statutul](#) Institutului de studii judiciare poate fi găsit pe site-ul web al [Consiliului Judiciar](#).

De regulă, **durata programului este cel puțin 1 an și 3 luni, cel mult 4 ani**, în funcție de cunoștințe și experiență și se vor selecta mediile de formare profesională în care judecătorul stagiar va lucra mai întâi. După ce un judecător stagiar a finalizat formarea, acesta va fi numit judecător „de drept comun”, ceea ce înseamnă că poate activa în orice department/secție a instanței (civil, administrativ, penal, dreptul familiei etc.).

Formarea judecătorilor stagiaari este asigurată de instanțe, în colaborare cu SSR. Cea mai mare parte a formării se desfășoară în mediul profesional, unde judecătorii stagiaari vor fi îndrumați de formatori, care îi vor coordona și le vor oferi feedback. În plus, o zi pe săptămână, sub supravegherea unui formator principal din cadrul SSR, se va acorda atenție procesului de învățare și cursurilor pe care le urmează judecătorii stagiaari. **Un nou grup de judecători stagiaari începe stagiul la fiecare 3 luni. În program intră maximum 130 de judecători stagiaari pe an.**

Accesul la formarea inițială

Candidații pentru programul de formare trebuie să fie absolvenți de drept și să fi absolvit cursuri de pregătire pentru o profesie din sistemul judiciar. De asemenea, aceștia trebuie să aibă cel puțin **2 ani** de experiență juridică relevantă în afara sistemului judiciar. Selecția candidaților se face de către Comisia națională de selecție pentru judecători ([LSR](#)) în cooperare cu instanțele judecătorești.

Procedura de selecție pentru judecători implică 6 etape. În primul rând, există o selecție pe bază de candidaturi. Pentru fiecare post vacant, vor fi selectate 5 candidaturi de către administratorul sau președintele instanței și un secretar membru al LSR. Acest proces este ghidat de un formular pe bază de punctaj. Ulterior, comisia de evaluare LTP va efectua un test analitic. Componentele acestui test sunt abilitățile de raționament verbal, abilitățile de gândire critică și abilitățile de gândire abstractă. Aceste teste, care au fost recunoscute de **Comitetul pentru Teste și Testare** ([COTAN](#)) și de alte instituții similare, determină dacă un candidat are performanțe peste medie în ceea ce privește abilitățile analitice și dacă acesta este lipsit de prejudecăți culturale.

După ce candidații au promovat testele analitice, instanțele îi nominalizează pentru un interviu. Instanțelor li se trimite formularul de candidatură și două referințe pentru fiecare dintre candidați. Candidații sunt invitați de instanță la un interviu în cadrul unor ședințe pre-planificate ale comitetului local de selecție și ale conducerii administrative. După interviu, maximum 3 candidați per post vacant pot continua procedura și pot intra la evaluare. La centrul de evaluare, un psiholog va elabora un interviu structurat cu candidatul, iar acesta va fi testat cu chestionare de personalitate (inclusiv un test de dilemă), simulare a discuțiilor și jocuri de rol. Testul evaluează dacă candidatul are competențele necesare pentru a fi judecător sau are potențialul de a le dezvolta în timpul cursului de formare.

Ulterior, candidații vor participa la interviurile finale. Aceste interviuri sunt realizate de comitetul național de selecție. Candidații vor susține 3 interviuri finale cu diferiți interviuatori pe mai multe tematici juridice. Rezultatele acestor interviuri sunt stabilite de toți interviuatorii. Comitetul de selecție este instruit cu privire la tehnicile de interviuare și interpretarea raportului de evaluare. După desfășurarea interviurilor finale, candidații care au primit confirmarea sunt prezentați instanțelor. Acestea decid ce candidat (sau candidați) vor fi numiți și transmit aceste informații către LSR. Nominalizările pentru „candidații care au primit undă verde” rămași sunt înaintate celorlalte instanțe (dacă numirea lor este posibilă).

Formatul și conținutul formării inițiale

În faza preliminară, judecătorul stagiar va participa în cadrul unei echipe la formarea profesională din jurisdicția în cauză, în cadrul căreia își va dezvolta propria direcție și competență, în scopul depășirii limitele mediului de formare profesională. La sfârșitul fazei preliminare, judecătorul stagiar va realiza o autoevaluare și un plan personal de învățare.

Ulterior, va începe **faza principală a programului (minim 1 an, maxim 3 ani și 9 luni)**. Faza principală se va finaliza în cadrul a două sau trei stagii de formare profesională din cadrul instanței, în funcție de durata programului și de planul personal de învățare. În acest sens, este posibilă alternarea între instanțe și curți de apel. Supervizarea va fi asigurată de îndrumători de practică. În plus, o zi pe săptămână, sub supravegherea unui formator principal, se va acorda atenție procesului de învățare, portofoliului și planului de învățare, precum și proiectelor de cercetare și competențelor care transcend mediile de formare profesională. Supervizarea asigurată de îndrumătorii de practică se concentrează exclusiv pe învățare, nu pe evaluare.

Judecătorul stagiar va efectua, de asemenea, următoarele stagii de practică: drept european/internațional, instanțe/curți de apel și un stagiu scurt/extins la Parchet, dacă este selectat într-un mediu de practică orientat spre domeniul penal. La fiecare 3 luni, formatorul principal, formatorul practic și judecătorul stagiar vor evalua și actualiza planul personal de învățare. La finalizarea fiecărui mediu de practică, va avea loc o evaluare a transferului cu judecătorul stagiar, formatorul principal și formatorul practic.

Un stagiu internațional este obligatoriu pentru judecătorii stagiaari. Acest stagiu variază în durată, de la participarea la programul EJTN - AIAKOS până la un stagiu de un an la Strasbourg, la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În plus, cursul „Judecătorul european” face parte din programul pentru judecătorii stagiaari. În timpul practicii, judecătorii stagiaari vor participa la cursuri legate de dreptul european, de exemplu, dreptul civil european sau dreptul administrativ.

Evaluarea în cadrul noului program inițial pentru judecători a fost concepută pe baza asumării responsabilității de către judecătorii stagiaari pentru propriul program și a existenței unei atmosfere de învățare stimulativă, precum și a sprijinului oferit de contribuțiile la formare din partea instanțelor și a supravegherii asigurate de formatorul principal. Candidații vor fi evaluați de o comisie de examinare pe baza unui interviu și a unui portofoliu pentru care stagiaarii sunt responsabili de întocmirea lor. Portofoliul trebuie să includă o serie de proiecte obligatorii, iar o altă parte a acestuia poate fi completată la alegerea candidatului. O atmosferă de învățare stimulativă necesită ca programul să se desfășoare într-un cadru sigur, iar evaluarea să permită judecătorilor stagiaari să se dezvolte cât mai bine și să își consolideze abilitățile.

Formatorul practic și formatorul principal oferă contribuții pentru evaluare: aceștia trebuie să completeze o serie de formulare de feedback și formulare de evaluare la fiecare 3 luni și să aprobe conținutul portofoliului. Pentru ca sistemul de evaluare să fie transparent și obiectiv, acesta are criterii de evaluare stabilite, o procedură clară și cât mai consistentă între evaluatori. Acest fapt necesită instruirea evaluatorilor sub îndrumarea unui expert specializat de la SSR, aspect care este benefic pentru calitatea evaluării.

În plus, structura programului asigură că, de asemenea, candidații nu sunt evaluați mai mult decât este posibil din perspectivă juridică. Sistemul combină timpi de evaluare fixă și evaluare suplimentară la cerere și îndeplinește acest obiectiv. Prin urmare, sistemul de evaluare are o flexibilitate axată pe stagiar ori de câte ori este posibil și susține, de asemenea, inovațiile didactice în dezvoltarea competențelor.

Prima evaluare intermediară are loc la sfârșitul primelor **12 luni** ale programului - respectiv după 9 luni de experiență de formare într-un mediu de practică (imediat după faza preliminară de 3 luni). Această evaluare se va concentra pe întrebarea dacă judecătorul stagiar posedă în mod fundamental competențele necesare pentru a fi judecător și dacă prezintă o dezvoltare suficientă. Dacă practica durează **3 ani** sau mai mult, o a doua evaluare intermediară va urma la jumătatea duratei rămase a programului.

De asemenea, dacă este necesar, comisia de examinare poate decide o evaluare suplimentară ulterioară, neindicată în formularul de evaluare prezentat comisiei de la instanța respectivă.

În toate cazurile, programul se va încheia cu o ***evaluare finală*** pentru a examina dacă judecătorul stagiar este capabil să funcționeze independent ca nou judecător. Aceasta va stabili dacă judecătorul stagiar îndeplinește sau nu toate criteriile de

performanță. Acest sistem presupune că, candidații nu sunt evaluați mai mult decât este necesar, ceea ce susține utilizarea evaluării ca instrument juridic. Acest fapt ajută la menținerea unei diviziuni între formare și evaluare. De asemenea, are beneficii pentru o atmosferă stimulativă de învățare, pentru gradul dorit de flexibilitate și pentru atractivitatea programului.

Mai mult, acest program nu include teste de cunoștințe pur juridice deoarece astfel de teste nu ar corespunde presupunerii de bază că judecătorii stagiaari sunt responsabili pentru propriul curs, iar deținerea unor cunoștințe juridice adecvate este o parte importantă a acesteia. Programul este structurat pe ideea că stagiaarii din cadrul programului dețin cunoștințele juridice necesare sau le vor dobândi la începutul fiecărui curs de formare profesională. Nivelurile finale de performanță evaluate includ și cunoștințe juridice, care trebuie demonstrate în cadrul activității practice desfășurate. Prin urmare, judecătorii stagiaari trebuie să se asigure că nivelul lor de cunoștințe juridice nu este un factor care le va împiedica progresul în cadrul programului în ansamblu.

Formarea pentru procurori

Formarea inițială a procurorilor este obligatorie. Odată ce **procurorii stagiaari** sunt recrutați de comitetul de selecție, vor participa la programul judiciar inițial și vor finaliza un **stagi**u la instanța unde vor lucra.

După consultarea cu *Institutul de studii juridice - SSR*, se va stabili durata programului (**cel puțin 1 an și 6 luni, cel mult 4 ani**, în funcție de cunoștințe și experiență) și se vor selecta mediile de formare profesională în care procurorii stagiaari vor activa. După ce un procuror stagiar a finalizat formarea, acesta va fi numit procuror.

Formarea procurorilor stagiaari este asigurată la nivelul districtelor, în colaborare cu SSR. Cea mai mare parte a formării se desfășoară în mediul de formare profesională, unde procurorii stagiaari vor fi îndrumați de formatori practici, care îi vor îndruma și le vor oferi feedback. În plus, o zi pe săptămână, sub supravegherea unui formator principal de la SSR, se va acorda atenție procesului de învățare și cursurilor pe care le urmează procurorii stagiaari.

Un nou grup de procurori stagiaari începe stagiul de două ori pe an, 2 grupuri în octombrie și 2 grupuri în aprilie. Un număr maxim de 48-54 de procurori stagiaari pe an intră în program.

Conținutul pregătirii inițiale

În **perioada preliminară**, procurorul stagiar va participa în cadrul unei echipe de pregătire practică din districtul respectiv și își va dezvolta competențe proprii. La sfârșitul fazei preliminare, procurorul stagiar va trebui să susțină o evaluare a abilităților dobândite pentru a obține **certificatul de competență**. Abilitățile și cunoștințele de bază trebuie demonstrate într-un proces simulat, înainte de a i se permite să activeze în instanță ca procuror. Dacă nu reușește, există o șansă suplimentară, iar dacă acesta nu promovează, va trebui să părăsească întregul program.

Ulterior, va începe **faza principală** a programului (**minim 15 luni, maxim 45 luni**). Faza principală se va finaliza în cadrul mai multor cursuri de formare profesională, în funcție de durata programului și de planul personal de învățare. Astfel, stagiarii vor lucra în cadrul parchetului pentru tratarea cazurilor simple, ca asistent juridic, avocat adjunct, ca procuror, dar și în cazuri complexe, precum și ca judecător. La finalizarea fiecărui stagiou de formare profesională, va avea loc o evaluare a procurorului stagiar, de către formatorul principal și conducătorul acestuia de la instanța respectivă.

Supervizarea va fi asigurată de formatori practici. În plus, o zi pe săptămână, sub supravegherea unui formator principal, se va acorda atenție procesului de învățare, portofoliului și planului de învățare, precum și proiectelor de cercetare și competențelor care transcend mediile de formare profesională. Supervizarea asigurată de formatorii practici și cei principali se concentrează exclusiv pe învățare, nu pe evaluare.

De asemenea, *procurorii stagiaari au posibilitatea de a urma un stagiou internațional.* Acest stagiou variază ca durată față de participarea la programul EJTN⁸⁶ - [AIAKOS](https://aiakos.eu/).

La final, candidații vor fi evaluați de o *comisie de examinare* pe baza unui interviu și a unui portofoliu pentru care stagiarii sunt responsabili de întocmirea lor. Portofoliul trebuie să includă o serie de proiecte obligatorii, iar o altă parte a acestuia poate fi completată de candidat. O atmosferă de învățare stimulativă necesită ca programul să se desfășoare într-un cadru sigur, iar evaluarea să permită procurorilor stagiaari să se dezvolte cât mai bine și să își consolideze abilitățile.

După evaluarea competențelor, *la sfârșitul perioadei de introducere, există un test de abilități și un test cu martori cheie.* Cursantul va programa aceste evaluări atunci când consideră că este pregătit. Aceste evaluări, contribuția fiecărui conducător de echipă și evaluarea portofoliului împreună vor constitui rezultatul programului complet.

⁸⁶ <https://ejtn.eu/news/ejtn-celebrates-25-years-of-judicial-training-and-cooperation-2/>

WEBOGRAFIE :

<https://inm-lex.ro/concurs-admitere-in-magistratura/>

<https://www.forumuljudecatorilor.ro/index.php/archives/285>

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2_ro_act_part1_v2.pdf

- Strategia europeană în materie de formare judiciară, pentru perioada 2021-2024

<https://ejtn.eu/> - European Judicial Training Strategy 2019-2025

Documentation of the European Judicial Training Network

[Judicial Training Principles](#)

[Strategic Plan 2021 – 2027](#)

Documentation of the European Commission

[European Judicial Training Strategy 2019-2025](#)

[Ensuring justice in the EU — a European judicial training strategy for 2021-2024](#)

https://e-justice.europa.eu/content_legal_professions-29-bg-ro.do?member=1

https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/legal-systems-eu-and-national/national-specialised-courts/at_ro - Austria

<http://www.vss.justice.bg/> - Bulgaria

https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/dk_en

[Formation initiale des juges et des procureurs dans l'Union européenne | Portail e-Justice européen](#)

<https://www.enm.justice.fr/en/initial-training> - Franța

<https://ssm-italia.eu/ten-years-of-the-italian-school-for-the-judiciary-2>

<https://www.scuolamagistratura.it/documents/20126/642086/2012.11.06+Statuto+Scuola+superiore.pdf> - Italia

<https://ssm-italia.eu/documents>

<https://www.gesetze-im-internet.de/dr1g/BJNR016650961.html#BJNR016650961BJNG000301125> - Germania

<https://likumi.lv/ta/en/en/id/62847> - Letonia

<https://likumi.lv/doc.php?id=57276>

https://e-justice.europa.eu/topics/find-legal-professional/types-legal-professions/pt_en - Portugalia

ANEXĂ - Tabel privind modalități de admitere în magistratură în state membre UE

Nr	State membre UE	Cadrul legal	Condiții de acces	Instituții de formare a magistraților/observații
1	AUSTRIA	Legea privind serviciul judecătorilor și procurorilor (RStDG) și Legea privind practica judiciară (RPG)	- cetățenia austriacă; - cunoașterea limbii germane; - capacitate de exercițiu deplină; - aptitudini personale și profesionale neîngrădite, inclusiv aptitudinile sociale necesare îndeplinirii atribuțiilor de judecător; - a) absolvirea studiilor universitare de drept cu examen de licență (pentru cei admiși după data de 31 august 2009) sau b) finalizarea studiilor de master în drept, potrivit Legii studiilor universitare sau ale Legii privind studiile universitare de științe juridice , sau c) absolvirea de studii juridice și politice potrivit Regulamentului privind studiile juridice și examenele de stat ; - practică judiciară, ca stagiar juridic, cu durata de 7 luni , la o instanță locală sau la un parchet. Durata stagiului poate fi prelungită la instanță sau parchet superioare, la cerere. Admiterea în practica judiciară este un drept legal, în măsura în care aceasta reprezintă, potrivit legii, o cerință profesională, de numire sau de autorizare. De la admiterea în stagiul pregătitor sunt excluse persoanele: a) condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de 3 luni pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, dacă nu au intervenit amnistia sau grațierea, și b) s-a dispus începerea urmăririi penale; - stagiul cu durata de 3 ani, ca judecător stagiar, și promovarea examenului final.	<i>Nu există o instituție națională de formare a magistraților. Președintele instanței superioare de la nivel de land stabilește unde, pentru cât timp și în ce domenii urmează să fie instruit stagiarul în baza unui plan de formare.</i>

2	BELGIA	Codul judiciar – Organizarea judecătorească și Legea din 31 iulie 2007 privind formarea judiciară și înființarea Institutului de Formare Judiciară, cu modificările ulterioare	Legea privind formarea magistraților se aplică, atât judecătorilor, cât și procurorilor; - diplomă de licență sau master în drept. Accesul în magistratură se realizează în 3 moduri: a) prin efectuarea stagiului judiciar; b) prin promovarea examenului de aptitudini profesionale și c) prin promovarea unui examen oral de evaluare. Înaltul Consiliu al Justiției organizează examenele și face propunerile de numire după promovarea examenelor respective de către candidați; - condițiile de înscriere la examenele pentru admiterea la stagiul judiciar, care are durata de 2 ani sunt: a) <i>studii superioare de drept și b) practică în barou timp de 2 ani sau experiență într-o profesie juridică timp de 2 ani, în perioada de 4 ani premergătoare înscrierii la concursul pentru admiterea la stagiul judiciar (art.259bis.9);</i> - condiții de admitere la examenele de aptitudini profesionale (care oferă acces direct): a) studii superioare de drept cu licență sau master și b) exercitarea unei profesii juridice, ca activitate principală, timp de 4 ani, în perioada de 5 ani premergătoare înscrierii la examen; - condiția de acces la examenul oral:- 20 de ani de experiență într-o profesie juridică, respectiv: practicarea avocaturii 20 de ani/ 15 ani activitate în barou și 5 ani de experiență într-o profesie care presupune cunoștințe solide de drept; candidații care au ocupat funcția de judecător adjunct sau consilier timp de 5 ani trebuie să fi exercitat profesia de avocat ca activitate profesională principală timp de 15 ani; această cale de acces în magistratură este destinată unui	Institutul de Formare Judiciară (L'Institut de Formation Judiciaire) - Loi du 24 juillet 2008 modifiant la loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et portant création de l'Institut de formation judiciaire)⁸⁷ Toate posturile vacante pentru magistrați sunt publicate în Monitorul Oficial. Candidații care au promovat examenul de aptitudini profesionale și examenul de evaluare orală, stagiarii care dețin un certificat de stagiul și magistrații deja numiți pot aplica pentru aceste posturi vacante prin intermediul Ministerului Justiției.
---	--------	---	--	--

⁸⁷ https://www.igo-ifj.be/sites/default/files/2025-05/d_wet-loi_20070131_geconsolideerde_versie_16-05-2024.pdf

			număr limitat de persoane, potrivit art.187, 191 și 194 din Codul judiciar; - candidații respinși de 5 ori la concursul de admitere la stagiul judiciar și la examenele de aptitudini profesionale sunt excluși de la orice participare ulterioară la acest concurs; - magistrații au dreptul la formare continuă timp de 5 zile lucrătoare în timpul unui an judecătoresc.	
3	BULGARIA	Legea privind sistemul judiciar	- cetățenie bulgară; - aptitudini morale și profesionale, astfel cum sunt prevăzute în Codul de etică și conduită profesională al magistraților bulgari; - să nu fi fost condamnat/ă la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție; - să nu fi prejudiciat imaginea sistemului judiciar; - să fie apt din punct de vedere mental; - absolvirea de studii juridice, cu diplomă de licență; - parcurgerea unui stagiul de practică, cu durata de 9 luni, în cadrul Institutului Național de Justiție, pe bază de examen de admitere, și promovarea examenului final; - judecătorii și procurorii au statut de magistrat.	Institutul Național de Justiție O cale alternativă de recrutare/admitere în magistratură este procedura prevăzută la art. 178 alin. (1) din <i>Legea privind sistemul judiciar (JSA)</i>. Astfel, Camera respectivă a CSJ desemnează posturile vacante din instanțele regionale, districtuale, parchetele respective, instanțele administrative și autoritățile de urmărire penală, care urmează să fie ocupate prin concurs. Numărul posturilor vacante se stabilește ținând seama de necesitățile autorității judiciare respective. Selecția se bazează pe un examen, care include o probă scrisă și una orală (art. 184 din JSA).
4	CEHIA	Legea nr.6/2002 privind instanțele și judecătorii , cu modificările ulterioare și Legea nr.283/1993 privind statutul procurorului	cetățenie cehă; - capacitate juridică; - 30 de ani împliniți; - fără antecedente penale; - studii superioare de drept cu durata de 5 ani și diplomă de master în drept la o universitate cehă; - stagiul pregătitor cu durata de 3 ani la Academia Judiciară și promovarea examenului final; - calitățile morale și profesionale necesare exercitării profesiei; - să accepte numirea și repartizarea la o anumită instanță.	Academia Judiciară este instituția care se ocupă cu formarea tuturor profesioniștilor în domeniul juridic. Ca modalitate alternativă pentru admiterea în magistratură, nu numai candidații la funcția de judecător, ci și alte persoane pot depune cereri pentru a participa la procesul de selecție. De exemplu, persoanele care au deținut funcția de procuror, avocat, notar,

				executor judecătoresc și judecător al Curții Constituționale timp de 5 ani, precum și persoanele care au exercitat profesia de avocat sau au desfășurat activități științifice sau didactice timp de 10 ani într-un domeniu juridic.
5	ESTONIA	Legea privind organizarea instanțelor și Legea privind organizarea parchetelor	- cetățenie estonă și cunoașterea limbii estone; - diplomă de master în drept; - abilitățile morale și profesionale necesare exercitării profesiei de judecător; - să nu fi suferit o condamnare penală; - să nu fi fost exclus din profesia de judecător/notar/executor, din barou sau din serviciul public, pentru o abatere disciplinară; - să nu se afle în stare de insolvență; - cel puțin 5 ani de experiență într-o profesie juridică; - parcurgerea unui stagiu cu durata de 3 ani, organizat de Consiliul de Formare al Judecătorilor din cadrul Curții Supreme și promovarea examenului final. (art.44). Procurorii trebuie să îndeplinească următoarele condiții (art.15): - cetățenie estonă, capacitate juridică deplină și 21 de ani împliniți; - diplomă de master în drept, cunoașterea limbii estone la nivel C1, înalte calități morale; - abilități personale și profesionale necesare exercitării profesiei; - apt fizic și psihic; - să nu fi suferit o condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție, să nu fi fost eliberat din serviciul public pentru o abatere disciplinară, să nu fi fost exclus din Baroul Eston sau demis dintr-un birou notarial, să nu se afle în conflict de interese.	<i>Persoanele care au încheiat stagiul pregătitor sau cele care sunt scutite de efectuarea acestuia și care au trecut examenul de magistrat pot fi numite ca judecător la o instanță regională sau administrativă. Sunt scutite de efectuarea stagiului pregătitor persoanele care au o experiență de minimum 2 ani ca avocat sau ca procuror (dar nu ca asistent al procurorului) după susținerea examenului de specialitate menționat anterior; în mod similar, sunt scutite de acest stagiu persoanele care au lucrat anterior ca judecător dacă nu au trecut mai mult de 10 ani de la data la care au încetat să îndeplinească această funcție.</i> <i>Avocații experimentați și recunoscuți care au trecut examenul de specialitate pot fi numiți judecători la instanțele districtuale. Persoanele care exercitau funcția de judecător în momentul numirii nu au obligația de a trece examenul de judecător. De asemenea, avocații experimentați și recunoscuți pot fi numiți judecători la Curtea Supremă.</i>

6	DANEMARCA	Legea privind administrarea justiției	Consiliul danez pentru numiri în domeniul judiciar (<i>Dommerudnævnelsesrådet</i>) înaintează recomandări Ministerului Justiției pentru toate numirile judiciare cu excepția postului de președinte al Curtii Supreme . Departamentul de resurse umane al Administrației Judiciare Daneze supraveghează recrutarea judecătorilor .	Administrația instanțelor deține responsabilitatea generală pentru <i>selecția, formarea și perfecționarea</i> personalului juridic al instanțelor.
7	FINLANDA	Legea nr.673/2016 privind instanțele , cu modificările ulterioare	Parcursul profesional pentru a ajunge judecător este de a lucra, mai întâi, ca funcționar superior la curtea de apel, după care urmează numirea ca judecător într-un tribunal districtual sau într-o curte de apel după urmarea unor cursuri de formare. Curtea de apel anunță posturile vacante și Comisia judiciară pentru numirea în funcție evaluează profilul candidaților. Judecătorii sunt numiți de Președintele Republicii.	Consiliul de formare judiciară decide cu privire la anunțarea unui post vacant de asistent, reanunțarea unui post vacant, prelungirea perioadei de depunere a candidaturilor și anularea anunțului privind un post vacant.
8	FRANȚA	Ordonanța no. 1270/1958 privind legea organică a magistraturii , cu modificările ulterioare	Magistrații de profesie se împart în 2 categorii - judecători (<i>magistrats du siège</i>) și procurori (<i>magistrats du parquet</i>) - și au, în general, același parcurs de formare; condițiile care trebuie îndeplinite: - <i>naționalitate franceză</i> ; - <i>capacitate juridică deplină și o bună reputație</i> ; - <i>să fi satisfăcut serviciul național</i> ; - <i>să fie apt fizic și psihic pentru exercitarea profesiei</i> (art.16);	Școala Națională de Magistratură (École Nationale de la Magistrature) Admiterea în magistratură este condiționată de promovarea unui concurs sau de o procedură de admitere pe baza calificărilor sau a dosarului profesional . Multiplele căi de acces la Școala Națională de Magistratură (ENM) permit recrutarea de candidați cu parcursuri diverse, fie că sunt absolvenți sau profesioniști cu experiență juridică.
9	GERMANIA	Legea privind profesia de judecător (<i>Deutsches Richtergesetz – DRiG</i>) și	Numirea judecătorilor și a procurorilor, cu excepția instanțelor federale și a procurorului general de la Curtea Federală de Justiție, intră în competența landurilor. În timp ce procedurile de selectare și numire variază la nivel de land , există elemente de bază comune, în special principiul meritului (<i>Leistungsprinzip</i> -consacrat în art.33.2 din Legea fundamentală) și controlul	Academia Germană a Judecătorilor (<i>Deutsche Richterakademie</i>) oferă formare continuă (nu inițială) judecătorilor și procurorilor. Stagiul pregătitor are o durată de 2 ani și poate avea loc la o instanță ordinară în materie civilă, un parchet sau o instanță în materie penală, o autoritate

		<u>Legea privind organizarea instanțelor</u>	judiciar al procesului și deciziei referitoare la numiri. În practică, pentru numirea în funcția de judecător stagiari, care în mod normal precedă funcția de judecător pe viață, se iau în considerare notele obținute la Academia Germană a Judecătorilor (Deutsche Richterakademie) care oferă formare continuă (nu inițială) judecătorilor și procurorilor. Examenul reprezintă un factor deosebit de important în determinarea competenței profesionale. În acest proces, fiecare solicitant are dreptul, echivalent cu un drept fundamental, de a fi inclus în selecția candidaților pe baza rezultatelor, ca postul liber să fie anunțat public, iar numirea să fie un proces decizional transparent. Solicitantul nereușit trebuie să fie informat cu privire la rezultatul selecției în timp util, astfel încât să poată beneficia de protecție juridică efectivă în conformitate cu articolul 19 alin. (4) din Legea fundamentală. Condiții: -cetățenie germană, în sensul art.116 din Legea fundamentală; - să ofere garanția că apără în orice moment ordinea democratică a statului, potrivit Legii fundamentale; - să aibă calificarea corespunzătoare; - să aibă abilitățile sociale necesare. - studii universitare de drept/științe juridice, cu durata de 4 ani și jumătate, cu promovarea primului examenului de stat, și - un stagiul pregătitor, cu promovarea celui de-al doilea examen de stat; - un profesor titular la o universitate de drept/științe juridice este calificat pentru a ocupa funcția de judecător (art.7); - poate fi numită judecător pe viață (Richter auf Lebenszeit) o persoană care, timp de 3 ani, a profesat ca judecător stagiari; echivalente sunt experiența de minimum 2 ani ca: înalt	administrativă, un cabinet de avocatură unde este garantată o pregătire adecvată (art.5b - DRiG). Orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute de lege, poate ocupa funcții judiciare la nivel federal și în orice land german (art.6a - DRiG).
--	--	---	--	---

			funcționar public; experiența în serviciul public german sau în serviciul unei instituții interguvernamentale sau supranaționale, dacă tipul și importanța activității corespund unui post superior; profesor de drept titular la o universitate germană; avocat, notar sau evaluator (art.10).	
10	GRECIA	Noua Lege a organizării instanțelor și a Statutului Funcționarilor Judiciari -Legea nr. 4938/2022 este în vigoare din 6.6.2022. Noul act normativ a înlocuit legislația anterioară adoptată prin <i>Legea nr. 1756/1988, privind statutul instanțelor și al judecătorilor.</i>	cetățenie elenă; - vârsta de 28 - 45 de ani; - studii superioare de drept și un stagiu de formare, cu durata de 18 luni la Școala Națională de Justiție, pentru numirea ca judecători în instanțe administrative/civile/penale sau ca procurori publici; - după promovarea examenelor de la finalul stagiului, urmează o perioadă de probă ca asistent de judecător, cu <i>durata de 10 luni.</i> <i>Nu există căi alternative de acces în magistratură.</i>	<u>Scoala Națională de Judecători</u> <i>În fiecare an se organizează 3 examene de admitere</i> diferite, unul pentru judecătorii administrativi, unul pentru procurori și unul pentru judecătorii obișnuiți (un examen comun pentru judecătorii civili/penali și judecătorii de pace). Sunt eligibili să aplice: - <i>avocații care au practicat avocatura timp de cel puțin 2 ani, cu excepția cazului în care dețin un doctorat în drept, caz în care este necesar doar 1 an de practică,</i> - <i>personalul judiciar care deține o diplomă în drept și care a servit cel puțin 3 ani în instanță,</i> - <i>membrii Serviciului Juridic de Stat,</i> - <i>judecătorii de pace (pentru orice altă categorie).</i>
11	ITALIA	<u>Decretul Legislativ nr.160/2006 privind accesul în magistratură</u> și	- cetățenie italiană; - capacitate de exercițiu deplină; - conduită ireproșabilă; - să nu fi fost respins de trei ori la admiterea la stagiul de formare profesională; - studii universitare de drept, cu durata de cel puțin <i>4 ani</i> și promovarea examenului de licență, cu excepția persoanelor care au grad de doctor în drept; - <i>stagiul juridic cu</i>	Școala Națională de Magistratură (<u>Scuola Superiore della Magistratura</u>)

		Decretul legislativ Nr. 26 din 30 Ianuarie 2006	durata de 18 luni la Școala Națională de Magistratură, după promovarea unui examen de admitere; - pot susține examenul pentru admiterea la Școala Națională de Magistratură: magistrații administrativi și ai Curții de Conturi cu vechime 5 ani, profesorii universitari, funcționarii publici cu studii juridice și vechime 5 ani, avocații care nu au suferit sancțiuni disciplinare, magistrații onorifici cu vechime 6 ani, titularii de doctorate în științe juridice; - toți magistrații sunt supuși unor evaluări profesionale (în număr de șapte, în întreaga carieră), o dată la patru ani, de către Consiliul Superior al Magistraturii. Dacă evaluarea este negativă, magistratul va fi evaluat din nou, după doi ani; dacă a doua evaluare este negativă, aceasta conduce la concediere.	
12	LETONIA	Legea privind organizarea judecătorească și Legea privind organizarea Parchetelor	- cetățenie letonă și cunoașterea limbii letone la cel mai înalt nivel; - studii superioare de drept cu diplomă de licență, master sau doctorat; - reputație impecabilă; - a împlinit 30 de ani; - candidații la funcția de judecător vor fi selectați pe bază de concurs. La recomandarea ministrului justiției și a președintelui Curții Supreme, Consiliul Judiciar aprobă regulamentul concursului; - pentru numirea ca judecător la o instanță locală: vechime de 5 ani ca avocat/asistent de judecător; - pentru numirea ca judecător la o instanță regională: vechime de 6 ani/master sau doctorat ca judecător local și aviz favorabil; profesor universitar/avocat/procuror cu vechime de 10 ani; fost judecător al Curții Constituționale/instanțe internaționale/instanțe supranaționale; - pentru numirea ca judecător la Curtea Supremă: judecător local/regional cu 10 ani vechime/masterat sau doctorat; profesor universitar/avocat/procuror cu 15 ani vechime;	Centrul de Formare Judiciară

			<i>fost judecător al Curții Constituționale/instanțe internaționale/instanțe supranaționale</i>; - nu pot fi numite judecători persoanele care: au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni, indiferent de grațiere, amnistie, prescripție; față de care s-a început urmărirea penală; sunt declarate insolvente de mai puțin de 5 ani; au colaborat cu structurile de represiune comuniste; au fost excluse din profesia juridică pentru abateri disciplinare, de mai puțin de 5 ani; - procurori: cetățenie letonă, reputație impecabilă, a împlinit 25 de ani, a absolvit studii superioare juridice și are calificarea de avocat sau grad de master/doctorat, a efectuat un stagiu în cadrul Parchetului sau un program de stagiu și a primit avizul comisiei de atestare a procurorilor, potrivit legii.	
13	LUXEMBURG	Legea din 7 martie 1980 privind organizarea judecătorească	cetățenie luxemburgheză; - capacitate de exercițiu deplină și garanțiile morale necesare profesiei; - cunoașterea la un nivel adecvat a limbilor luxemburgheză/ franceză și germană; - apt fizic și psihic; - studii universitare de drept la nivel de master și 2 ani de pregătire practică, ca avocat stagiar, într-unul dintre cele două barouri, cu promovarea examenului final; - stagiu judiciar sau notarial, cu durata de cel puțin un an, ca atașat de justiție;	Consiliul Național pentru Justiție⁸⁸ emite recomandări privind recrutarea și formarea profesională (art. 14, Legea din 7 iunie 2012) și a fost înființat prin Legea din 23 ianuarie 2023 care a intrat în vigoare la 1 iulie 2023. Pe baza unui acord încheiat între Ministerul Justiției din Luxemburg și Școala Națională de Magistratură (ENM) din Bordeaux, atașații de justiție urmează cursuri cu durata de aproximativ 2 luni, susținute de lectori ENM, asistați de magistrați luxemburghezi.

⁸⁸ [Luxembourg - National Council for Justice - EJTN](#)

14	POLONIA	<i>Legea nr.2/2008 privind formarea magistraților, modificată prin Decretul-lege nr.57/2020 și</i> <i>Legea din 23 ianuarie 2009</i>	- cetățenie poloneză; - capacitate deplină de exercițiu; - vârsta de maximum 35 de ani la data susținerii primului examen de admitere la Școala națională de formare a judecătorilor și procurorilor; - reputație impecabilă; - nu a suferit o condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni; - apt fizic și psihic pentru exercitarea profesiei; - studii superioare de drept la nivel de master; - stagiul de formare, cu durata de 36 de luni, la Școala națională de formare a judecătorilor și procurorilor.	<i>Școala națională de formare a judecătorilor și procurorilor</i> (<i>Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury</i>) Ministrul Justiției anunță înscrierile pentru pregătirea judiciară la Școala națională pentru judecători și procurori și stabilește numărul de locuri, precum și datele și cuantumul taxelor examenului de admitere.
15	PORTUGALIA	<u>Legea nr.2/2008 privind formarea magistraților,</u> modificată prin <u>Decretul-lege nr.57/2020</u>	- cetățean portughez sau cetățean al unei țări vorbitoare de limbă portugheză, cu reședința permanentă în Portugalia și care, în condițiile legii și sub rezerva reciprocității, are dreptul să profeseze ca judecător; - capacitate juridică deplină; - să îndeplinească toate condițiile prevăzute de Legea funcționarilor publici: vârsta minimă de 18 ani, capacitate juridică, apt fizic și psihologic etc.; - studii superioare de drept sau comparabile; - diplomă de master sau doctorat sau experiență de 5 ani într-o profesie juridică; - stagiul de practică, cu durata de 18 luni, ca auditori de justiție la Centrul de Studii Judiciare; - după promovarea examenelor de la sfârșitul stagiului, urmează o perioadă de un an ca judecător în sistem internship, sub supraveghere; - din momentul numirii ca judecători, timp de 5 ani incumbă obligația de a activa în sistemul judiciar; în caz contrar, dacă nu există o justificare, se va returna statului contravaloarea bursei de studii.	Accesul în profesia de judecător este un proces în 3 etape, care include: un concurs public; un curs de formare teoretică și practică urmat la <u>Centrul de Studii Judiciare</u> (Centro de Estudos Judiciários -CEJ); și un stagiul judiciar.

16	SPANIA	Legea organică nr.6/1985 privind sistemul judiciar	Potrivit art.299 din Legea privind sistemul judiciar, există 3 categorii de cariere judiciare: <i>magistrat al Curții Supreme</i> (cu statut special, reglementat prin lege organică), <i>magistrat (Magistrado)</i> și <i>judecător (Juez)</i>; - admiterea în cariera judiciară se va face pe bază de merit și capacitate de exercitare a funcției judiciare (art.301); - cetățenie spaniolă; - vârsta de 18 ani împliniți; - capacitate de exercițiu deplină; - apt fizic și psihic; - să nu fi fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție și să nu se afile în desfășurarea unui proces penal; - studii superioare de drept, cu diplomă de licență; - stagiul de pregătire la Școala de Magistratură, cu durata de 3 ani; - categoria "Magistrat" constituie o categorie de promovare în cadrul sistemului judiciar pentru judecătorii cu 3 ani vechime efectivă în calitate de judecători, fără a aduce atingere posibilității de intrare directă în cariera judiciară la categoria "Magistratură", pe bază de concurs, pentru juriștii cu peste 10 ani de practică profesională, cunoscut sub denumirea de „nivelul al patrulea” - întrucât unul din patru posturi vacante din categorie este rezervat acestei forme de acces la justiție (art. 311); - după primii ani de practică profesională, respectiv între 4 și 7 ani, judecătorul (Juez) este promovat în categoria magistrat (Magistrados), după promovarea probelor de evaluare profesională.	Școala de Magistratură (Escuela Judicial) Există 2 modalități de admitere în cariera judiciară: Prima se numește „Acces pentru categoria judecătorului”. Necesită promovarea unui examen și un stagiul de selecție la Școala Judiciară spaniolă. Examenul se organizează minimum o dată la 2 ani. Există o a doua cale de acces în cariera judiciară, numită „Acces pentru categoria Judecător Senior”. Pentru a aplica, candidatul trebuie să fie jurist cu competență recunoscută și cu 10 sau mai mulți ani de activitate profesională. Odată ce calificările sunt validate, trebuie elaborat un raport tehnic notat și să susțină un interviu. După aceea, urmează o perioadă de pregătire obligatorie la Școala Judiciară, care durează aproximativ 12 săptămâni și include o perioadă de mentorat.
----	--------	--	---	--

17	SUEDIA	Judecătorii permanenți (ordinarie domare) sunt numiți de Guvern, la recomandarea unei Comisii publice independente (Domarnämnden), însoțită cu efectuarea propunerilor de nominalizare.	Doar persoanele care dețin cetățenia suedeză pot îndeplini funcția de judecător. Este necesară și deținerea unei diplome în drept sau anumite condiții, o diplomă obținută într-o altă țară nordică.	Academia de Formare Judiciară este responsabilă de formarea judecătorilor , judecătorilor administrativi și personalului instanțelor judecătorești. Formarea inițială pentru judecători și judecători administrativi este obligatorie. Autoritatea Parchetului Suedez instruieste procurorii suedezi. Numărul de participanți la sesiunile de formare inițială este de aproximativ 300 în fiecare an. <i>Mulți dintre cei care au fost numiți judecători permanenți au urmat o carieră juridică, lucrând 2 ani ca grefier (notarie) la o instanță districtuală (tingsrätt) sau la o instanță administrativă (förvaltningsrätt) iar ulterior și-au depus candidatura pentru a deveni judecător adjunct (fiskal) la o curte de apel (hovrättsfiskal) sau la o instanță administrativă echivalentă (kammarrättsfiskal).</i>
18	ȚĂRILE DE JOS	Judecătorii sunt numiți de Coroană, la recomandarea Ministrului Justiției.	Doar cetățenii neerlandezi pot fi numiți în funcția de judecător. <i>Candidații trebuie să dețină o diplomă în drept obținută de la o universitate neerlandeză.</i>	Persoanele sunt nominalizate pentru numirea în sistemul judiciar ⁸⁹ numai la recomandarea unui comitet național de selecție , format din membri ai diferitelor instanțe, ai Serviciului Public de Procuratură și a unor reprezentanți ai societății civile.

⁸⁹ <https://www.rechtspraak.nl/>